

Pred občinskimi konferencami SZDL

V nedeljo, 16. decembra, bo prva občinska konferenca SZDL v Trbovljah, torej prva v Zasavju. Mimo poročil o delu Socialistične zveze v minulem obdobju bodo teme bližnjih konferenc proučevanje idejnih in političnih ter ekonomskih in družbenih problemov komun.

Če pogledamo predmet bližnjih konferenc, vidimo, da stoje pred njimi nadvse važne naloge. Ako se za trenutek ozremo na trboveljsko konferenco SZDL, torej na komunno, ki je izrazilo industrijska, bo potrebno ugotoviti objektivne in subjektivne pogoje gospodarjenja v sedanjem obdobju. To pa pomeni, da se kaže v prvi vrsti potreba po angažiranju zavestnih sil na najširših osnovah za izvrševanje gospodarskih nalog ter v zvezi s tem izpopolnjevanje sistema delitve dohodka. Pri teh nalogah bo pa potrebno poiskati poglobljene oblike dela oziroma vsebino delavskega in družbenega samoupravljanja, ki mora zajeti čim širši krog občanov - neposrednih proizvajalcev.

V okviru nadaljnjih gospodarskih nalog bodo morale zavzeti konferencie določeno in jasno stališče o vlogi in metodah planiranja v gospodarskih in drugih organizacijah in komunah - o letnih in dolgoročnih - ter vsklajevanju planskih predvidevanj v okviru posameznih komun. Vsekakor bo treba dati poudarek planiranju na osnovi proizvodnih zmogljivosti ter možnosti nadaljnega razvoja celotnega gospodarstva. Ob tem vprašanju pa bodo načete in tudi poglobljene razprave o politiki zaposlovanja, o perspektivnem reševanju tega vse bolj perečega vprašanja. Glede na potrebo po vse večjem oziroma močnejšem vlaganju sredstev v gospodarstvo bodo vsekakor zanimive razprave ter teze o bodoči investicijski politiki ter o kreditnih sposobnostih, zlasti še manjših gospodarskih organizacij.

Ob upoštevanju potrebe nadaljnega gospodarskega razvoja bodo konference vsekakor kritično spregovorile in

skušale ugotoviti, kakšno je trenutno stanje in politika glede potrebnega visokošolskega strokovnega kadra v gospodarskih organizacijah ter kako je s politiko štipendiranja teh kadrov. V teh razpravah bo treba dati poseben poudarek kadrovsko-socialnim službam ter neizpopolnjeni organizaciji socialnih centrov.

Glede na različna pojmovanja o oblikah integracije ter vlogi SZDL in ostalih družbenih organizacij pa bodo kritično ocenili delo v odpravljanju ozkih lokalističnih teženj in pojmovanj ter

ocenili dosežanje slabosti komun pri uveljavljanju raznih oblik sodelovanja.

Pri vseh teh razpravah pa nikakor ne bodo izpadle analize o nadaljnjem razvoju samoupravljanja v komunah, nadalje razprave o osnutkih občinskih statutov ter oblikah dela, vplivu in nalogah SZDL v celotnem mehanizmu družbenega sistema.

Razprave o oblikah nadaljnega sodelovanja med zasavskimi komunami pa so poglavje, ki naj bi prineslo jasne koncepte o skupnem reševanju vseh problemov naših občin. - J. S.

Razgovori o ustavi

(ko) TRBOVLJE - V trboveljski komun se je udeležilo doslej javnih razprav o osnutku zvezne ustave nekaj nad 3.000 občanov. Tu so vštete javne razprave po KO, ki jih je pripravil ObO SZDL, nadalje ObSS po gospodarskih organizacijah in ustanovah ter zavodih, ObK LMS ter Društvo inženirjev in tehnikov in Društvo eko-

nomistov. Doslej je bilo v okviru zgoraj naštetih političnih, družbenih ter ostalih strokovnih organizacij že nad 40 javnih razprav.

Po vaseh so se občani zanimali zlasti za tista ustavna določila, ki govore o privatni ter osebni lastnini, o podružbljanju gozdov, o vprašanju hribovskih kmetij

Brez meja

V zadnjem času je opaziti v Zasavju precejšnje sodelovanje predvsem na gospodarskem področju in tudi v investiranju negospodarske dejavnosti. Opaža se nadalje, da so bila že večkrat posvetovanja predsednikov ObLO, tajnikov, načelnikov, predstavnikov raznih svetov, ki dobivajo že nekam ustaljen in določen značaj. Tu mislim poudariti zlasti to, da so odgovorni komunalni forumi našli pot za reševanje nekaterih skupnih tako komunalnih kot tudi življenjskih problemov.

Podčrtati in opozoriti velja tudi na to, da ti sestanki - posvetovanja predsednikov ali pa nižjih izvršilnih in upravnih organov pri Občinskih ljudskih odborih niso stihiskega, temveč vse bolj stalnega in pomembnega značaja. To se pa lahko vidi iz sedaj skoraj rednih posvetovanj, na katerih izmenjajo delovne izkušnje, kjer iščejo skupna polja za reševanje nekaterih aktualnih problemov ali pa se dogovore za izvedbo kake nove akcije. V : to kaže, da so meje med komunami brez plotu, da ni dejanske ovire ter preprek, ki bi onemogočale skupno zasavsko delovanje, to pa po drugi strani kaže, da se komune zavedajo, da marsikateri problem lahko rešijo skupaj, s skupnimi močmi, medtem ko ga ena sama komun

ne bi mogla rešiti, če bi ga pa že lahko, bi bilo to vezano na daljše časovno obdobje ter na veliko večje in nepotrebne materialne izdatke.

Sicer pa se moramo ozreti nekoliko nazaj, če hočemo razumeti in dojeti to odstranjevanje plotu, ki je bil doslej marsikdaj precejšnja ovira za reševanje skupnih zasavskih problemov. Pravzaprav je bil storjen prvi odločen korak v medobčinskem zasavskem sodelovanju z začetkom gradnje nove Zasavske ceste in nove otroške bolnice v Trbovljah. Ta korak pa je bil pogojen z nujno potrebo po takem zdravstvenem zavodu, ki je že dolgo leta trl vse tri zasavske komune. In kot kaže so ti prvi koraki doprinesli k vse večjemu in vse bolj plodnejšemu medobčinskemu sodelovanju v Zasavju. Tu mislim predvsem na dogovor oziroma sklep o gradnji nove zasavske sodobne klinice v Hrastniku, ki bo lahko s svojimi zmogljivostmi zadovoljevala potrebe celotnega Zasavja. Podčrtamo pa tudi, da so v zadnjih nekaj letih pokazali nadvse ugodne rezultate in vse bolj plodno medobčinsko sodelovanje v Zasavju.

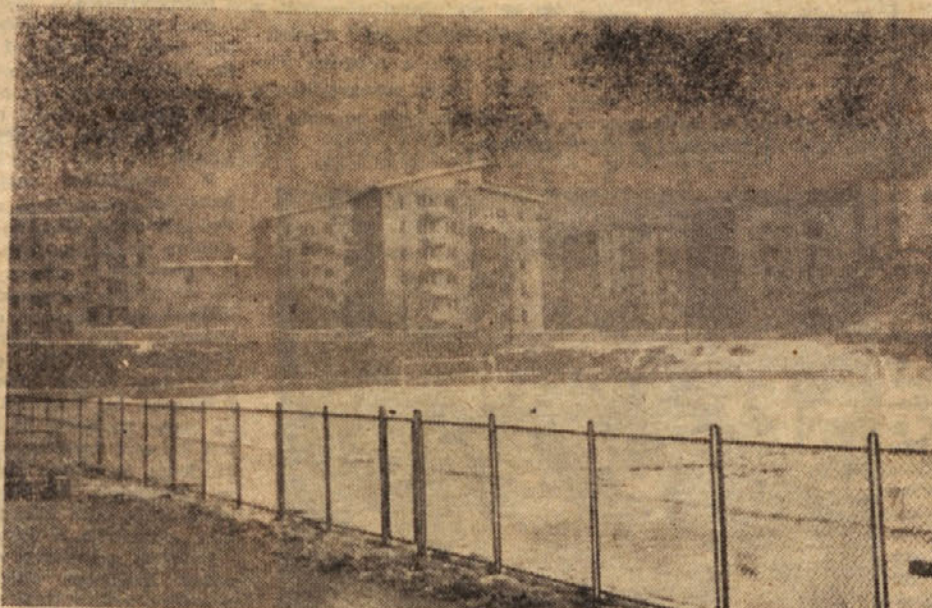
Janko SAVSEK

KDAJ STANOVANJA ZA TRŽIŠČE TUDI V ZAGORJU?

ZAGORJE - Izvedeli smo, da je Gradbeno podjetje Zagorje ob Savi, ki je letos prvič začelo z deli tudi v Sevnici, sklenilo s Skladom za stanovanjsko izgradnjo v Sevnici, ki nastopa kot kupec objekta, pogodbo za gradnjo prvih 20 stanovanj za tržišče. Ta blok bodo začeli graditi v kratkem, vseživ bo pa v septembru 1963. Prvi 20-stanovanjski blok, ki ga je letos začelo graditi zagorsko Gradbeno podjetje, bo pa vseživ v januarju 1963. Zraven tega je pa podjetje pred kratkim začelo z deli pri povečanju industrijske hale za sevniško Kopitarno. V Gradbenem podjetju v Zagorju ob Savi poudarjajo, da so pripravljene tudi v Zagorju ob Savi graditi stanovanja za tržišče pod istimi pogoji kot v Sevnici, vendar je treba predhodno doseči sporazum s Skladom za zidanje stanovanjskih hiš. Prav bi bilo, da bi tudi v Zagorju ob Savi začeli čimprej graditi stanovanja za tržišče.

KLUBSKI VEČER V SVOBODI CENTER

(ar) TRBOVLJE - Klub Svobode Center je pripravil minulo soboto zanimiv klubski glasbeni večer »V svetu melodij«. Kot gostje so na tem večeru sodelovali prof. Sivic iz Ljubljane ter pevec Sonja Gašperšič-Ognjanovič in Dražisa Ognjanovič. Bil je to prijeten klubski večer, ki si jih želimo še večkrat. Svoboda Center ima v programu še več takih prireditev.

Nova trboveljska perspektiva - Keča

Krajevne organizacije SZDL in njihovo delo

V sedanjem nadvse hitrem razvoju tako družbenega kot tudi gospodarskega življenja se postavljajo pred občane, ter zlasti pred organizacijo SZDL, vse bolj aktualne in poglobljene naloge. Pri teh nalogah pa odpade precejšen delež dela ravno na krajevne organizacije Socialistične zveze.

Če ocenjujemo delo KO v trboveljski komunni v minulnem obdobju, je rezultat zadovoljiv. Vodstva KO so večinoma prilagodila svoje delo spremenjenim pogojem delovanja, se pravi, da so ponekod znali prilagoditi svoje delo splošnim pogojem in življenju ter razvoju komunne. Ali z drugimi besedami, nekatera vodstva KO so spremljala in analizirala celotno komunalno problematiko, kar jim je v celoti omogočilo, da so se otresle togega obravnavanja ter analiziranja ozkih in večjih nepomembnih krajevnih problemov ter začele s proučevanjem pomembnejših komunalnih vprašanj. Ravno te KO so pokazale tudi precejšnjo samoiniciativnost, ki jim je omogočila seznanjanje članov Socialistične zveze na svojem območju z vsemi komunalnimi problemi. Na drugi strani je pa opaziti KO, ki niso zaživele še tako, kot smo pričakovali. Člani teh KO še vedno dokaj na široko in zagrizeno razpravljajo o krajevnih vprašanjih, ne pa toliko o življenju in problemih komunne nasploh.

Kljub razlikam v delu KO v minulnem obdobju pa je, zahvaljujoč se temeljitim pri-

pravam, enotna ocena vseh minulih letnih konferenc, da so se po vsebini dela končno edmaknile od zborov občanov in imele čist političen značaj. Opažalo se je nadalje, da so vodstva nekaterih KO prav tako kot člani vse premalo seznanjeni s komunalno problematiko.

Novi odbore KO, katerih povprečna starost članov je 35 let, čaka vsekakor odgo-

vorna naloga. Poiškati bodo morali ozke stike z občani — člani SZDL. To pa pomeni, da bodo morali biti ne samo organizatorji, temveč tudi izvajalci zaključkov posameznih skupin občanov pri reševanju vseh porajajočih se problemov brez čakanja na posredovanje ObO SZDL. To pa nakazuje potrebo po še bolj izpopolnjenih oblikah dela KO. — J. S.

Delo svetov pri OBLO Trbovlje

Oba zbora ObLO Trbovlje sta na neki skupni seji sprejela sklep, da se število svetov zmanjša od prejšnjih 16 na 11. Tako so se združili sveti za industrijo ter svet za obrt v en svet, svet za blagovni promet ter svet za turizem in gostinstvo, svet za komunalne zadeve in urbanizem ter svet za stanovanjske zadeve, svet za šolstvo in prosveto ter svet za kulturo, svet za socialno varstvo ter svet za varstvo družine. Hkrati z zmanjšanjem prejšnjih 16 svetov na 11 se je zmanjšalo tudi število članov od prejšnjih 212 na 95. Stevilčno so sveti dovolj močni, opaziti je pa, da je v njih vse premalo žena, namreč le 21. Tako v svetu za kmetijstvo, svetu za industrijo in obrt ter svetu za urbanizem, komunalne in stanovanjske zadeve ni niti ene žene.

Delo vseh svetov je povsem zadovoljivo, saj temeljito in z vso prizadevnostjo rešujejo tekoče probleme, opaziti je pa, da v nekaterih primerih sveti premalo proučujejo nekatere zadeve, ki se porajajo v gospodarskih organizacijah, zavodih in v samem ObLO.

Prav tako velja omeniti, da dosednji kvalifikacijski sestav svetov po šolski izobrazbi ne ustreza v zadostni meri vse večjim nalogam svetov. Kvalifikacijska struktura svetov kaže, da je potrebno imenovati v svete take osebe, ki bodo sposobni reševati zahtevne in odgo-

vorne naloge, ki se porajajo v vse hitrejšem družbenem procesu, kajti tempo razvoja je tako nagel, da ljudje z nižjo šolsko izobrazbo ne morejo slediti temu razvoju in večkrat zavirajo reševanje nekaterih zadev. Podčrtati pa velja, da bo vse hitrejši družbeni in gospodarski razvoj postavljaj pred svete vse bolj odgovorne in zahtevne naloge, ki jim bodo morali biti sveti tudi kos.

Mimo tega so pa sveti izrazili tudi željo, da bi razen tekočih vprašanj vsaj dvakrat letno proučevali celotno problematiko svojega področja, ki bi jo pripravili tajniki svetov. Prav tako bi pa bilo potrebno, da bi bodisi predsednik ali pa podpredsednik ObLO večkrat sklical predsednike svetov ter se z njimi pogovoril o najaktualnejših problemih, ki zadevajo svete ali pa ObLO.

CANKARJEV VEČER (KO) TRBOVLJE

V okviru občinskega Sveta Svoboda je bil v ponedeljek zvečer v predavalnici Delavskega doma v Trbovljah uspel »Cankarjev večer«. Na njem so se poslušavci seznanili z najpomembnejšimi Cankarjevimi deli, z njegovo življensko potjo, ustvarjalnostjo in pomembnostjo za našo literaturo.

Z otvoritve razstave akademskega slikarja Milana Rijaveca

Zakaj jih ni bilo

Za sredo, 5. decembra, je bila v Litiji sklicana seja zbora proizvajalcev občinskega ljudskega odbora Litija, na kateri naj bi po predlogu dnevnega reda razpravljali o informativnem poročilu o integraciji Gorenjske predilnice iz Skofje Loke in Predilnice iz Litije, z namenom tega pa še o predvidenih načrtih gibanja gospodarstva litijske občine v prihodnjem letu.

Zbor proizvajalcev občinskega ljudskega odbora Litija šteje 22 članov. Ob 8.30 uri, ko bi se bila morala začeti seja, so bili v sejni dverani že štirje odborniki zbora proizvajalcev. Ob 9.25 uri, ko so vseeno začeli z razpravo o prvi točki predlaganega dnevnega reda, je bilo prisotnih 9 odbornikov, 6 jih je svojo odsotnost s seje opravičilo, 7 odbornikov pa je neopravičeno izostalo. Ob 9.45 uri je prišel na sejo še deseti in zadnji tega dne prisotni — odbornik zbora proizvajalcev. Zbor proizvajalcev torej ni bil sklepčen. Zaradi tega je bilo treba sejo preložiti (medtem je bila seja v sredo, 12. decembra).

Sicer o nesklepnosti seje zbora proizvajalcev občinskega ljudskega od-

bora v Litiji ne bi pisali, če se ne bi že pred meseci istemu organu dogodilo podobno. Ne bi pisali tudi, če ne bi predlog dnevnega reda vseboval dve izredno važni točki. In navsezadnje ne bi pisali o tej nesklepnosti, če se ne bi tudi ponekod drugod (na sejah svetov, komisij, odborov in podobno v vseh štirih zasavskih občinah) dogodilo podobno.

V Litiji so npr. ugovarjali, da se nekaj odbornikov zbora proizvajalcev že nekaj časa redno ne udeležuje sej zbora proizvajalcev. To kaže, da mandatno-imunitetna komisija in pa sami volivci — proizvajalci dokaj slabo preverjajo aktivnost tistih soobčanov, ki so jih bili izvolili v razne organe. Če bi sicer aktivnost preverjali, bi bila verjetno seja zbora proizvajalcev v Litiji in seje drugih organov, organizacij in društev boljše obiskana in nikoli nesklepčna.

Tudi o tem bi veljalo razmisliti, posebno še zdaj, ko razpravljamo o osnutkih novih občinskih statutov in ko bomo razpravljali o osnutkih statutov delovnih organizacij in krajevnih skupnosti.

M. E.

Posvetovanje predstavnikov osemletk iz Zasavja

(ma) ZAGORJE — Zadnje soboto so se v Zagorju ob Savi sestali predstavniki osemletk iz vseh štirih zasavskih občin. Po uvodnih referatih o samostojnosti šol in materialni osnovi, družb. upravljanju na šolah, pozabljajući in rezultatih znanja po počitnicah ter o predpisih in zako-

nih ter pripombah k pouku ustave po osnovnih šolah, so udeleženci posvetovanja razpravljali o vrsti problemov, ki ta čas ovirajo boljše uveljavitev šolske reforme in uspešnejše delo šol. Posebno pozornost so posvetili nekaterim težavam v zvezi s formiranjem predvidenih sredstev, v občinskih skladih za šolstvo in okrog nagrajevanja prosvetnih delavcev.

O posvetovanju, ki je našlo uspeho, in na katerem so udeleženci sklenili, da naj bi bilo v prihodnje še več takih posvetovanj in da se naj prihodnje posejla s tega prvega posvetovanja pošljejo vsem pristojnim organom, bomo še poročali.

V LITIJU PRED OBCINSKIM PRAZNIKOM

(ma) LITIJA — Občani Litije bodo v dneh od 21. do 24. decembra slavili občinski praznik v spomin na pomemben dogodek — bitko na Tisju, ki je bila 24. decembra 1941. leta.

V počastitev občinskega praznika pripravljajo v Litiji več prireditev. Tako bo 21. decembra slavnostna akademija v počastitev dneva JLA, 22. decembra slavnostna seja občinskega ljudskega odbora, otvoritev nove čistilnice v Predilnici v Litiji, opereta Radovana Gobeča »Hmeljska princesa« in družabni večer za člane ZB NOV, 23. decembra koncert moškega in mladiškega pevskega zbora, in za zaključek, 24. decembra, predavanje prof. Mirka Kamblča »Slovenija v barvah«.

Posebne prireditve v počastitev litijskega občinskega praznika pripravljajo v vseh večjih krajih in vaseh na področju občine.

PROBLEM KADROV SO RESILI

(ar) TRBOVLJE — V podjetju Elektro-Trbovlje so si udeleženci sklenili, da naj bi bilo v prihodnje še več takih posvetovanj in da se naj prihodnje posejla s tega prvega posvetovanja pošljejo vsem pristojnim organom, bomo še poročali.

Iz vsebine

- KRAJEVNE ORGANIZACIJE SZDL IN NJIHOVO DELOVANJE — stran 2
- ZAKAJ JIH NI BILO? — zapisek — stran 2
- VSAKO LETO VEČJI IZVOZ IZ SIT — str. 3
- RES ZA VSAKO CENO — stran 3
- STEKLAR — stran 5, 6, 7, 8, 17, 18, 19, 20
- TRIBUNA ZAGORJANOV — stran 9 do 16

»ZASAVSKI TEDNIK« — glasilo SZDL Litija, Zagorje, Hrastnik, Trbovlje ● Ureja uredniški odbor ● Glavni urednik Stane ŠUSTAR ● Odgovorni urednik Marjan LIPOVŠEK ● Tiska CP »Gorenjski tisk« v Kranju ● Uredništvo in uprava TRBOVLJE, Trg revolucije 11/II; telefon 86-191, poštni predal 82 ● Tekoči račun pri Narodni banki Trbovlje 600-13-3 146 ● Letna naročnina 720 din (z dostavnino) mesečna 600 din (z dostavnino) ● Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo

Res za vsako ceno?

V zadnjem času si vse bolj prizadevamo, da izboljšamo našo zunanjo trgovinsko bilanco. Mnogi naši delovni kolektivi vlagajo precej napora, da bi sami osvojili proizvodnjo mnogih proizvodov in tako prihranili skupno devizna sredstva, ki bi jih lahko uporabili sicer kje drugje.

Tako so tudi v TEVE »Varnost« v Zagorju ob Savi že pred časom začeli razmišljati o izdelavi sodobnih vrtilnih strojev za potrebe rudnikov, da bi tako lahko odpadel uvoz teh strojev. Pred približno letom dni so poslali iz TEVE »Varnost« na preizkušnjo nove vrtilne stroje v rudnike Velenje, Rašo, Kostolac in drugam; v zadnjem času pa tudi v Kreko, Kakanj itd. Bistvenih pripomb k vrtilnim strojem, ki so jih izdelali v TEVE »Varnost«, ni bilo.

Sodobni vrtilni stroji TEVE »Varnost« so celotna domača konstrukcija, izdelani na podlagi domačih načrtov — BREZ LICENCE — in v proizvodnem sodelovanju (reduktorji) s Tovarno avtomobilov in motorjev Maribor. Teži so 12,5 kilogramov in imajo vse prednosti modernega vrtilnega stroja, zraven tega pa relativno poceni. Če bi bila proizvodna serija večja, bi bili lahko tudi vrtilni stroji cenejši. Zraven tega pa imajo vrtilni stroji iz TEVE »Varnost« tudi prednost, da so zanje na vo-

ljo vsi rezervni deli, ker so stroji izdelani iz domačega materiala.

Pred časom so v zagorski TEVE »Varnost« izdelali večjo serijo teh sodobnih vrtilnih strojev, od katerih so dva izvozili tudi v Egipt, sicer pa lahko TEVE »Varnost« zadovolji vse potrebe naših rudnikov po modernih domačih vrtilnih strojih. Te je pa tudi že razstavljala, tako na sejnih v Beogradu in Zagrebu, na zadnjem mednarodnem velesojmu v Zagrebu so pa celo demonstrirali uporabo tega modernega vrtilnega stroja.

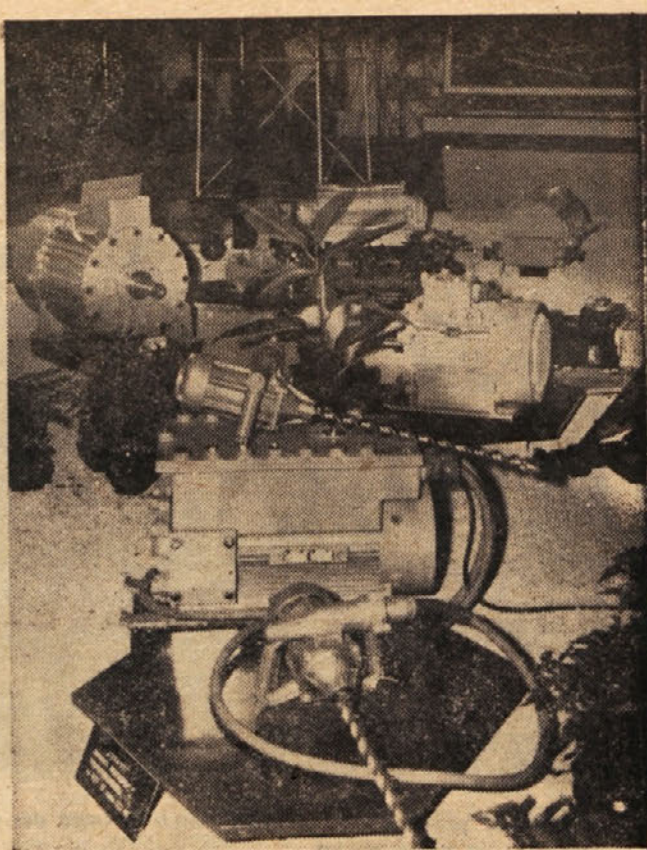
Prejšnji teden pa je bilo mogoče v dnevnem časopisu prebrati vest, da v bosansko-hercegovskih rudnikih že dolgo čutijo pomanjkanje sodobnih vrtilnih strojev, ker zadeva uvoz teh strojev iz tujine na precejšnje težave, na drugi strani gre pa za znatnejša sredstva. Zato je — po pisanju v časopisu — podjetja »Trudbenik« iz Doboja izdelalo 100 vrtilnih strojev sistema »Victor«, ki

so jih izdelali v kooperaciji z angleško tvrdko »Victor«. Članek zaključuje ugotovitve, da je mogoče pričakovati, da bo proizvodnja vrtilnih strojev v Doboju kmalu zadovoljevala vse potrebe naših rudarjev.

Vest je precej presenetila. Leto dni za tem, ko je TEVE »Varnost« iz Zagorja ob Savi začela izdelovati moderne vrtilne stroje brez inozemske licence in brez inozemskega materiala in je v stanju, da zadosti vsem potrebam rudnikov — na kar je pred časom opozorila pristojne zvezne organe — in je mogoče tako sploh odpraviti uvoz teh strojev za potrebe rudnikov, je zdaj začelo izdelovati vrtilne stroje še eno naše podjetje, »Trudbenik« iz Doboja, v kooperaciji z angleško tvrdko »Victor«.

Pa naj kdo še reče, da pri nas nimamo dovolj deviznih sredstev! Sicer se kaj takega po vsej verjetnosti ne bi zgodilo. Vprašanje je zdaj samo, kdo je za to kriv?

M. LIPOVŠEK

Moderni rudarski vrtilni stroj — izdelek TEVE »VARNOST«

Vsako leto večji izvoz v STT

Poljska, Madžarska, Grčija, Egipt in Jordan — to so bile v letošnjem letu glavne države, v katere je Strojna tovarna Trbovlje usmerila izvoz svojih izdelkov. Ker so v tovarni posvetili vsa pozornost vprašanju izvoza, tudi

uspehi niso izostali. Po dosedanjih pokazateljih bodo do konca letošnjega leta v STT plan izvoza prekoračili za 100%.

V glavnem je izvoz obsegal jamsko podporje, rudarsko opremo in gradbene

stroje. Po teži je znašal dosednji izvoz 1.395 ton, po vrednosti pa okrog 700 milijonov din. Vendar pa v tovarni še za letošnje leto predvidevajo nekaj ugodnih zaključkov, ki jih bodo realizirali v prvih mesecih prihodnjega leta.

Plan izvoza Strojne tovarne Trbovlje predvideva za prihodnje leto vrednost cca 700 milijonov din. Izvoz bo v glavnem baziral na rudarski opremi, jamskemu podporju in gradbenih strojih. Izvoz pa se bo povečal v več držav. Tako se pripravljajo zaključki za izvoz v Indijo, Iran, Egipt, Jordan, Pakistan, ZAR, Madžarsko, Poljsko, Bolgarijo, Romunijo in Grčijo.

Ob tem je pa treba poudariti, da so bili doseženi uspehi in napredek zlasti na področju kooperacije. Tako so že v teku razgovori, in sicer z ZAR, Zahodno Nemčij-

jo in Avstrijo. Pri teh kooperacijskih poslih je zlasti pomembno to, da je izvoz v te države večji kot pa uvoz.

Na področju izvoza so letos v STT dosegli znaten napredek in uspeh, saj vrednost izvoza raste iz leta v leto. Če pogledamo izvoz v zadnjih štirih letih, potem vidimo, da je tovarna izvozila leta 1959 svojih izdelkov le za 41 milijonov din, leta 1960 za 195 milijonov din, leta 1961 že za 223 milijonov din, leta 1962 pa za 355 milijonov, katere bo pa po podjetje prekoračilo do konca leta za 100 odstotkov, plan izvoza za leto 1963 pa po dosedanjih izkušnjah in zaključkih predvideva realizacijo 700 milijonov din.

Težave, ki so se letos pojavile v Strojni tovarni Trbovlje, so uspešno prebrodili, v vsem delovanju in prizadevanju podjetja je pa izvoz ena izmed zelo važnih postavk. Stane Suštar

Urbanistične zasnove Trbovelj

Že v letih 1951 in 1952 je bil izdelan program k urbanističnemu projektu in regionalni zasnovi Trbovelj ter zazidalni načrt, tako da je Oblo Trbovlje na podlagi te dokumentacije ter v smislu določil temeljne uredbe o generalnem urbanističnem planu sprejel 1952. leta odlok o urbanističnem načrtu občine Trbovlje.

Zgoraj omenjena dokumentacija je služila kot temelj za kasnejše določanje posameznih lokacij. Toda med tem časom je razvoj prehitel predvidevanja in tako je nastala potreba po novem urbanističnem programu in ureditvenem načrtu, ki bo ustrezala sedanjim potrebam in novim predpisom.

Da se ugoti tem zahtevam in potrebam, je v letu 1960 Oblo Trbovlje sklenil z Investicijskim birojem v Trbovljah pogodbo za izdelavo glavnega urbanističnega načrta hkrati z regionalno študijo, programom in ureditvenim načrtom. To naj bi bilo izdelano do konca leta 1961, pozneje pa je bil rok podaljšan do 31. julija 1962. leta. Da bi pa lahko izdelali te načrte in študije, bi morali imeti IBT podatke, ki bi se dobili iz regionalnega plana »črnega revirja«, to je iz občin Zagorje, Trbovlje in Hrastnik. Ta načrt je pa bil l. 1962 paroben pri Urbanističnem institutu LRS in bo predvi-

doma po podaljšanem roku izdelan do 31. decembra tega leta.

O urbanistični dokumentaciji, ki jo je izdelal Investicijski biro, smo že pisali v eni izmed prejšnjih števil in ne bi tega še ponovno omenjali. Omenili bi pa, da dela trenutno omenjeni biro z Zavodom za raziskovanje materiala LRS na elaboratu rušnih con in plazovitosti terena. Prav tako se izdelujejo tudi gostotne karte kot osnove za bodoče cone, kar b

vodovodnega, kanalizacijskega in električnega omrežja v teh coningih. To delo bo predvidoma skončano januarja naslednjega leta.

Zaradi nekaterih specifičnih problemov je bil podaljšan rok za dokončanje urbanistične dokumentacije do marca naslednjega leta. Po dovršeni urbanistični dokumentaciji se bo obično skrajšal postopek za pridobivanje lokacijskih dovoljenj, hkrati pa bo omogočena popolna urbanistična politika ureditve mesta, ek

Nova pridobitev gostinskega podjetja »Rudar«

Urediti naša gostišča tako, da se bo delovni človek v njih kar najudobneje počutil — to je bila ena izmed prvenstvenih nalog gostinskega podjetja »Rudar« v Trbovljah, ki je na dan pred letošnjim praznikom republike odprlo v prostorih gostišča SD »Rudar« v Trbovljah novo preurejene gostinske prostore. Sedaj se to gostišče imenuje gostišče »STADION« in je v sklopu omenjenega gostinskega podjetja.

Uprava SD »Rudarja« v Trbovljah je bila mnenja, da ni njena naloga, da se razen športa ukvarja še z gostinstvom, zato je prišlo med

športnim društvom in tem gostinskim podjetjem do sporazuma, da se slednje loti v domu SD »Rudarja« ureditve novih prostorov. Namen tega sporazuma je bil predvsem, da se v okviru možnosti obrat, v katerem bo tudi kuhinja, kjer bodo na razpolago različna topla in mrzla jedila. Kuhinja in gostišče bosta v celoti služila tako vsem športnikom kakor tudi ostalim delovnim ljudem. Na drugi strani pa bo s tem ustvarjena možnost, da gostinsko podjetje nudi usluge raznim skupinam in obiskom poslovnih prijateljev ter lju-

di, ki prihajajo po raznih opravkih v Trbovlje. Pri tej preureditvi je bilo treba napraviti in skonstruirati nekaj manjših stvari, ki so se uredile v teku meseca decembra.

Vsa preureditvena dela so stala nad 7 milijonov din. Podjetje »Rudar« je uporabilo v ta namen 4.600.000 din lastnih sredstev, najelo kredit v višini 1 in pol milijona din ter uporabilo sredstva povrnjenega pavšalnega zneska v višini 900.000 din.

Z ureditvijo tega novega gostinskega lokala, ki je do slej najlepše urejeno v Zaslavju, so ustvarjene objektiv-

ne možnosti za uspešno in kvalitetno poslovanje.

Vsem, ki so po svojih močeh pripomogli k ureditvi teh novih gostinskih prostorov, je treba izreči priznanje in zahvalo, saj vodi sporazumno delo k temu, da tudi v gostinstvu pridemo do lokalov, kjer se bo vsak delovni človek prijetno počutil in bo tudi kulturno ter solidno postrežen.

Takih lokalov, kot je predmetni, si želimo še več. Zvedeli smo, da si je gostinsko podjetje »Rudar« zadalo za nalogo, da po možnosti uredi vsako leto vsaj po en tak gostinski lokal. -ar.

Polšniški pionirji skrbijo za ptice pevke

(ar) POLŠNIK - Visok sneg in zgodnji mrz sta Frdo prizadela naše ptice. Fernati pomočniki sadjarjev so še posebno prizadeti in rabijo vso pomoč. Zato so se pionirji z osnovne šole Polšnik v zadnjih dneh še posebej zavzeli zanje in jim povsod postavljajo krmilnice in tresijo oljna semena. Prepričani pa so, da niso sami in da podobno pomagajo dobrim prijateljem vsi pionirji širom po Zasavju.

Težak in moker sneg, ki je padal prve dni, je s svojo težo napravil precejšnjo škodo tudi v gozdovih. V okolici Polšnika je tako podrl mnogo debelih dreves, pa tudi mladovju v strminah ni prizanašal. V sadovnjakih bi sneg napravil več škode, če to ne bi bila preprečila budnost sadjarjev. Vedeti je treba, da je ponekod na Polšniku debela snežna odeja tudi 50 centimetrov in da je kar precejšnja ovira za nemoten promet.

ZOBNA AMBULANTA V STT ZOPET DELA

(ar) TRBOVLJE - Po daljšem presledku je v ambulanti v Strojni tovarni v Trbovljah zapet pričela delovati zobna ambulanta. Te se mimo članov kolektiva podjetja lahko poslužujejo tudi njihovi svojci. Ambulanta posluje dopoldne in popoldne ter sta na razpolago dva zobozdravnika.

PRIPRAVA STATUTA DELOVNE ORGANIZACIJE STT

(ar) TRBOVLJE - V Strojni tovarni v Trbovljah je delavski svet že imenoval petčlansko komisijo za izdelavo statuta te gospodarske organizacije. Komisija je z delom že pričela ter mora biti osnutek statuta skladen do meseca marca 1963, nakar bo o njem razpravljali delovni kolektiv.

JUŽNOSLOVANSKE PESMI V TRBOVLJAH

(ar) TRBOVLJE - Akademski pevski zbor "Tone Tomšič" iz Ljubljane je Trboveljčanom dobro znan, saj že vrsto let redno obiskuje njihov kraj. Tako se bo ta zbor spet predstavil v revirju s koncertom »Južnoslovanska pesem« v nedeljo, 16. decembra ob 18. uri, v Delayskem domu v gledališki dvorani. - Gornja fotografija prikazuje ta ansambel, ki ga vodi nadarjen dirigent Lojze Lebič, pred pričetkom žive televizijske oddaje v Stuttgartu, ko je letošnje poletje gostoval na večtedenski turneji v Zahodni Nemčiji. - Trboveljčani, obiščite polnoštevila ta koncert in pevcem s polnoštevilo udležbo dajte priznanje za širjenje lepih južnoslovanskih pesmi.

Zaključni računi • Zaključni računi

GOSTILNA DELAVSKI DOM TRBOVLJE

na dan 31. 12. 1961

AKTIVA		PASIVA	
		v 000 din	
I. Osnovna sredstva		I. Viri stalnih sredstev	
1. Sedanja vrednost osn. sredstev	740	1. Poslovni sklad	476
2. Sedanja vrednost sredstev skupne porabe	567	2. Sklad skupne porabe	1.069
II. Druge oblike sredstev		3. Rezervni sklad in drugi skladi	26
3. Banka in blagajna	1.201	II. Druge oblike virov sredstev	
4. Kupci in druge terjatve	155	4. Krediti pri banki	3.756
5. Zaloge	1.744	5. Dobavitelji in druge obveznosti	-
6. Druga aktiva	920	6. Druga pasiva	-
Skupaj	5.327	Skupaj	5.327

Računovodja: Mara Cestnik l.r.   Predsednik UO: Andrej Hauptman l.r.   Upravnik: Silva Zirovnik l.r.

ZDRUŽENE OBRTNE DELAVNICE HRASNNIK

na dan 31. 12. 1961

AKTIVA		PASIVA	
I. Osnovna sredstva		I. Viri stalnih sredstev	
1. Sedanja vrednost osn. sredstev	5.656.123	1. Poslovni sklad	11.517.345
2. Sedanja vrednost sredstev skupne porabe	-	2. Sklad skupne porabe	521.010
II. Druge oblike sredstev		3. Rezervni sklad in drugi skladi	232.491
3. Banka in blagajna	1.123.237	II. Druge oblike virov sredstev	
4. Kupci in druge terjatve	9.642.622	4. Krediti pri banki	2.057.381
5. Zaloge	3.379.542	5. Dobavitelji in druge obveznosti	4.397.183
6. Druga aktiva	1.153.441	6. Druga pasiva	1.729.055
Skupaj	20.954.965	Skupaj	20.954.965

Računovodja: Ranka Podlogar l.r.   Predsednik UO: Ivan Zore l.r.   Direktor: Ferdo Šipek l.r.

Celotni dohodek je znašal 43.645.208 din, čisti dohodek pa je 1.965.678 din. Povprečno je bilo zaposlenih 30 delavcev.

V Hotemežu so razpravljali o občinskem statutu

(sn) HOTEMEŽ - V nedeljo so na zboru volivcev občani razpravljali o osnutku statuta hrastniške komune in se globlje seznanili z njegovo vsebino, pri več členih pa tudi razpravljali. Posebej pa so poudarili, da je prav, da se občinska skupščina voli vsake štiri leta - vsake dve leti pa se jih polovica zamenja. Pokazali so vsi veliko zanimanje za neposredno sodelovanje občanov na najrazličnejših področjih vsega družbenega življenja v komunni. Pozitivno so ocenili predlog sveta za šolstvo pri ObLO, da se nepopolne osemletke z dosedanjim administrativnim vodenjem priključijo popolnim osemletkam, s posebnim poudarkom, da je nujno potrebno posvetiti več pozornosti kvaliteti pouka zlasti na nepopolnih šolah. Volivci so med drugim na predlog odbora za gradnjo šole v Raščah razpravljali o darovalcih lesa, pri čemer so ocenili, da je gradbeni odbor premalo elastičen, ker v mnogih primerih darovalci nimajo svoje delovne sile, niti prevoza, da bi obljubljeni les spravili do glavne ceste. Občani na Hotemežu pa so se dogovorili za nekaj delovnih akcij, ki jih bodo organizirali v naslednjem obdobju pri podarjenju lesa. Prva akcija bo v nedeljo.

15 milijonov din škode zaradi snega

V dneh, ko je zapadel sneg v naših krajih in tudi v Zasavju, je le-ta napravil veliko škodo zlasti na električnih prostovodih. Debel sneg je napeljavne žice daljnovidov marsikje pretrgal, tako da so bili številni kraji po teden dni brez električne energije. Najprej je moralo podjetje Elektro-Trbovlje zagotoviti dotok električne energije industrijskim podjetjem. Tako je bilo precej škode na Rudniku v Hrastniku, Kemični

tovarni v Hrastniku, na Rudniku Zagorje in še drugod. Prvenstvena naloga ekip za taka dela je bila, zagotoviti redno dobavo toka industriji. To jim je tudi uspelo. Vdrževalne ekipe Elektro-Trbovlje so bile več dni podnevi in ponoči na terenu na delu. Mimo rednih 5.600 delovnih ur je bilo treba opraviti še 2.600 nadur. To delo in potreben material za popravila so ceni na cca 15 milijonov din, v kar pa niso všteti stroški oz. škoda v raznih gospodarskih organizacijah zaradi prekinitve dobave električne energije, ki je kar precejšnja. V zadnjih letih je bila zaradi snežnih padavin ta škoda največja.

Francoski telovadci v Trbovljah

(ko) TRBOVLJE - Minulo soboto dopoldne so prispeli v Trbovlje člani francoske telovadne vrste. Po sprejemu pred spomenikom revolucije jih je sprejel podpredsednik Ado Naglav. Po sprejemu so pa francoski telovadci položili vence na grobnico padlih borec v NOV pred ObLO. V francoski vrsti so bili štirje telovadci mednarodnega razreda, eden B razreda ter eden telovadec iz Burgundije. Ekipa Eian Gymnique de Montceau iz les Minesa in rudarskega središča v Burgundiji je nastopila okrepitveno na nekaterim znanimi francoskimi telovadci.

V nedeljo so pa odpotovali naši in francoski telovadci na enodnevni izlet v Velenje, kjer so si ogledali mestni rudnik in kulturni dom ter zanimivosti Savinjske doline. Iz Velenja so se odpotovali slovenski telovadci v Ljubljano, gostje pa so se vrnili v Trbovlje. V ponedeljek zjutraj so gostje odpotovali domov.

Uspešno gospodarjenje

Za nami je obdobje od januarja do septembra 1962. Prikaz, ki ga podajamo, daje jasno sliko in oceno izpolnjevanja plana za letošnje leto.

DELOVNA SILA

Z družbenim planom je bilo predvideno, da se bo v tem letu stanje zaposlenih v industrijskih podjetjih povečalo za 1,9%. Stanje zaposlenih na dan 24. 10. 1962 je znašalo 1.553 oseb, kar je za 4,93% več kot v letu 1961 in za 2,64% več od našega plana za tekoče leto. Na to vpliva predvsem asortiman izdelkov, ki potrebujejo več delavcev. Doslej še tudi nismo storili vsega, da bi znižali število delovne sile. Tako smo predvideli, da bomo z mehanizacijo odlašanja pripravili 30 oseb, po dokončanju zmesarne in mehanizacije priprav 20 oseb in z ureditvijo skladišča 50% delovne sile. Tega pa doslej nismo realizirali.

PROIZVODNJA

Proizvodnja se giblje v mejah plana. Zelo pomembno je povečanje proizvodnje razsvetljavnih teles in kozarcev, ki smo jih izdelovali na doma izdelanih polavtomatih (Podmornica in Lajka). Plan smo dosegli s 103,60%. Izdelali smo skupno 50 milijonov 933,548 kosov izdelkov, ali za okrog sedem milijonov več kot v istem obdobju leta 1961.

K temu rezultatu je največ pripomoglo zmanjšanje napak v steklu v posameznih mesecih: januar 4,75%, februar 3,59%, marec 2,90%, april 3,13%, maj 5,38%, junij 3,89%, julij 3,30%, avgust 3,43%, september 3,05%, ali povprečno 3,75%, kar je nedvomno prav lep uspeh.

Pri lomu proizvodnje odpadka, ki je v preteklem letu stalno naraščal, zaznamujemo v letošnjem letu padec. O tem govore naslednji podatki: v letu 1960 je bilo 17,94%, 1961. 21,76%. Za letošnje leto je bilo predvidenih 17,30%, v obdobju januar september pa smo dosegli 16,93%.

PRODAJA

Dosežena je bila neto prodaja s 103%. Zaloge zgotovljenih izdelkov so se povečale le za 37 ton, pri tem pa ni upoštevan skladiščni lom. Dosegli nismo neto prodajnih cen po planu, kar pa moramo nadoknaditi v zadnjih mesecih. S tem bi se neto prodaja stekla povečala za 38 milijonov dinarjev.

Pri izvozu smo dosegli prav lepe rezultate. Po kg smo dosegli 89,05% letnega plana, po prodajnih cenah pa 73,23%. Upamo, da se bomo približali v izvozu 600.000 dolarjem, čeprav smo prvotno planirali le 550.000 dolarjev.

Zato pa bo potrebno, da bomo imeli na razpolago dovolj kapacitet za izvozne izdelke.

STROŠKI IN LASTNA CENA

Podatki kažejo, da smo porabili za 3.841 t več surovin. Zaradi spremembe načina embalaranja se je vrednost porabe tega materiala tudi povečala za 17.076 t. To opravičuje povečana proizvodnja in večji izvoz.

Vrednost materiala, ki smo ga porabili za dekoriranje, se je povečala za 4.949 t. Pri tem pa je že upoštevano znižanje cene tekočega zlata od 235 t na 181 t in znižanje porabe fluorovodikove kisline za poliranje v višini 772 t.

Kljub znižanju cene butana za skupno vrednost 10.092 ton, se je vrednost porabe vseh goriv povečala skupno za 40.669 t. Porabljene je bilo električne energije za 1.976/7 več, vode pa za 6.302 ton.

PRODAJA PO VREDNOSTI

Glede na to, da v preteklem letu planiranih prodajnih cen nismo dosegli, je prodaja po vrednosti (po odbitku tovarnine) le za 1,08%

ga načina obračunavanja razdeljen celotni dohodek za 183.307 t nižje od skupne realizacije. Medtem je pa prispevek od izrednega dohodka nižji od planiranega, ker so s posebnim predpisom pove-

nad planiranimi, ki smo jih krili iz obratnih sredstev.

Upravni odbor in centralni delavski svet sta v zvezi s tem sprejela določene sklepe:

● Takoj je treba izdelati analizo izkoriščanja kapacitet;

● prekontrolirati je potrebno teže stiskasnih izdelkov, preurediti tiste modele, ki ne utrezajo težam.

● uskladiti cene medicinskih steklenic.

● analizirati osebne dohodke po učinku in preseganje norm;

● omejiti nadurno delo;

● nadaljevati in izpopolnjevati obračun po ekonomskih enotah;

● izdelati realno plan za leto 1963;

● pravočasno opraviti remont peči;

Vsekakor pa je potrebno te sprejete sklepe tudi realizirati.

r. r.

čani določeni osebni dohodki za našo panogo od 160 din na 180 dinarjev na uro.

Planirani čisti dohodek znaša v 9 mesečnem obdobju 621.684.750 dinarjev ali 93,43 odstotkov. Po pravilniku smo razdeliti čisti dohodek: 91% za osebne dohodke in 9% za sklade. Do konca leta bo potrebno nadoknaditi 46 milijonov dinarjev za kritje izplačanih osebnih

čani določeni osebni dohodki za našo panogo od 160 din na 180 dinarjev na uro.

Planirani čisti dohodek znaša v 9 mesečnem obdobju 621.684.750 dinarjev ali 93,43 odstotkov. Po pravilniku smo razdeliti čisti dohodek: 91% za osebne dohodke in 9% za sklade. Do konca leta bo potrebno nadoknaditi 46 milijonov dinarjev za kritje izplačanih osebnih

Pred novimi nalogami

Se izatek čas, in stopili bomo ne samo v novo leto, temveč tudi z novimi nalogami pred nove obveznosti.

Ko govorimo o delovnih uspehih kolektiva v preteklosti, je prav, da pogledamo tudi težave, ki smo jih imeli z

rekonstrukcijo, pri nakupu reprodukcijskega materiala, nedograjeni talilni peči, lončeni peči, pri izvozu, in lahko bi še našteval. Toda vse to nam je vsem skupaj še tako sveže, kot da se je zgodilo včeraj.

V tem, skorajda že končanem letu, lahko pominimo številne uspešne delovne dogovore organov delavskega samoupravljanja, sindikata, organizacije Ljudske mladine, predvsem pa Zveze komunistov, ki se je odločno zavzela za odpravljanje nastalih slabosti v kolektivu.

Skratka, celotna dejavnost, tako na gospodarskem, družbeno-političnem in kulturnem področju zaznamuje določen

korak naprej. Ali ni to zgovoren dokaz, da bomo presegli predvideni plan izvoza za več deset tisoč dolarjev, da smo zmanjšali število odpadnega materiala, zgradili lončeno kot kadne peči ipd.

Ob vsem tem obilnem delu pa smo seveda pozabili tudi na določene notranje probleme, ki pa jih bomo morali nujno rešiti v prihodnjem letu. Razen nadaljnje rekonstrukcije obratov oz. talilne hale, dokončanja zmesarne in drugega, bo osnovna naloga organov delavskega samoupravljanja, sindikata in vseh članov delovnega kolektiva, izpopolnitev decentralizacije upravljanja, uveljavljanje ekonomskih enot in skladnejša delitev osebnih dohodkov.

Pred tem pa moramo odpraviti predvsem dosedanje slabosti. Tako bo potrebno več stikov med vodji in člani ekonomskih enot, več odgovornosti pri izvrševanju sklepov organov samoupravljanja, nadalje bo potrebna večja skrb pri trošenju materiala, skrbnejši odnos do strojev in modelov.

Naj bo leto 1963 korak naprej za doseganje novih delovnih uspehov!

A. J.

STARIH ELEKTRIČNIH PEČI NIČ VEČ

V starem delu tovarne smo porušili vse električne hladilne peči. Tu bo sčasoma nameščena delavnica za »reglerje«. Sem bomo prenesli tudi modele.

V tem delu tovarne bomo zgradili tudi novo hladilno peč, ki bo stala podolžno, da ne bo ovirala drugih pri delu.

rigo

Plan za leto 1963

V letu 1963 bomo izdelali po predvidenem planu devet tisoč ton izdelkov.

Vrednost, ki naj bi jo ustvarili, bo presegla dve milijardi 413 milijonov dinarjev.

V prihodnjem letu bomo povečali tudi izvoz, in sicer na predvidenih 660.000 dolarjev. To pa bomo lahko dosegli le z nadaljnjim povečanjem delavnice za kvalitetno izdelavo razsvetljavnih teles.

rigo

Pihalci pri delu v Steklarni

V letošnjem letu za družbeni standard

Namen sredstev, ki jih kolektivi vlagajo za izboljšanje pogojev delavcev tako v samem podjetju kot v okolju, kjer živijo, je dvigniti osebni in družbeni standard delovnega človeka.

Nemalokrat smo nezadovoljni nad razdelitvijo sredstev za izboljšanje družbenega standarda. Nekaj teh sredstev smo vložili za društva,

da ta lahko nemoteno delajo, nekaj pa jih je bilo namenjeno vložiti v posamezne objekte. Nad vsemi sredstvi, ki smo jih vložili kamorkoli, pa bo v prihodnje treba voditi več računa kot doslej.

V desetih mesecih letošnjega leta smo porabili skupaj preko 51 milijonov dinarjev za dvig družbenega standarda. Od tega pa smo porabili za:

1. Stolpiča v steklarski koloniji za Savo 30.322.740 dinarjev. V teh desetih mesecih pa smo morali plačati tudi 3.393.705 dinarjev za anuitete in obresti.
2. Vzgojno-varstveno ustanovo 2.300.000 dinarjev.
3. Dotacije organizacijam in društvom 3,5 milijona,

4. Za ureditev obratne menze 3,5 milijona,

5. Sindikalno podružnico 10,5 milijona dinarjev,

6. Nakup štedilnikov 1,5 milijona dinarjev.

Mislim, da ta pregled dovolj jasno kaže, da so bila sredstva precej smotro vložena, saj imamo od tega pet weekend hišic, adaptiran počitniški dom v Bohinju, sodobno urejeno menzo in vzgojno-varstveno ustanovo.

Razumljivo je, da vseh želja tudi v prihodnjem letu ne bomo mogli uresničiti, ker imamo še vse premalo sredstev v ta namen. Pri prihodnjem razdeljevanju pa bo vsekakor še v večji meri potrebno, da smotrneje in racionalneje pomislimo, kam bomo vložili ustvarjena sredstva.

Iz foto arhiva ob proslavi 100-letnice Steklarne

Prvi uspehi izobraževanja

Ceprav smo šele pred tremi meseci ustanovili izobraževalni center, lahko danes, sicer po dveh mesecih dela, ugotovimo tudi že prve rezultate. Pri tem ne gre zgolj za številni uspeh, temveč predvsem za kakovost in vsebino vseh 11 seminarjev, tečajev in številnih predavanj.

Največ zanimanja je bilo vsekakor za predavanja in razgovore o predosnutku nove ustave, občinskega statuta in novega zakona o socialnem zavarovanju ter njegovem financiranju. Razumljivo je, da nas je pri sestavljanju programa izobraževanja vodilo načelo, da se člani našega delovnega kolektiva čim temeljiteje seznanijo z najaktualnejšimi družbeno-političnimi vprašanji. Teh razgovorov se je udeležilo preko tisoč članov delovnega kolektiva. Da je bila udeležba tako dobra, gre zaslugi predvsem osebju izobraževalnega centra. Od vseh šestih grup sta se najbolje izkazali prva, ki jo je vodil oddelkovodja Stanko Laznik in čista podvodstvom Jožeta Tušarja.

Pri razpravi o novi ustavi so se naši člani zanimali predvsem za vprašanja odnosov med delovno organizacijo in družbo, med podjetjem in občino ter o formiranju

krajevnih skupnosti in podobno.

Od pričelka predavanj in seminarjev 8. oktobra pa do 28. novembra se je udeležilo vseh seminarjev, tečajev in predavanj 1489 slušateljev. Od tega je bilo 351 tečajnikov in 1138 slušateljev, ki so se udeležili predavanj s področja družbeno-ekonomskih tem.

Pri tem razmeroma visokem številu članov kolektiva, ki so obiskovali predavanja in seminarje, pa smo opazili,

da se jih ne udeležuje srednje strokovni kader iz notranjega obrata in brusilnice, tako brigadirji in starejši pomočniki, torej tisti, ki bi jim družbeno-ekonomska vzgoja nič ne škodila.

Program, ki si ga je zastavil izobraževalni center za letošnje leto, je bil izvršen. V prihodnjem letu pa bo potrebno več truda in razumevanja za uresničitev še obsežnejšega izobraževalnega programa.

A. Janežič

Zakaj montažna hišica?

Večkrat so se mnogi vprašali, zakaj montažna hišica na severnem delu naše tovarne. Vratar v stari čumnatni pri skladišču bi vam povedal: »Nova vratarnica«. Vhod v starem delu tovarne bomo zaprli, ker je neprimeren zaradi skladišča, skozi katerega hodimo vsak dan v tovarno in iz nje. Razen tega pa bomo pričeli tudi z gradnjo novih

skladiščnih prostorov, ki so tovarni več kot potrebni.

Preselila pa se bo tudi tehnična pisarna, in sicer na drugo stran tovarne. V to montažno hišo se bo verjetno preselila še kadrovska služba in računsko pisarno. S tem bodo imeli člani kolektiva krajšo pot do informacij, ki jih žele med delovnim časom.

Nova vzgojno-varstvena ustanova odprta

Na dan republike 29. novembra je bila, kakor smo že poročali, pred novozgrajeno vzgojno-varstveno ustanovo v Sp. Hrastniku kratka slovesnost. Tovarišica Fani Vizovišek, predsednica občinskega odbora za zaščito družine in otroka, je prerezala trak na vhodu stavbe, s čimer je bila nova ustanova odprta.

Te slovesnosti so se mimo predstavnikov krajevnih stanovanjskih skupnosti udeležili še direktor Steklarne tov. Klanjšek, predstavnik stanovanjske skupnosti na Rudniku kakor tudi zastopnik vzgojno-varstvene ustanove Zg. Hrastnika ter ostali politični predstavniki kraja.

O razvoju te gradnje je poročala tov. Marija Špeglič, predsednik upravnega odbora vzgojno-varstvene ustanove.

Pozornost in skrb za to ustanovo je pokazala tudi krajevna organizacija SZDL, ki ji je podarila kompletno knjižnico, sindikalna podružnica Steklarne pa radioaparar.

Ob koncu te slovesnosti so si gostje ogledali prostore nove vzgojno-varstvene ustanove in se pohvalno izrazili o ureditvi njenih prostorov.

ri go

Industrijsko oblikovanje izdelkov

Ko gledamo nove oblike naših izdelkov, svetlobnih teles, kozarcev, kelihov, servisov, steklenic, se marsikdo nehote vpraša, od kod in zakaj nove oblike uporabnih predmetov. Pod pojem »uporabni predmet« uvrščamo vse predmete, s katerimi se vsakodnevno srečujemo, ki žive v naši zavesti in podzavesti in ki oblikujejo naš duhovni svet.

Odgovor na gornje vprašanje je največkrat pritriljen. Razen nekaterih geometrijsko pravih oblik, znanih že iz davnine in utemeljenih s funkcionalnostjo, odmirajo oblike uporabnih predmetov, ki so zgrešile svoj osnovni pomen, biti uporabne in ne le okras dvomljivo vrednosti, na katerem se nabira prah.

Ta miselnost je na nekaterih področjih že popolnoma prodrla, zlasti v arhitekturi. Nič več ne gradi sodobni človek zgradb z izrezljanimi in okrašenimi pročelji in štukaturami, nove stavbe so iz gladkega betona, jekla, stekla, marmorja in aluminija, njih razdelitev je funkcionalna in prilagojena namenu uporabe. Počasni prodira ta miselnost že v široke ljudske množice, kar se

občuti tudi že na tržišču, kjer postajata neoporečna funkcija predmeta in lepa oblika vse važnejši zahtevi. To velja za izdelke ročne in strojne obdelave. Rokodelsko izdelani uporabni predmeti so v znamenju odmiranja, raste pa pomen industrijskih serijskih izdelkov na tržišču.

Premik od individualnega, obrtnega izdelka, od krašenja uporabnega predmeta z različnimi, včasih popolnoma nemogočimi motivi, do analitičnega in funkcionalnega oblikovanja uporabnega predmeta pa je pri nas še počasen, včasih celo boleč. Se vedno je najti v naših trgovinah ključ najslabše vrste po predvojnih vzorcih. Keramične ročke za kavo v obliki mačke, svetilke v obliki rib, ali okrašene z rožicami in ptički, nehigienični kozarci z različnimi krasilnimi robovi in zarezami so izdelki, ki jih še vedno izdeluje naša industrija in najdejo se tudi še kupci, ki so jim ti izdelki všeč.

Izdelki, ki so plod našega razuma, naših rok in najsodobnejših strojev pa naj ne bodo le posnetki preživelih vrednot. Nove oblike uporabnih predmetov, tudi steklenih, naj ne nastanejo

le iz čuta odgovornosti do bodočega lastnika, temveč iz splošne potrebe po lepi obliki iz stvariteljske sile, ki je sposobna oplemeniti mrtvo materijo.

Poseben uspeh industrijskega oblikovanja in proizvodnje pomeni oblika uporabnega predmeta, ki je prežeta s kulturo sredine, v kateri je nastala. Pri tem pa seveda s tem ni mišljena aplikacija folklornih elementov z namenom, da vsako ceno ustvari nekakšen nacionalni stil. Izredne rezultate na tem področju je dosegla Japonska, kjer je tradicija tako močna, da nagli vzpon moderne civilizacije ni porušil ravnotežja in rasti stare japonske kulture, ki pa se vendar odraža tudi v vsakem tehničnem izumu in mu v svetu ni primere.

Seveda pri tem ne gre kopirati inozemskih proizvodov in s tem naši družbi vsiliti rešitve, ki nimajo svojih osnov v naši socialistični stvarnosti. Nemogoče je graditi socialistično družbo, pri tem pa proizvajati predmete, katerih oblikovne rešitve izvirajo iz davno preživele buržoazne dobe, ali pa so prevzete iz kapitalistične sfere.

Takšna praksa v oblikovanju, brez lastnega izraza nas vodi v situacijo, ko bomo sicer uživali ugled sigurnega in cenenega proizvajalca

Delo delav- skega sveta v letošnjem letu uspešno

Ob koncu leta ocenjujemo delo, ki smo ga napravili v določenem obdobju. Menim, da je prav, da pogledamo tudi, kaj in kako je delal v letošnjem letu centralni delavski svet. Na splošno je opaziti vse večjo usposobljenost članov tega samoupravnega organa, ki se pri svojem delu lotevajo vse bolj konkretnih nalog, postajajo tudi bolj odgovorni, aktivni in samostojni.

Za nami je zelo razgibana dejavnost delavskega samoupravljanja, ko so člani aktivno sodelovali v razpravi in odločanju o gradnji sodobne tovarne, avtomatizaciji, povečani proizvodnji, delitvi dela, gradnji objektov družbenega standarda itd. Vse to, kar imamo danes, je plod delavskega in družbenega upravljanja in opora za prihodnje. Še odgovornejše naloge, ki stoje pred nami tretja etapa rekonstrukcije, izgradnja skladišča za zgotovljene izdelke, montaža opreme v zmesarni. Nadalje bo potrebno v prihodnje bolj misliti in ekonomičnost kurjenja talinskih peči, da bo proizvodnja cenejša, nadalje na uvajanje avtomatske proizvodnje in mehanizacije določenih delovnih mest, da bomo lahko povečali produktivnost in celotni dohodek podjetja.

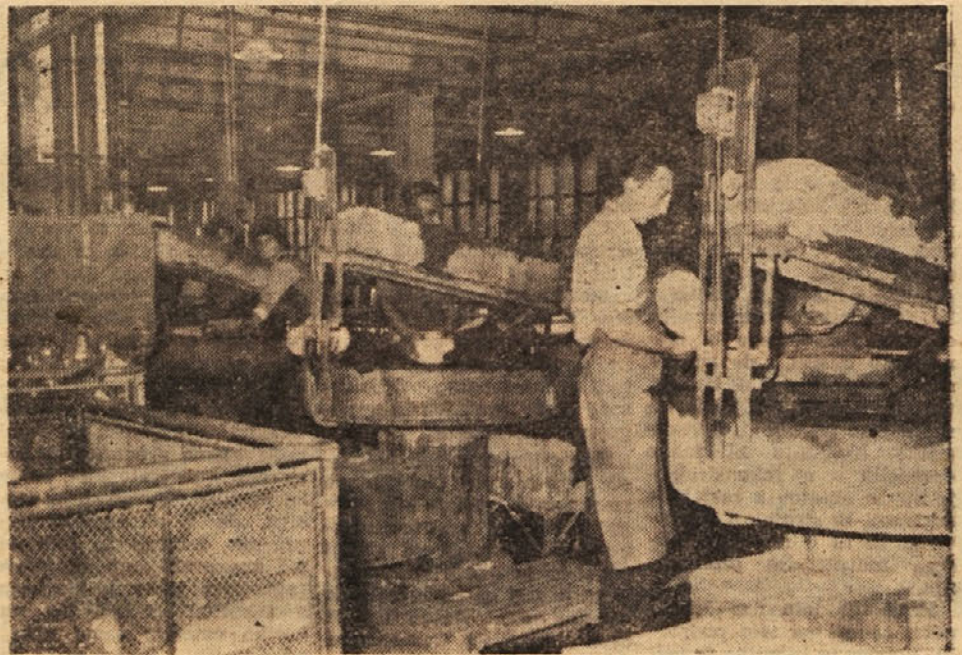
Obilo dela nas čaka še pri urejanju osebnih dohodkov, predvsem na delovnih mestih z nizkimi dohodki.

Vsa ta vprašanja postavljajo pred organe delavskega samoupravljanja dovolj odgovornih presoj in odločitev. Pozabiti bo treba v teh raz-

pravah na podrobnosti, kar se je v preteklosti nemalokrat dogajalo na sejah delavskih svetov.

Večdnevni seminar, ki je bil pred kratkim za člane delavskih svetov, bo prav gotovo pripomogel do boljše usposobljenosti le-teh pri njihovem pomembnem delu v samoupravljanju v prihodnjem letu.

A. Sihur Delo brusilca ni tako enostavno

Sklepi zadnje seje central. delavskega sveta

Razen poročila upravnega odbora je centralni delavski svet razpravljal tudi o 9-mesečni realizaciji plana, tečajnih razlikah izvoznega podjetja »Kemije-impexa« Ljubljana, spremembah tarifnega pravilnika ter nakupu nekaterih osnovnih sredstev.

Osvrednje vprašanje razprave je bila devetmesečna realizacija (o tem lahko berete v posebnem članku) in ukrepih za izvršitev letnega plana. Glede povišanja lastne cene izdelkov so člani dobili odgovor, da na to vpliva predvsem povišanje cen osnovnega materiala, surovin in višji osebni dohodki.

Člani centralnega delavskega sveta so se zanimali tudi, če je plan izvoza v višini 600.000 dolarjev realen. Tovariš direktor je pojasnil, da

vse kaže, da bomo obveze glede izvoza izpolnili. Lahko bi pa bil izvoz še večji, če bi v polni meri izkoristili talilne kapacitete. Razen tega pa so naši izdelki zelo iskani na domačem in tujih tržiščih, hkrati pa smo si z njimi ustvarili tudi določen ugled.

Glede sklada osebnih dohodkov in njegovem izkoriščanju je razpravljal o tem že upravni odbor. Ugotovljeno je, da se norme v našem podjetju presegajo zelo visoko. Prekoračitev norm je v marcu dosegla višino 45,93 %, septembra pa celo 53,14 %.

Po planu so bili osebni dohodki planirani za prekoračitev za 38 %. Na razpolago za izplačilo osebnih dohodkov po učinku je še 51 milijonov dinarjev. Na zasedanju delavskega sveta je bil spre-

jet sklep, da naj komisija za norme pregleda nekatera preseganja in jih tudi popravi.

V zvezi z izkoriščanjem kapacitet steklene mase, to je razlika med izkoriščeno maso in vskladiščenimi izdelki, smo ugotovili, da težnje izdelkov niso popolnoma v redu predvsem pri stiskanih izdelkih. V pripravi dela morajo takoj pričeti z odpravljanjem teh napak. Na upravnem odboru in strokovnem kolegiju pa so razpravljali tudi o izdelavi reagončnih steklenic.

Tudi pri prahovkah ne dosegamo zadovoljive cene. Predlagano je bilo, da se ti izdelki v prihodnjem letu ne izdelujejo več.

V zvezi s spremembami tarifnega pravilnika je delavski svet sprejel sklep, da se

povečajo postavke za odnašanje loncev, in sicer:

a) za vse lonce do 90 O povišanje za 10 %.

b) za vse lonce do 110 O pa povišanje za 50 odstotkov.

Predlog upravnega odbora je centralni delavski svet sprejel in tudi potrdil.

Centralni delavski svet je razpravljal tudi o vlogi tov. Alojza Zatlterja, da se ponovno sprejme v službo. Proša o je delavski svet ugodno rešil. Ker je bil tovariš Zatlter večkrat opominjan zaradi ne-discipline pri delu, ga je disciplinska komisija kaznovala, vendar opominov iz kazni ni upošteval. Podjetje mu bo izplačalo osebni dohodek do 15. februarja. Do tega časa mu teče odpovedni rok.

I. R.

uporabnih predmetov (kar ni posebno laskavo) in pakirali naše proizvode v embalažo tujega proizvajalca, ki bo naše delo in uspeh izrazil v korist svojega slovesa in svojega dobička.

S funkcionalnostjo, ki je prvi pogoj za dobro oblikovan uporabni predmet, odpade vse obremenitvo, vse krasilno, in vse, kar je prej obremenjevalo formalno, kot vsebinsko čistost uporabnega predmeta.

Oblikovanje predmeta ni nič novega, ker so že prvi izdelki človeških rok bili oblikovani. Ze kamenita sekira pračloveka je bila prilagojena njegovim potrebam in konstituciji. Izdelava je bila najenostavnejša in iz snovi, ki je bila na razpolago v naravi. Novo v industrijskem oblikovanju je to, da se pričanja sistematično in nič ne prepuščamo naključju. Vsaka oblika proizvoda, vsaka kvaliteta in sorazmerje mora biti naprej določeno. Danes ni dovolj, izdelati uporabni predmet iz najboljšega, s tem tudi najdražjega materiala. To je bilo značilno za čas, ko je bila potrošnja večja od proizvodnje. Sedaj morajo biti proizvodi že takšni, da pritegnejo pozornost potrošnika in mu vzbudijo željo za nakup. Zaradi tega mora imeti proizvod določene kvalitete. Predvsem mora biti prilagojen namenu uporabe, razen tega pa morajo biti

njegova oblika, barva in sorazmerja dobro preštudirana. Vse to se doseže z industrijskim oblikovanjem, ki je zaradi tega pomemben ekonomski faktor v podjetju. Razen tega pričakuje proizvodni sektor od oblikovalca pomoč pri poenostavljenju proizvodnega procesa, da se lastna cena zniža na najmanjšo možno mero, medtem ko pričakuje prodajni sektor, da so izdelki oblikovani tako, da se dobro in hitro prodajo.

Iz tega razvidimo, da je industrijsko oblikovanje v bistvu planiranje fizične oblike in izgleda uporabnega predmeta, z namenom, da dosežemo največjo funkcionalnost, lepo obliko, enostavno in ceneno proizvodnjo in uspešno prodajo.

Z aspekta proizvodnje je potrebno oblikovati uporabni predmet tako, da je enostaven za proizvodnjo, to pa pomeni poenostaviti ga do meje, da še ne izgubi nobene, prej navedenih kvalitete: uporabnosti, lepe oblike in barve, pravih sorazmerij. Da to dosežemo, je potrebno poznati materiale in delovne postopke do najmanjših delovnih operacij in njih učinke na snov, ki se obdeluje. Da je to točno, nam potrjuje primer rebraštih tulpic iz prozornega stekla, kjer je bilo z malenkostno spremembo oblik omogočeno te tulpice izdelati strojno, na pol-

avtomatih, in s tem izredno povečati njih rentabilnost in proizvodnjo. Finančni efekt tega so milijoni deviznih dinarjev.

Z vidika prodaje pa naj bo uporabni predmet oblikovan tako, da s svojo podobo in ceno, važi k nakupu. Njegova značilnost je sinteza lepe oblike, kvalitete in uporabnosti ob dostojni ceni. Predmeti, ki imajo te prvine, bodo vedno lahko našli kupce.

Olajšanje proizvodnje s poenostavljenjem izdelka, kar omogoči uspešen nastop na tržišču, je torej tudi eden izmed ciljev industrijskega oblikovanja.

Iz teh formulacij, kaj je industrijsko oblikovanje, pa še ne moremo sklepati, da ima oblikovanje drugačne namene v kapitalističnem gospodarstvu, od oblikovanja v socialističnem gospodarstvu, kot je naše. Razlike so, vendar v namenih, medtem ko so načini skoro istovrstni.

V kapitalističnem gospodarstvu vlada huda konkurenca, posebno pri uporabnih predmetih široke potrošnje, kjer skušajo proizvajalci vsiliti svoje proizvode, katerim naglo menjajo obliko, medtem ko se uporabnost bistveno ne spremeni. Zaradi specifičnih odnosov med ljudmi v kapitalistični družbi, zaradi osebnega prestiža, kupujejo potrošniki, če imajo pač denar, te nove

Investicijska dejavnost v letu 1963

Povsem razumljivo je, da investicijska žela ne prenehajo nikoli, kajti izreden tempo tehniškega napredka sili vsak obrat k ustrežnejši in ekonomičnejši opremitvi. Se posebno velja to za zastarele industrijske naprave in objekte. Zaradi tega bi bilo zgrešeno misliti, da smo v naši tovarni z dosežanimi tovrstnimi deli zaključili investicijsko izgradnjo. Investicijsko izgradnjo bi lahko opredelili v: a) rekonstrukcijo starih obratov z zastarelimi stroji in strojnimi napravami, in b) v razširitev obsega industrijske proizvodnje.

Prihodnje leto nas čakajo nove naloge na tem področju. Vendar je trenutno še težko definirati investicijska dela glede na razširitev naše proizvodnje, ker prav sedaj intenzivno delamo na perspektivnem planu za prihodnja obdobja.

Po temeljiti presoji položaja smo prišli do dokaj jasnih, izkristaliziranih načel glede rekonstrukcije naših obratov. Glavni namen rekonstrukcije je, da spričo položaja na svetovnem trgu omogočimo rentabilno proizvodnjo in s tem ugoden plama naših izdelkov. Izmed glavnih nalog, ki že kar akutno kličejo, naj navedem tri največje:

1. Dokončanje rekonstrukcije oddelka za pripravo mešanice za stekleno maso. Letos nam je uspelo postaviti gradbeni objekt novega oddelka ter s tem seveda osnovno za nadaljnjo izgradnjo. V 1. 1963 pa bo naša nova naloga, usposobiti in opremiti ta obrat za načrtno in nemoteno delo. S tem v zvezi potrebujemo ustrezno opremo, in sicer delno iz uvoza. Najbolj je seveda kritična oprema iz Zahodne Nemčije. Značilno je namreč, da so prav v tej deželi najbolj napredovali v industrijskem načinu za steklarsko dejavnost, prav posebno pa glede proizvodnje votlega stekla. Upamo, da

bomo le dobili najnujnih 150.000 DM za del opreme, ostalo bomo pa kupili doma.

Kaj bomo dosegli z omenjeno rekonstrukcijo? Kdor koli je bil v naši sedanjih »zmesarni«, ve, da je ta prostor iz kakršnih koli ozirih za sedanji obseg proizvodnje ne samo premajhen, ampak tudi funkcionalno neustrezen, glede funkcionalnih pogojev pa neznosen.

Nov oddelek z vso potrebno avtomatiko bo mimo zmanjšanja delovne sile omogočil izdelavo kvalitetne homogene zmesi, ki je glavni pogoj za kvaliteto stekla, delovni pogoji pa bodo tedaj na ustrezni ravni. Razen tega se bodo skrajšale transportne poti, premestila se bo lahko tudi šamotarna in dobili bomo nekaj prepotrebnihih skladiščnih prostorov za surovine in šamotne lonce.

2. Naslednja, prav tako važna naloga je zgraditev skladišča za zgotovljene izdelke. Problem skladišča se vleče že skozi ves čas dosežane izgradnje tovarne ter ni in ni prišel na vrsto. To vprašanje pa postaja iz leta v leto vse bolj akutno in je sedaj v takem stanju, da nujno zahteva dokončen izhod. Do sedaj smo pod silo prilik poskušali ta problem krpiti, kakor je kazalo. Danes pa nas zaradi vse večje proizvodnje osnovnih izdelkov, vedno bolj zahtevne trgovske mreže in ne nazadnje gospodarsko delo celotnega oddelka sili v to sicer na videz neekonomično investicijo. Približno 200 milijonov dinarjev vredna investicija bo z modernim načinom skladiščenja in odprave izdelkov v zelo kratkem času povrnila vložen sredstva. Ker ne gre za specialno opremo, bo ta objekt mogoče napraviti z domačimi izvajalci in ga urediti z domačo opremo, seveda bo pa potrebno vsa dela izvršiti v 2 fazah.

Če kot zadnjo veliko nalogo navedem še ureditev teh-

ničnega procesa kurjenja, ne mislim, da je le-ta najmanj potrebna. Nasprotno, trdim lahko, da je tudi to vprašanje izredno akutno in gospodarsko utemeljeno. Znano je, da prav v naši industriji igra tehnično gorivo zelo pomemben člen v kalkulaciji stroškov obratovanja in s tem tudi v ceni izdelkov. Dosedanji način kurjenja z generatorskim plinom, ki ga sami proizvajamo v razmeroma zastarelih »generatorjih«, se je že preživel. To potrjuje dejstvo, da v ekonomsko naprednih državah in tudi že pri nas prehajamo od generatorskega plina h kurjenju s tekočimi gorivi. Če na kratko omenim samo nekaj odločujočih faktorjev, ki opravičujejo to investicijo, bodo vsakomur takoj jasne prednosti tega goriva: a) veliki transportni stroški za prevoz premoga, katere plačujemo danes, se zmanjšajo za 80%; b) odprava velikih izgub zaradi slabega ekonomskega učinka pri vplinjavanju premoga; c) odpade odvoz ogorkov, katere se danes spuščamo v potok, kar pa ni v skladu z zakonskimi določili; d) odpade čiščenje odpadnih fenolnih voda, katere še danes spuščamo v potok, kjer delajo škodo ribjemu življu; e) veliko zmanjšanje delov. sile, ki je zaposlena pri zdravju zelo škodljivem delu; f) odpadejo veliki stroški vzdrževanja naprav za vplinjavanje in transportnih naprav; g) s tekočim gorivom je veliko lažje urediti avtomatične naprave za regulacijo, kar dá kot rezultat boljše kvaliteto steklene mase.

Se bi lahko naštel razne činitelje, ki jasno govore v prid uporabe tekočega mazuta. Grobi predračun namreč pokaže, da se celotna investicija amortizira že po enem letu obratovanja. Tudi za to investicijo bodo potrebna dokajšnja finančna sredstva (90 milijonov din, od tega okrog 50.000 dolarjev za uvoženo specialno opremo).

Navedel sem tri pglavitne naloge, katerih izvršitev predvidevamo v letu 1963, nameramo sem pa izpustiti investicijska vlaganja za razširitev proizvodnega programa. To pač zaradi tega, ker se prav sedaj to vprašanje temeljito proučava in sestavlja perspektivni načrt.

Ob koncu bi želel poudariti, da so naloge velike, toda tudi izvedljive, če bo pri njih zavestno sodeloval vsak član našega kolektiva. To pa je tudi prav, kajti tudi sadov tega dela bomo v kratkem po izvršitvi deležni vsi.

Ing. Maks Mrcina

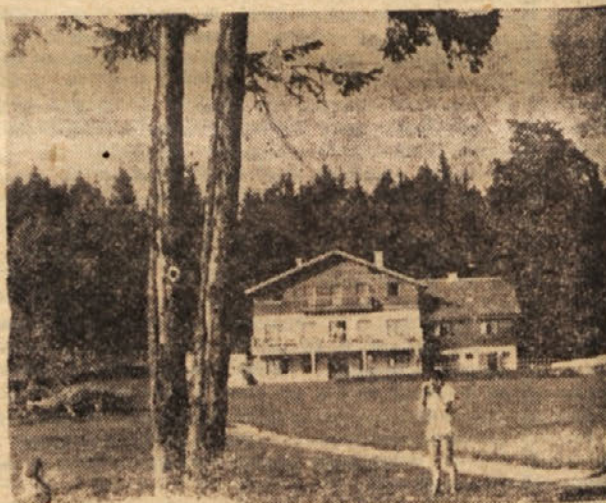
Ne ravnajmo tako!

V novourejenih obratnih prostorih, predvsem v sanitarnih, človek iz dneva v dan vidi maniro nekaterih naših delavcev. Poglejmo, kakšni so ti prostori po razmeroma kratki dobi uporabe. Tako so razbite ali ukradene celo vodne školjke, zidne ploščice, razbita okna, ogledala in šipe, ter celo luči, nadalje izginuli zapahi z vrat, ključi, vodne pipe, in naštel bi lahko še nekaj »malenkosti«.

Ob vsem tem se človek lahko nehoti vpraša, ali morda še nismo dovolj »kulturni«, da bi lahko pustili v miru naprave, ki morajo biti v določenih prostorih? In zakaj pustimo takšne predmete lepo na mestu doma? Pač zato, ker kar je doma, je »moje«, kar pa je v tovarni, je »naše«. Če se kaj polomi, bom vzel v tovarni. Zakaj bi kupoval?

Mislím, da je čas, da prenehamo s takimi »prostovoljnimi akcijami«, ki jih plačujemo končno vsi skupaj iz enega žepa.

Anton Sihur

Tudi planinska postojanka na Kalu je priljubljena izletniška točka steklarjev

proizvode, čeprav življenjska doba in oblika starega predmeta še davno ni zastarela. To velja zlasti za avtomobile, hladilnike, televizorje in podobno, in delovni človek v kapitalizmu ne more slediti temu hlastanju po modnih novostih. To si lahko privoščijo predvsem tisti, ki žanjejo plodove njegovega dela.

Iz tega sledi, da je industrijsko oblikovanje v kapitalizmu popolnoma podrejeno službi prodaje, to je ustvarjanje čimvečjih profitov.

Zaradi hude konkurence na tržišču je proizvajalec v kapitalizmu prisiljen, da svoje proizvode tako oblikuje in proizvaja, da so uspešni po kvaliteti, obliki in ceni. Večinoma so ti izdelki izredno lepo oblikovani. Če pa si ogledamo industrijsko oblikovanje z aspekta socialistične potrebe in gospodarstva, pa vidimo, da je treba ravno v socializmu posvetiti oblikovanju posebno pozornost. Socialistično gospodarstvo mora s svojimi proizvodi zadovoljiti potrebe širokih ljudskih množic, zaradi česar so pogoji: dobra kvaliteta, lepa oblika, dostopna cena, še toliko važnejši. Razen tega v mednarodni menjavi tekmujejo na tržišču naši izdelki s konkurenčnimi izdelki kapitalističnih dežel, ki so že zadostile pogojem kvalitete, oblike in cene. Lahko trdimo, da se je STEKLARNA HRASTNIK

v mednarodni konkurenci s svojimi izdelki dobro uveljavila, kar priča tudi vedno naraščajoči izvoz naših uporabnih predmetov. Potrebno je seveda obdržati stik s konkurenčnimi podjetji iz inozemstva in njih proizvodnjo, če nečemo zaostati na tem področju.

Industrijsko oblikovanje je torej važen faktor poslovne politike podjetja, ker lahko direktno deluje na znižanje proizvodnih stroškov in povečano prodajo. Zal se to običajno spregleda in se ne posveča tej službi potrebna pozornost. Redki so primeri, da se ljudem, ki še prebijajo led na tem področju, nudi pomoč. Pogosto naletijo na nerazumevanje in oportunitizem v krogih, ki so dolžni to prizadevanje podpreti že po službeni dolžnosti. Težnja oblikovalca za oblikovanje lepih novih oblik smatrajo za »hobby« (konjička), kot zbiranje znamk, ali praznih škatlic za vžigalice, in mu običajno prepuščajo tudi stroške v zvezi s tem prizadevanjem, četudi se potem lahko oblikovani novi izdelki boljše in rentabilnejše prodajo in ustvarjajo kolektivni tudi primeren ugled. To stališče se ne spremeni niti tedaj, ko so že uspehi prešli okvir podjetja in ga ne premakejo niti javna priznanja na razstavah in natečajih.

Ni zameriti delavcu v proizvodnji, ki včasih

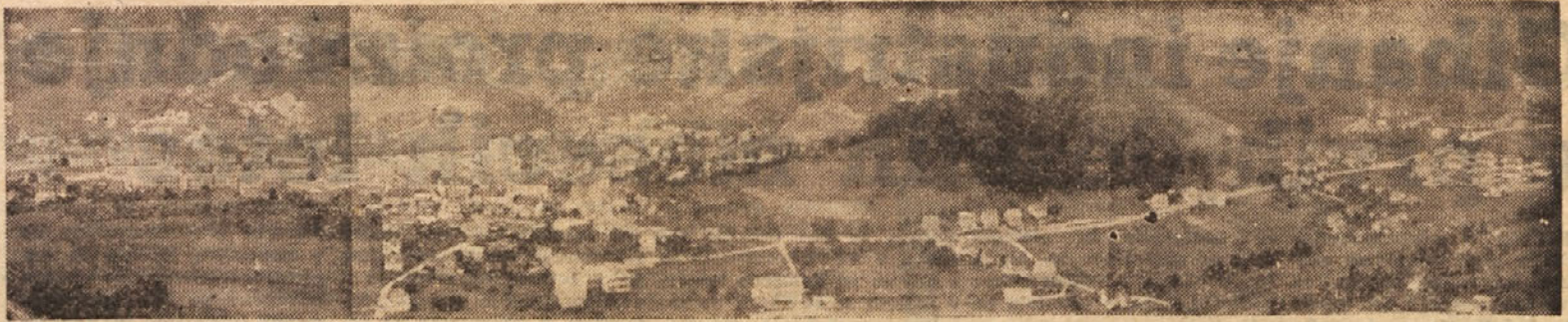
še težje dojema te novosti. Cesto se čudi belim, nedekriranim svetlobnim telesom, ko pa je bil navihan z zlato barvo okrašenih svetlobnih teles in kozarec. Prav pri svetlobnih telesih pride funkcionalnost posebno do izraza. Oglejmo si to!

Od svetilke pričakujemo, da nam v stanovanju, na delovnem mestu ali javnem prostoru nadomestí pomanjkanje dnevne svetlobe, in nam s tem omogoči vizualno dožemanje okolice in s tem delo ali zabavo.

Sonce pa ne sveti zeleno, modro ali rdeče, sončna svetloba je bela in nam okolico prikazuje v naravnih barvah, zato tudi mi ne bomo popravljali narave in bomo izbrali belo svetlobo v naših prostorih, ob kateri se bomo tudi dobro počutili. Iz študije v okviru umetne svetlobe na človeka je nastala težnja po belih svetlobnih telesih, ki se je v zadnjem času uveljavila po vsem kulturnem svetu. Tudi prozorna razsvetljavna stekla brizgajo z belimi emajlnimi barvami za steklo. Oblike pa prehajajo v čiste geometrijske like: valj, krogla, kvader, prizma, dalje oblika kaplje ali mehurja, in pa dvodelne kombinacije teh likov. Tudi STEKLARNA

(Nadaljevanje na 17. strani)

Občani Zagorja ob Savi

Pred vami je spet nova — peta številka Tribune Zagorjanov, zadnja v letošnjem letu. V njej smo hoteli opozoriti na vrsto problemov in vprašanj, o katerih bi morali vi na bližnjih zborih občanov — razpored zborov občanov in zborov občanov — proizvajalcev objavljamo na drugi strani — spregovoriti. Še posebej pomembna bo razprava o gibanju gospodarstva v prihodnjem letu, saj je treba zagotoviti z družbenimi načrti posameznih gospodarskih organizacij kot občinskega ljudskega odbora večji napredek. Seveda ne bo kazalo pozabiti spregovoriti tudi o nekaterih vprašanih v zvezi z dokončno formulacijo novega občinskega statuta, pa o vprašanih šolstva in drugem.

Pričakujemo, da bodo zbori dobro obiskani in da boste z obiskom zborov in razpravo na njih pripomogli k rešitvi vprašanj.

TRIBUNA ZAGORJANOV

Pred izdelavo osnutka novega statuta občine Zagorje

V soboto, 8. decembra, se je spet sestala osrednja komisija za izdelavo novega statuta občine Zagorje ob Savi. Na seji so člani naglasili, da so

razne konference v občini — še posebej pa zadnja občinska konferenca organizacije Zveze komunistov — dale mnogo predlogov za vsebino novega statuta zagorske občine.

Na seji so bili ugotovili, da je predvsem važna vsebina novega statuta občine, se pravi, da bi moral statut občine Zagorje ob Savi jasno začrtati tudi program nadaljnjega gospodarskega in družbenega razvoja občine, če naj vidi v novem statutu vsak občan svoje dolžnosti in pravice. Verjetno bo moral novi statut občine jasneje začrtati in določiti tudi nekatera vprašanja okrog gospodarstva, kmetijstva, urbanizma in drugih vej gospodarstva ter javnih služb.

Zdaj bodo podkomisije, ki delujejo v okviru osrednje komisije za izdelavo novega statuta občine Zagorje ob Savi, ponovno proučile gradivo, ki pride z njihovih področij v poštev pri dokončni formulaciji novega osnutka občine Zagorje ob Savi. Ob tem pa bi bilo prav, da bi

občani še na teh zborih občanov spregovorili tudi o

● referendumu, o tem, kdo ga lahko skliče in kdo predlaga predmet referenduma;

● zborih občanov, kaj lahko obravnavajo in kdo jih lahko sklicuje;

● vprašanju krajev. skupnosti, njihovega območja, pristojnosti, virov in načinov financiranja;

● programu nadaljnjega gospodarskega razvoja, na kar je opozorila odločno zadnja občinska konferenca organizacije Zveze komunistov;

● vprašanju načina financiranja družbene in društvene dejavnosti (sklad za pomoč društvom in organizacijam);

● ter še o nekaterih drugih vprašanih.

Osrednja komisija za izdelavo novega statuta občine Zagorje ob Savi je predlagala, da naj bi podkomisije čimprej temeljito opravile sedanje delo, da bi lahko osrednja komisija pristopila potem k formulaciji osnutka novega statuta občine Zagorje ob Savi.

Naloge članov Zveze komunistov zagorske občine v prihodnjem obdobju

Če želimo samo naštetati vse naloge, ki stoje pred Zvezo komunistov in njenimi člani, bomo dobili zelo dolg seznam. Če bolj podrobno analiziramo te naloge, vidimo, da so te naloge več ali manj prav pred vsemi občani zagorske občine. Zato ni osnovno število nalog, ampak poglobljenost, s katero morajo člani Zveze komunistov pristopiti k njihovega reševanju. Člani Zveze komunistov se bodo morali boriti za čimbolj kvalitetno in popolno izpolnitev vseh teh nalog.

Naloge lahko razdelimo na naloge, ki stoje pred člani Zveze komunistov — proizvajalci, na naloge, ki stoje pred člani Zveze komunistov — občani in na naloge s področja nadaljnje rasti in graditve Zveze komunistov.

Z gospodarskim razvojem v naši občini ne moremo biti v celoti zadovoljni. Dosegli smo lep napredek pri uveljavljanju organov delavskega samoupravljanja, pri decentralizaciji in večji zainteresiranosti neposrednih proizvajalcev, pri povečanju storitev in zmanjšanju stroškov. Še vedne pa je naš tempo porasta proizvodnje in dohodka preslaboten in ni v skladu z rastjo naših potreb. Za to bodo morali člani Zve-

ze komunistov skupaj z vsemi ostalimi proizvajalci temeljito pregledati perspektivne načrte svojih podjetij in družbeni plan za leto 1963. Člani Zveze komunistov se bodo morali boriti za maksimalno izkoriščanje obstoječih kapacitet in notranjih rezerv v vsaki gospodarski organizaciji.

Pred člani Zveze komunistov kot občane prinaša razprava o novi ustavi in novem občinskem statutu vrsto nalog. Člani Zveze komunistov bodo morali aktivno sodelovati v razpravi in se tu-

di boriti za svoja stališča in ideje, v okviru aktivnosti, ki jo bo vodila Socialistična zveza. Razprave moramo poglobiti in konkretizirati. Pri razpravi o statutu se bomo morali odločiti in v statut zapisati, kaj smatramo da je nujno za življenje v naši komuni ter koliko smo pripravljeni prispevati za uredničenje teh želja.

Člani Zveze komunistov bodo morali pristopiti k izvrševanju teh nalog dobro pripravljeno ter delovati kot subjektivna sila, kot nosilci razvoja in napredka.

Premajhno povečanje

Gospodarske organizacije s področja zagorske občine so že izdelale načrte gibanja proizvodnje za prihodnje leto. Po prvih predvidevanjih bodo prihodnje leto industrijske gospodarske organizacije ustvarile skupno 6 milijard 72 milijonov din fakturirane realizacije (predvidoma pa bodo ustvarile do konca letošnjega leta 5.624.930 tisoč din fakturirane realizacije). Največje povečanje fakturirane realizacije (za 50,7% pri povečanju števila

zaposlenih za 7 oseb) so predvideli v Tovarni konfekcije in pletenin »Sava«, verjetno bo pa treba plan z ozirom na pripojitev konfekcijskega oddelka »Save« k Tovarni konfekcije »Lisca« iz Sevnice spremeniti. Na Rudniku rjavega premoga Zagorje predvidevajo pri povečanju števila zaposlenih za 60 oseb za 0,9% večjo fakturirano realizacijo. V TEVE »Varnost« bodo predvidoma ustvarili prihodnje leto za 29,4% večjo fakturirano re-

alizacijo pri 9 več zaposlenih oseb. Tovarna elektroporcelana Izlake predvideva za 8,6% večjo fakturirano realizacijo in za 19 oseb večje število zaposlenih. V Industriji gradbenega materiala bodo pri zmanjšanju števila zaposlenih za 9 oseb usvarili za 3,6% večjo fakturirano realizacijo. Lesno industrijsko podjetje pa predvideva povečanje fakturirane realizacije za 21,4%, število zaposlenih bodo pa povečali za 2 osebi.

Prva predvidevanja za gibanje proizvodnje za prihodnje leto v zagorskih industrijskih gospodarskih organizacijah kažejo, da je predvideno povečanje gibanja industrijske proizvodnje, kot so ga predvideli v posameznih gospodarskih organizacijah, premajhno in se postavljajo pravzaprav vprašanje, kako bo mogoče v prihodnje obdržati razmerje med potrebami komune in stanjem gospodarstva. Zaradi tega bo potrebno pred sprejetjem družbenega načrta za prihodnje leto z delovnimi kolektivi ponovno obravnavati vprašanje povečanja gibanja proizvodnje. Prav pa bi bilo, da bi na bližnjih zborih občanov spregovorili o tem tudi občani!

Gibanje industrijske proizvodnje v prvih desetih mesecih letos

Podatki o gibanju industrijske proizvodnje na področju zagorske občine za prvih 10 mesecev letošnjega leta kažejo, da se je industrijska proizvodnja, izražena vrednostno, v povprečju v prvih desetih mesecih letos v primerjavi z istim obdobjem lani povečala komaj za 2,5% (oziroma od 4.530.147 tisoč din na 4.645.100.000 din). Indeks gibanja industrijske proizvodnje je izračunan na podlagi povprečne fakturirane realizacije za prvih deset mesecev lanskega leta. Tako se je na Rudniku rjavega premoga Zagorje povečala do konca oktobra industrijska proizvodnja za 4,1%, v TEVE »Varnost« se je zmanjšala za 8,6% v Tovarni elektroporcelana Izlake povečala za 30,9%, v Industriji gradbenega materiala zmanjšala za 2,7%, v Tovar-

ni konfekcije in pletenin »Sava« zmanjšala za 20,4% in v Lesno industrijskem podjetju Zagorje povečala za 6,3%. Na sorazmerno majhen porast industrijske proizvodnje (za 2,5%) so vplivali različni objektivni in subjektivni faktorji. Ob primerjavi indeksov porasta industrijske proizvodnje za prvih deset mesecev letos je mogoče ugotoviti, da zaznamuje v nekaterih industrijskih gospodarskih organizacijah na področju zagorske občine občutno zmanjšanje proizvodnje. Tako se je n. pr. v TEVE »Varnost« znižala vrednost fakturirane realizacije za 8,6% (indeks 1. 1. - 31. 10. 1962 : 1. 1. - 31. 10. 1961 91,4%), v Industriji gradbenega materiala za 2,7% (indeks 97,3%) in v To-

varni konfekcije in pletenin »Sava« za 20,4 (indeks 79,6 odst.). V TEVE »Varnost« so z ozirom na določene težave, v katerih so se znašli na začetku leta, pozneje zmanjšali prvotno predvideni načrt industrijske proizvodnje na 400 milijonov din. V Industriji gradbenega materiala so letos znižali cene svojim proizvodom za 20% in je zato opravičljiva nižja fakturirana realizacija. Nasprotno temu pa se je fizični obseg proizvodnje v razdobju 1. 1. - 30. 9. 1962 v primerjavi z istim obdobjem lani povečal za 26%. Tako so v Industriji gradbenega materiala v Zagorju ob Savi s povečanjem fizičnega obsega proizvodnje do določene mere ublažili posledice znižanja cen, ker bi bil sicer odstotek znižanja fakturirane realizacije še večji. Tovarna Konfekcije in pletenin »Sa-

va« izkazuje največji padec fakturirane realizacije, kar pa v tovarni opravičujejo z dejstvom, da je »Sava« proizvajala v kooperaciji za izvoz in so pri tem fakturirali samo uslugo. Razumljivo je, da se je s tem znižal bruto dohodek, medtem ko pa neto produkt narašča. Poseben problem pa predstavljajo v tej zagorski tovarni precejšnje zaloge gotovih izdelkov. Posamezne industrijske gospodarske organizacije so predvidele, da bodo letos do konca leta zaposlovali: Rudnik rjavega premoga 1950 delavcev in uslužbencev (ob koncu oktobra so zaposlovali 1948 delavcev in uslužbencev, v letu 1961 pa 2.332 oseb); Tovarna elektroporcelana 307 (309 ob koncu oktobra, leta 1961 254); Industrija gradbenega materiala 211 (223 ob koncu oktobra, leta 1961 219); Tovarna konfekcije in pletenin »Sava« 247 (257 ob koncu oktobra, leta 1961 250) in Lesno industrijsko podjetje 112 (122 ob koncu oktobra, leta 1961 94).

Tovarni elektroporcelana so v novembru izdelali 30 ton elektroporcelana, do konca novembra pa 296 elektroporcelana (plan 1962 262 ton) in 18 ton izolacijskega materiala oziroma do konca novembra skupno 165 ton izolacijskega materiala (plan 1962 115 ton); v Industriji gradbenega materiala so proizvedli v novembru 3.946,8 ton negašenega kosovnega apna in 1.912,7 ton hidriranega apna, medtem ko so v razdobju januar - november proizvedli skupaj 53.968,2 ton nežganega kosovnega apna (plan 1962 50.000 ton) in 17.149,5 ton hidriranega apna (plan 1962 15.000 ton); v Lesno industrijskem podjetju so v novembru razrezali skupno 474,4 m³ lesa, do konca novembra pa skupno 5.597,9 m³ lesa (plan 1962 6.530 m³), zraven tega so pa v novembru izdelali še 676 kosov pohištva, v razdobju januar - november pa skupaj 5.569 kosov pohištva; v Tovarni konfekcije in pletenin »Sava« so pa izdelali v mesecu novembru 70.100 m² konfekcijskega perila, od januarja do novembra skupaj 654.700 kvadratnih metrov (plan 1962 700.000 m²) in 1,2 tone trikotažne konfekcije v novembru, v razdobju prvih enajst mesecev pa skupaj 11,8 ton trikotažne konfekcije (plan za leto 1962 700.000 ton); v 1962 15 ton).

OBCINSKI LJUDSKI ODBOR ZAGORJE OB SAVI in OBCINSKI ODBOR SZDL ZAGORJE OB SAVI

sklicujeta

Zbore občanov-proizvajavcev

v četrtek, 20. decembra:

- ob 8. uri v Gostinstvu;
  - ob 13. uri v Industriji gradbenega materiala;
  - ob 13. uri za Lesno industrijsko podjetje, Komunalno podjetje, poslovalnico SAP-Turist biroja in Komunalno črkosilgarsko pleskarsko podjetje;
  - ob 13. uri v Gradbenem podjetju;
  - ob 13. uri za Zdravstveni dom, Lekarno in Zavod za socialno zavarovanje;
  - ob 13.30 uri v TEVE »Varnost«;
  - ob 13.30 uri v Tovarni elektroporcelana Izlake;
  - ob 13.30 uri v Tovarni konfekcije in pletenin »Sava«;
  - ob 15. uri za Kmetijsko zadrugo na Izlahah;
  - ob 16.30 uri za Rudnik rjavega premoga - obrat Kisovec, obrat Kotredež, Upravo rudnika in pomožne obrate ter separacijo;
  - ob 16.30 uri za obratno dejavnost (obratno komunalno podjetje »Meso«, »Veležitar« Celje, obratno podjetje »Zaščita«, Obratno mizarstvo, Radio center, Splošno krojaštvo, »Elektro-Trbovlje« in obratno podjetje »Dim« Ljubljana-Polje) v lutkovni dvorani Delavskega doma;
  - ob 19. uri za trgovska podjetja »Potrošnja«, »Povrtina«, »Prehrana«, »Peko«, Zbori občanov-proizvajavcev bodo v prostorih gospodarskih organizacij, razen »Borovo« in poslovalnico »EMKA« Zagorje v prostorih »Potrošnje«.
- za obratno dejavnost, za katero bo zbor - kot navedeno - v lutkovni dvorani Delavskega doma.

ZBORE OBCANOV

v petek, 21. decembra ob 17. uri:

- v stekleni dvorani Delavskega doma za območje krajevne skupnosti Zagorjecenter (Polje, Kidričeva cesta, Cesta zmage, Ulica talcev in predel doline od Podskale do kolodvora);
- v dvorani doma Proletarca za območje krajevne skupnosti Selo (Potoška vas, Farčnikova kolonija, Selo, Cankarjev trg in del ceste 9. avgusta);
- v osnovni šoli Toneta Okrogarja v Toplicah za del Toplic;
- v gostilni »Rudar« v Toplicah za del Toplic in
- v kinodvorani Kisovec za območje krajevne skupnosti Kisovec (Kisovec, Loke in Borovnik).

v nedeljo, 23. decembra:

- ob 8. uri za Podkum v združenem domu;
- ob 9. uri za Čemšenik v prostorih kmetijske zadruge;
- ob 9. uri za Ščigotard v šoli;
- ob 9. uri za Senožeti v šoli;
- ob 9. uri za Tirno v šoli;
- ob 9. uri za Kotredež v gasilskem domu;
- ob 10. uri za Izlake v združenem domu;
- ob 10. uri za Podlipovico in Orehovico v gostilni Rozina v Prhovcu;
- ob 11. uri za Kolovrat v šoli;
- ob 14. uri za Mlinše v združenem domu in
- ob 15. uri za Ravensko vas v gostilni »Juvane«.

OBCANI! UDELEŽITE SE IN SODELUJTE NA ZBORIH OBCANOV!

Priprave za praznovanje novoletne jelke v Zagorju

Podobno kot že nekaj let doslej, je tudi letos poseben pripravljalni odbor pri občinskem odboru SZDL Zagorje ob Savi pripravil program prireditev za naše najmlajše ob praznovanju Novoletne jelke.

Praznovanje se bo predvidoma začelo že 27. dec. in to z otvoritvijo pravičljive vasi in z otroškim sejmom ter predvajanjem slovenskega mladinskega filma »Ti loviš«. - 28. decembra bo Slovensko ljudsko gledališče iz Celja uprizorilo za mladino igrano »Rdeče in modro v mavrici«. V naslednjih dneh bodo odprli tudi razstavo mehaničnih igrač, pripravili ognjemet, najmlajše Zagorjane bo pa obiskal tudi dedek Mráz.

V praznovanju Novoletne jelke se bodo vključile tudi vse osnovne šole, ki jih bo 28. in 29. decembra obiskal dedek Mráz skupaj z glasbeno in lutkovno skupino.

Poseben pripravljalni odbor pri občinskem odboru SZDL za organizacijo praznovanja Novoletne jelke meni, da letos ne bi pripravil posebnega praznovanja v gospodarskih organizacijah, ker bi s tem samo drobili sredstva, ki so namenjena za praznovanje Novoletne jelke.

13 PREDAVANJ O POKLICNEM USMERJANJU

ZAGORJE - Referent za poklicno usmerjanje pri Zavodu za zaposlovanje delavcev v Zagorju ob Savi je pripravil v zadnjih dneh po šolah 13 predavanj o poklicnem usmerjanju, spremljanju s predvajanjem diafilmov. Ta predavanja so bila pripravljena na šolah v Pod-

kumu, Izlahah, Mlinšah in Senožetih. Podobna predavanja bodo pripravili na ostalih šolah v naslednjih dneh.

PRAVNA POSVETOVALNICA ZE DELA

ZAGORJE - Ze nekaj časa dela v okviru služb občinskega ljudskega odbora tudi pravna posvetovalnica, ki jo vodi tovarišica Marija Strojnik.

Po konferencah krajevnih organizacij SZDL

Ob pripravah na občinsko konferenco organizacije Socialistične zveze delovnih ljudi je prav, da analiziramo zadnje konference krajevnih organizacij SZDL. V glavnem so vse krajevne organizacije SZDL že zaključile s konferencami, razen treh krajevnih organizacij SZDL, to je v Trzinu, na Lokah-Kisovcu in v Kotredčju, ki pa bodo v naslednjih dneh.

Na vseh dosedanjih konferencah je bilo opaziti izredno politično aktivnost, kar je povsem razumljivo, saj so bile konference v času živahnih razprav o predosnutku nove zvezne in republiške ustave. Že na oktobrskem razširjenem plenumu občinskega odbora SZDL skupaj s predsedniki krajevnih organizacij SZDL je bilo opaziti izredno zanimanje za ustavna vprašanja, vendar zanimanje za same konference ni bilo nič manjše. Ravno nasprotno: prav vsi so se zanimali, kako naj konference pripravijo, tako vsebinsko kakor tudi kadrovske. Danes lahko z gotovostjo trdimo, da so ta prizadevanja rodila uspeh, saj so konference — zlasti še na podeželju — zelo dobro potekale. Udeležba na konferencah je bila zelo zadovoljiva, za kar je treba zlasti pohvaliti krajevne organizacije SZDL izven mesta. Pa tudi same razprave so pokazale veliko zanimanje občanov za vrsto vprašanj. Prav nasprotno od doslej navadnega pa lahko ugotovimo pri krajevnih organizacijah SZDL Toplice-Zagorje in Selo. Kljub največjemu številu članstva v teh organizacijah in pa boljšim pogojem glede prostorov, odziv članstva na konference ni bil zadovoljiv. Zato se z vso resnostjo pojavlja vprašanje, ali člani v teh organizacijah SZDL res nimajo nobenih potreb za reševanje skupnih problemov, ali pa so dosegli že tako stopnjo družbenega standarda, da jim na skupnost ne pomeni ničesar več. Vsa naša ustava določila temeljijo na človeku in vsesplošnem družbenem upravljanju. Vprašanje pa je, kako bomo reševali probleme v naših skupnih potrebah, če pa nečemo sodelovati v tako široki družbeno-politični organizaciji, kot je SZDL Ju-

goslaviče. Iz tega izhaja, da so nekateri še precej primitivni v svojih gledanjih, ko zahtevajo samo od določenih organov, da so aktivni, ob tem pa ne pomislijo, da je dolžnost vsakega občana aktivno sodelovati na vseh področjih družbenega upravljanja. Nič lažjega ni kot kritizirati in zahtevati to in ono. To pa izhaja največkrat iz nepoznanja trenutnih razmer in pa neaktivnosti, na drugi strani pa se ne zavedamo, da so naše zahteve pogojene z našim delom, saj smo na eni strani proizvajalci, na drugi strani pa upravljalci in potrošniki.

Ne bi pa bilo prav, če bi na splošno ocenjevali člane SZDL in njihovo delo v SZDL slabo, kajti dobro vemo, da je dosti več tistih, ki aktivno delajo. Tistim pa, ki jim je skupno delo in napore naših delovnih ljudi tuja stvar, pa resno v premislek vprašanje, ali ne uživajo teh sadov naših skupnih naporov neopravičeno. Naša zavest in delo se morata odražati predvsem v delu SZDL in v delu organov družbenega in delavskega samoupravljanja, ker lahko le na ta način zavestno pričakujemo boljši jutrišnji dan.

Kljub vsem tem težavam so pa konference krajevnih organizacij SZDL razčistile vrsto vprašanj. Na vasi so v glavnem obravnavali probleme v zvezi s kmetijsko zadruzo in gozdnim obratom. Splošna ugotovitev je bila, da je gozdni obrat dokaj zadovoljivo reševal določene probleme, medtem ko je pa bilo deležno delo kmetijske zadruge precej pikrih pripomb. V glavnem so občani — člani SZDL naglašali, da je kmetijska zadruga bolj trgovec kot pa dejanski element za pomoč kmetijstvu, tako pri nudenju strojnih uslug, strokovnih nasvetov in podobno. Ugotovljeno je tudi bilo, da kmetijska zadruga kljub vse večji potrebi ni izvedla niti tako potrebnega škropljenja sadnega drevja, ki je tako že precej okuženo s škodljivci. Zraven tega so imeli člani SZDL na zadnjih konferencah krajevnih organizacij precej pripomb glede odkupa mleka in nestalnega prevzemanja, potrošniki pa ostajajo brez tega tako potrebnega živila.

Lahko bi se naštevali probleme, na katere so opozorili na konferencah krajevnih organizacij SZDL. Med temi velja mimo drugih omeniti le še osemletno obvezno šolanje in predčasno zaključevanje te osnovne izobrazbe, ki se že kaže kot resen problem pri zaposlovanju.

Ob vseh naštetih problemih pa je prav zanimanje za ustavna vprašanja pokazalo, da ga ni mogoče pri-

merjati z nobeno dosedanjo razpravo. Proti pričakovanju so se občani Zagorja ob Savi zanimali za vrsto ustavnih določil, od delitve po delu pa vse do volitev bodočih predstavniških organov, od komunne do federacije. Prav tako so se zanimali za vprašanja okrog družbenega in delavskega samoupravljanja, o odmiranju države in o vlogi človeka kot osnovnega faktorja v vsem našem družbenem dogajanju. Prav posebno zanimanje pa je veljalo novemu statutu občine in pa statutom delovnih organizacij. Člani SZDL so že zdaj sklenili, da bodo po objavi osnutka aktivno sodelovali v razpravah.

Z gotovostjo lahko trdimo, da pomenijo konference krajevnih organizacij SZDL in razprave o ustavnih vprašanjih določeno prelomnico v delu in da so med naše občane prinesle povsem novo politično aktivnost, ki bo v naši bližnji prihodnosti zagotovilo za doseganje še boljših uspehov ob vse večji aktivnosti organizacij SZDL in ostalih družbeno-političnih organizacij ter vseh nas — občanov!

Delo svetov pri občinskem ljudskem odboru Zagorje

Delo svetov pri občinskem ljudskem odboru Zagorje ob Savi izkazuje po številu sej (59) in obravnavanju posameznih vprašanj letos — v primerjavi s prejšnjimi leti — večjo produktivnost. Iz dnevnega reda sej občinskega ljudskega odbora je razvidno, da so bila letos podana izčrpana poročila o delu svetov, zlasti s področja financ in družbenega plana, prosvete, blagovnega prometa, zdravstva, industrije in obrti, komunalnih in gradbenih zadev, socialnega skrbstva, kmetijstva in gozdarstva ter varstva družine. Občinski ljudski odbor je sprejel na predlog svetov letos 57 odlokov (lansko leto 31), in to 6 s področja gospodarstva, 20 s področja financ, 17 s področja splošnih zadev in družbenih služb, 13 s področja gradbenih in komunalnih zadev in 1 s področja notranjih zadev.

Na sejah so svetovi obravnavali problematiko, ki jo nakazujejo potrebe komunne z lokalnih vidikov gospodarskega, družbenega, socialnega in zdravstvenega področja. Začelo pa se je reševati tudi vprašanja, ki terjajo medobčinsko sodelovanje, kot nova organizacija socialnega zavarovanja, katastrsko-geometrijski zavod, sofinanciranje ustanov (sodišče, bolnice) in prometno-gradbene potrebe, ki bodo zaradi velikih investicij terjale finančno sodelovanje sosednjih občinskih

Stanovanjsko-poslovni blok »Elektro-Trbovlje« na Kidričevci cesti je pred vselitvijo

ljudskih odborov in gospodarskih organizacij.

V prihodnje bo svetom pri občinskem ljudskem odboru — kot politično izvršilnim organom in teritorialnim organom družbenega upravljanja — vsekakor dodeljeno razširjeno delovno področje in večja odgovornost ter bo treba ustvariti tudi uspešnejše vsklajevanje dela med posameznimi svetovi samimi kot z občinskimi upravnimi organi,

prav tako pa tudi širše sodelovanje z gospodarskimi organizacijami in ustanovami za uspešnejše reševanje posameznih vprašanj. Prav tako bo potrebno, da bodo svetovi izdelali načrte za krajše obdobje. V tem oziru je bilo doslej opaziti še vse premalo iniciativnosti in čuta odgovornosti, tako pri članih svetov samih kot pri občinskih upravnih organih.

Odborniška komisija za prošnje in pritožbe tudi v Zagorju

ZAGORJE — Odborniška komisija za prošnje in pritožbe pri občinskem ljudskem odboru Zagorje ob Savi je imela v II. pol. 1962 štiri seje in je reševala 21 prošenj in pritožb, ki jih je bilo 11 vloženih preko Izvršnega sveta LRS — Urada za prošnje in pritožbe, 8 neposredno na občinski ljudski odbor Zagorje ob Savi, 1 preko kabineta tovarišice Lidije Sentjure in 1 preko okrajnega ljudskega odbora Ljubljana. Vse prošnje in pritožbe je komisija vsestransko proučila in so bili njeni sklepi tudi potrjeni na sejah občinskega ljudskega odbora in s sporoceni pritožbenim instancam kot tudi državljanom s primernimi obrazložitvami. Pritožbene instanse so sklepe občinske komisije v celoti potrdile.

Prošnje in pritožbe so se nanašale na socialno pomoč, delovna razmerja, osebne dohodke, obrt, voževne naprave, otroške dodatke, dohodnino, stanovanjske zadeve in v preležini med na odpis davkov kmetom, ki živijo v težkih gnetah razmerah zaradi pomanjkanja delovne sile in zaradi slabega donosa teh posestev.

Ker rešuje odborniška komisija za prošnje in pritožbe pri občinskem ljudskem odboru Zagorje vse prošnje in pritožbe, bi bilo prav, da se občani v primerih, ko se odločijo za prošnje in pritožbo zaradi zadeve, ki spada v pristojnost občinskega ljudskega odbora, obratno neposredno na to komisijo. Tako bo mogoče skrajšati tudi čas reševanja prošenj in pritožb.

OBCINSKA
KONFERENCA
ORGANIZACIJE SZDL
13. JANUARJA

ZAGORJE — Za 23. december predvidena občinska konferenca organizacije Socialistične zveze zagorske občine je preložena na 13. januar prihodnjega leta. Konferenca bo obravnavala občino v luči novega komunalnega sistema.

Finansiranje šolstva in reorganizacija šolske mreže

Ko se približujemo koncu proračunskega leta 1962 lahko pregledamo rezultate, ki smo jih dosegli z novim sistemom financiranja in poslovanja šol. Ker je bil nov način poslovanja šol uveden prvič šole v tem šolskem letu, so bile zapažene nekatere izkušnje, ki jih bo treba vsakekor upoštevati v prihodnjem letu in jih krepiti tudi v prihodnje. Namen novega zakona je namreč bil, da se zraven družbenega upravljanja izboljšata materialni položaj šolstva in kakovost pouka.

Finančni načrt, ki ga je sestavil upravni odbor sklada za šolstvo na začetku leta, je bil do konca proračunskega leta realiziran takole:

Iz prednjega pregleda je razvidno, da je načrt dohodkov sklada za šolstvo do konca novembra realiziran 85%, izdatkov pa 90%.

V zvezi s financiranjem šolstva so nastopile prejšnje težave, ker se predvidena sredstva niso pravočasno stekala v sklad in pa zaradi zapadlih obveznosti za gradnjo šol iz prejšnjega leta, ki jih je bilo treba poravnati v določenem roku.

Na začetku šolskega leta 1962-63 pa so se pojavili naknadno še novi nepredvideni izdatki. Na šoli Toneta Okrogarja v Toplicah je bil ustanovljen oddelček posebne šole, na osnovni šoli Izlake pa je bil na novo odprt VII. razred. Pojavili pa so se še nekateri drugi izdatki v zvezi z zasedbo osmih učilnic v stavbi Strokovno izobraževalnega centra ter s premeščitvijo in ureditvijo novih

prostorov za vzgojno-varstveno ustanovo v Zagorju. Ker ti dodatni izdatki niso bili predvideni v finančnem načrtu sklada za šolstvo, bo treba zanje poiskati druge vire dohodkov.

Drug nerešen problem je financiranje strokovnega šolstva, ki poteka preko okrajnega medobčinskega sklada. Po finančnem načrtu je bilo predvideno, da se bo strokovno šolstvo financiralo iz sredstev, ki bodo zbrana iz 1% prispevka od osebnih dohodkov delavcev in uslužbencev v gospodarskih organizacijah. Od predvidenih 12.716.000 dinarjev, ki bi jih bilo treba vplačati za strokovno šolstvo, se je steklo v sklad doslej le 3.011.000 din ali samo 28% predvidenih sredstev. Posamezne gospodarske organizacije morajo vplačati še naslednja sredstva v ta sklad:

motnjami pri realizaciji dohodkov pa se še ni izboljšalo materialno stanje šol. Zlasti so še pomanjkljive zbirke učil in razni drugi sodobni pripomočki, ki so bistvenega značaja za kvaliteto pouka. Usposobljenost učnega kadra je v glavnem dobra, pač pa je še prešibka zasedba delovnih mest v višjih razredih. Zato trenutno stipendira zagorski občinski ljudski odbor 32 dijakov na učiteljskih, 7 študentov pa na višji pedagoški šoli in na fakultetah.

S prenosom pristojnosti na šole kot na samostojne zavode je sprejel učni kader, zlasti še na okoliških šolah koder nimajo zaposlenih administrativnih moči, precejšnje obremenitve, ki vplivajo na strokovno delo, na drugi strani se pa odražajo v občinski pomanjkljivosti pri učnem delu zaradi pomanjkanja časa. Trenutno je na področju zagorske občine devet nerazvitih šol in dve osemletki. V osemletkah je 1.555 oz. 62% vseh učencev, v nerazvitih šolah pa 834 ali 38% vseh učencev.

V zvezi z materialnim in organizacijskim stanjem šol in glede na vzgojno delo v smislu reorganizacije šole ter zaradi tega, ker se niso vpejane povsem vse možnosti kolektivu po nekaj letih, ki se navdušujejo za stari način pouka in vzgoje, so nujno potrebni nekateri organizacijski in finančni ukrepi. Z namenom, da bi se tudi smotrnejše uporabljala razpoložljiva materialna in finančna sredstva (kot n. pr. lahko uporabi drug učne pripomočke za vsako šolo), nastaja tudi vprašanje, kako reorganizirati obstoječo mrežo osnovnih šol v prihodnjem šolskem letu. V ta namen je bilo razvilo v polno osemletno tudi osnovna šola na Izlahah, s čimer se bo povečalo število učencev v osemletkah za 230 učencev.

Z ozirom na oddaljenost nerazvitih šol od osemletnih šol na obstoječe prometne poti sta dve možnosti za reorganizacijo. Ena od možnosti je ta: osemletke naj bi postale matične šole, okoliške šole pa njihove podružnice. V tem primeru se spremeni status podružnic, ki postanejo samostojni zavodi. Podružnica ima vodjo podružnice, ki je obenem pomočnik upravitelja centralne šole. Vse administrativne posle vodi centralna šola. Učenci podružnice nadaljujejo praviloma šolanje v višjih razredih v centralni osnovni šoli. Druga možnost pa je: nerazvite šole, ki so preveč oddaljene od centralne osnovne šole, naj bi ostale še naprej samostojne. Matična osnovna šola bi organizirala za nje zlasti pedagoško, pomoč in opravljanja računovodske in administrativne posle.

Dohodki:	din	ali %
prenešana sredstva iz leta 1961	15.000.000	100
31,5% vseh dohodkov občine del 10% proračunskega prispevka	80.007.000	87
proračunska rezerva	23.631.000	91
1% prispevek gospodarskih organizacij za strokovno šolstvo	2.568.000	
	3.011.000	28
SKUPNO	109.232.000	85

Izdatki:	din	ali %
osnovna šola Čemšenik	2.270.000	84
osnovna šola Izlake	4.817.000	96
osnovna šola Kolovrat	1.180.000	84
osnovna šola Loke pri Zagorju	5.150.000	88
osnovna šola Mlinše	2.350.000	84
osnovna šola Podkum	3.755.000	89
osnovna šola Senožeti	2.044.000	83
osnovna šola Šentgotard	2.090.000	84
osnovna šola Tirna	1.135.000	82
osnovna šola Toneta Okrogarja	19.520.000	87
osnovna šola Zagorje	21.062.000	86
osnovna šola Znojile	1.113.000	80
Gospodinjska šola	4.522.000	84
Stanovanjska skupnost Loke	1.051.000	78
Stanovanjska skupnost Zagorje	3.330.000	83
in Glasbena šola Zagorje	4.580.000	86
SKUPNO	79.969.000	

Za investicije je bilo porabljeno:	din	ali %
Sola Zagorje	15.925.000	
Sola Čemšenik	12.084.000	
Strokovno šolstvo - DOM	400.000	
Delavska univerza	100.000	20
Zavod za prosvetno pedagoško službo	1.093.000	75
Medobčinski sklad	4.290.000	36
Trgovska zbornica	1.190.000	75
Gradbeni center	231.000	91
Anuitete za šolo Zagorje in NB - manipulačjski in ostali stroški	1.098.000	50
	42.000	
SKUPNO	36.361.000	90

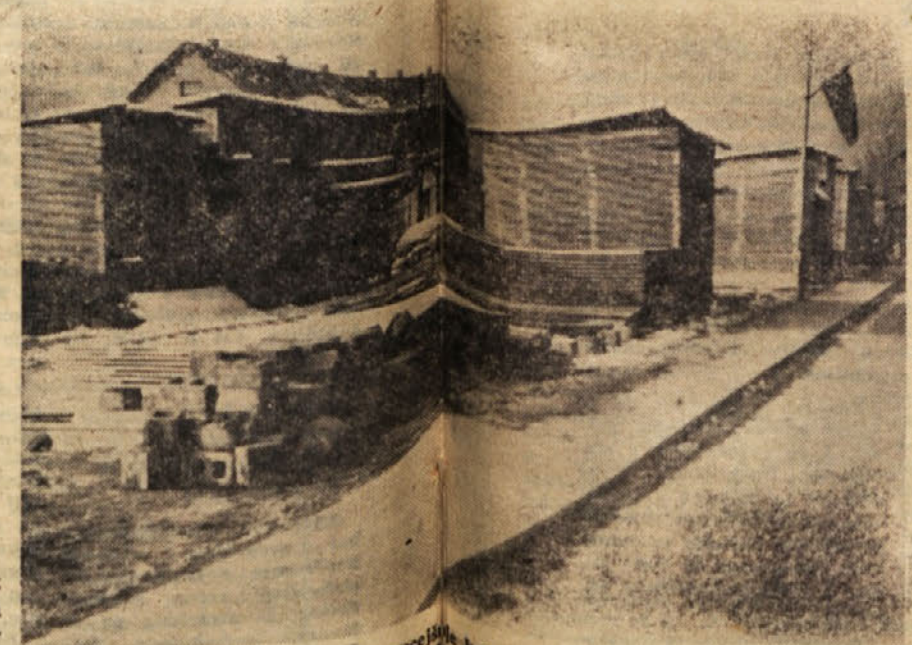
Rezervni sklad ObLO Za-gorje ob Savi - posojilo 8.400.000 din

	din
Rudnik rjavega premoga Lesno industrijsko podjetje	7.300.000
Tovarna elektroporcelana Izlake	27.000
TEVE »Varnost«	737.000
Tovarna konfekcije in pletenin »Sava«	850.000
Industrija gradbenega materiala	760.000
Trgovsko podjetje »Potrošnja«	742.000
Trgovsko podjetje »Povrtina«	26.000
Gostinstvo	47.000
»Medijske toplice«	192.000
Menza Rudnika rjavega premoga	10.000
Splošno krojaštvo	52.000
Komunalno podjetje »Meso«	82.000
»Zaščita«	127.000
Obrtno mizarstvo	13.000
Radiocenter	29.000
Kmetijska zadruga	117.000
»Prehrana«	21.000
»Jelsa«	281.000
»Koteks«	12.000
»Peko«	6.000
»Emona«	7.000
»Borovo«	19.000
»Surovina«	7.000
SAP-Turist - poslovalnica Zagorje	5.000
	246.000

V kolikor ne bodo ta sredstva zbrana do konca leta, bodo prenešana v prihodnje leto kot neporavnana obveznost do medobčinskega sklada za šolstvo.

V letošnjem letu se je materialni položaj učnega kadra v splošnem nekoliko izboljšal, kar nedvomno vpliva na prizadevanost učiteljev. V zvezi z že prej omenjenimi

Delavska univerza Zagorje ob Savi je letos v okviru svojih finančnih zmogljivosti delovala na vseh treh področjih izobraževanja, tako kot si je začrtala v programu dela za leto 1962. Tako je delovala na področju družbenega izobraževanja, strokovnega izobraževanja in splošnega izobraževanja.

Lesno industrijsko podjetje izvaža precejšnje količine lesa. Ker nima za skladišča drugih primernih prostorov, je žagan les zložen ob Cesti zmage

Delo Delavske univerze je bilo uspešno

Delavska univerza Zagorje ob Savi je letos v okviru svojih finančnih zmogljivosti delovala na vseh treh področjih izobraževanja, tako kot si je začrtala v programu dela za leto 1962. Tako je delovala na področju družbenega izobraževanja, strokovnega izobraževanja in splošnega izobraževanja.

Delavska univerza Zagorje ob Savi je letos v okviru svojih finančnih zmogljivosti delovala na vseh treh področjih izobraževanja, tako kot si je začrtala v programu dela za leto 1962. Tako je delovala na področju družbenega izobraževanja, strokovnega izobraževanja in splošnega izobraževanja.

Delavska univerza Zagorje ob Savi je letos v okviru svojih finančnih zmogljivosti delovala na vseh treh področjih izobraževanja, tako kot si je začrtala v programu dela za leto 1962. Tako je delovala na področju družbenega izobraževanja, strokovnega izobraževanja in splošnega izobraževanja.

Delavska univerza Zagorje ob Savi je letos v okviru svojih finančnih zmogljivosti delovala na vseh treh področjih izobraževanja, tako kot si je začrtala v programu dela za leto 1962. Tako je delovala na področju družbenega izobraževanja, strokovnega izobraževanja in splošnega izobraževanja.

Delavska univerza Zagorje ob Savi je letos v okviru svojih finančnih zmogljivosti delovala na vseh treh področjih izobraževanja, tako kot si je začrtala v programu dela za leto 1962. Tako je delovala na področju družbenega izobraževanja, strokovnega izobraževanja in splošnega izobraževanja.

Delavska univerza Zagorje ob Savi je letos v okviru svojih finančnih zmogljivosti delovala na vseh treh področjih izobraževanja, tako kot si je začrtala v programu dela za leto 1962. Tako je delovala na področju družbenega izobraževanja, strokovnega izobraževanja in splošnega izobraževanja.

Več pozornosti izobraževanju

Na zadnji občinski konferenci organizacije Ljudske mladine Slovenije zagorske občine so precej govorili o vključevanju mladine v družbeno-politično delo in življenje ter o prenašanju nalog na mlade družbeno-politične delavce. Ob tem so na konferenci opozorili na nujnost izobraževanja teh članov organizacije LMS.

po takem načinu izobraževanja mladine, ker bo tudi načelo rotacije prineslo gotovo spremembo, hkrati se bo pa vključevanju mladine v družbeno-politično delo in življenje ter o prenašanju nalog na mlade družbeno-politične delavce. Ob tem so na konferenci opozorili na nujnost izobraževanja teh članov organizacije LMS.

Zavolje tega bo občinski komite LMS skupaj z občinskim sindikalnim svetom Zagorje ob Savi pripravil šolo za mlade člane delavskih svetov in upravnih odborov. Na ta način se bodo mladi približevali v gospodarstvu, delitvi dohodka, podrobnostmi o delovanju gospodarske organizacije, delovanju tržišča in odnosih na relaciji komunna - gospodarska organizacija.

Ze dosedanje prizadevanje občinskega komiteja LMS in aktivov LMS je pokazalo doleden uspeh, saj je v raznih institucijah delavskega in družbenega upravljanja v letošnjem letu za 50% več mladim kot v prejšnjih letih. Prav tako pa dela precej mladim v družbeno-političnih organizacijah, tako v Socialistični zvezi, Zvezi komunistov, sindikatih in drugod. Osnovna naloga pa je težiti za tem, da se v družbeno-politične organizacije, ostale organizacije in društva še več sposobnih mladih kadrov. Pri tem bo pa potrebno, da bo organizacija Ljudske mladine še tesneje sodelovala s Socialistično zvezo, Zvezo komunistov in sindikati.

Nadalje bo pa občinski komite LMS organiziral tudi mladinsko politično šolo, v katero bodo vključili predvsem tiste, ki že delajo v vodstvih organizacije Ljudske mladine in jim bo šola kot pomoč za boljše in uspešnejše delo.

Vse bolj se kaže potreba zaenkrat le na prostovoljni osnovi, ker še ni povsod dovolj urejen prevoz. S predvideno reorganizacijo šolske mreže se bodo izboljšali tudi pogoji za uspešno učno delo na podružnicah oz. nerazvitih šolah, ker jim bo lahko nudila matična šola učinkovito pomoč v učilih in drugih učnih pripomočkih in jih razbremenila administrativnega in finančnega poslovanja.

Učenci višjih razredov pa bi se prešolali na matične šole

Učenci višjih razredov pa bi se prešolali na matične šole

Uspen predavanj zelo dober. Ugotoviti pa je mogoče, da pa Delavske univerze ni uspelo zainteresirati posamezne krajevne organizacije SZDL, za katere je pripravila tako predavatelje kot vso ostalo potrebno gradivo za predavanja, celo audiovizuelna sredstva. Na teh seminarjih naj bi na vasi predvsem obravnavali splošna kmetijska vprašanja in problematiko, kooperacijo, poljedelstvo, sadjarstvo, živinorejo in drugo. Predvideli so pa tudi, da naj bi bil na teh seminarjih še posebej naglasen perspektivni razvoj zagorske komunne in je zato res škoda, da do uresnitve tega prepotrebna načrta izobraževanja na vasi ni prišlo.

Uspen predavanj zelo dober. Ugotoviti pa je mogoče, da pa Delavske univerze ni uspelo zainteresirati posamezne krajevne organizacije SZDL, za katere je pripravila tako predavatelje kot vso ostalo potrebno gradivo za predavanja, celo audiovizuelna sredstva. Na teh seminarjih naj bi na vasi predvsem obravnavali splošna kmetijska vprašanja in problematiko, kooperacijo, poljedelstvo, sadjarstvo, živinorejo in drugo. Predvideli so pa tudi, da naj bi bil na teh seminarjih še posebej naglasen perspektivni razvoj zagorske komunne in je zato res škoda, da do uresnitve tega prepotrebna načrta izobraževanja na vasi ni prišlo.

V PRIHODNJE BO POTREBNA VEČJA POMOČ DELAVSKI UNIVERZI

Vodstvo Delavske univerze Zagorje ob Savi meni, da bi lahko dejavnost še mnogo bolj razširilo, v kolikor bi našlo več razumevanja pri vseh tistih čimteljih in gospodarskih in drugih organizacijah, ki bi morali biti živo zainteresirani za delo in obstoj delavske univerze. Če bi bila ta pomoč in sodelovanje v prihodnje boljše, bi lahko delavska univerza v prihodnje odigrala pri izobraževanju odraslih tisto vlogo, ki so jo ji zadali ob ustanovitvi. Predvsem bi veljalo zainteresirati vse gospodarske organizacije in ustanove, da lahko prav delavska univerza s pomočjo najširšega predavateljskega kadra od doma kot tudi od drugod opravi vso tisto izobraževalno dejavnost, ki je potrebna tako proizvajalcem kot upravitelcem.

Vodstvo Delavske univerze Zagorje ob Savi meni, da bi lahko dejavnost še mnogo bolj razširilo, v kolikor bi našlo več razumevanja pri vseh tistih čimteljih in gospodarskih in drugih organizacijah, ki bi morali biti živo zainteresirani za delo in obstoj delavske univerze. Če bi bila ta pomoč in sodelovanje v prihodnje boljše, bi lahko delavska univerza v prihodnje odigrala pri izobraževanju odraslih tisto vlogo, ki so jo ji zadali ob ustanovitvi. Predvsem bi veljalo zainteresirati vse gospodarske organizacije in ustanove, da lahko prav delavska univerza s pomočjo najširšega predavateljskega kadra od doma kot tudi od drugod opravi vso tisto izobraževalno dejavnost, ki je potrebna tako proizvajalcem kot upravitelcem.

SLOŠNO IZOBRAŽEVANJE

V okviru poljudnega izobraževanja je delavska univerza organizirala dve slikar-

Vodstvo Delavske univerze Zagorje ob Savi meni, da bi lahko dejavnost še mnogo bolj razširilo, v kolikor bi našlo več razumevanja pri vseh tistih čimteljih in gospodarskih in drugih organizacijah, ki bi morali biti živo zainteresirani za delo in obstoj delavske univerze. Če bi bila ta pomoč in sodelovanje v prihodnje boljše, bi lahko delavska univerza v prihodnje odigrala pri izobraževanju odraslih tisto vlogo, ki so jo ji zadali ob ustanovitvi. Predvsem bi veljalo zainteresirati vse gospodarske organizacije in ustanove, da lahko prav delavska univerza s pomočjo najširšega predavateljskega kadra od doma kot tudi od drugod opravi vso tisto izobraževalno dejavnost, ki je potrebna tako proizvajalcem kot upravitelcem.

Vodstvo Delavske univerze Zagorje ob Savi meni, da bi lahko dejavnost še mnogo bolj razširilo, v kolikor bi našlo več razumevanja pri vseh tistih čimteljih in gospodarskih in drugih organizacijah, ki bi morali biti živo zainteresirani za delo in obstoj delavske univerze. Če bi bila ta pomoč in sodelovanje v prihodnje boljše, bi lahko delavska univerza v prihodnje odigrala pri izobraževanju odraslih tisto vlogo, ki so jo ji zadali ob ustanovitvi. Predvsem bi veljalo zainteresirati vse gospodarske organizacije in ustanove, da lahko prav delavska univerza s pomočjo najširšega predavateljskega kadra od doma kot tudi od drugod opravi vso tisto izobraževalno dejavnost, ki je potrebna tako proizvajalcem kot upravitelcem.

Rešujmo probleme otroškega varstva

Zadnje posvetovanje o razvoju otroškega varstva v zagorski komuni je ponovno osvetlilo vse probleme, ki se porajajo v otroškem varstvu. Na posvetovanju, ki je bilo pred mesecem dni, so bila med drugim sprejeta tudi take priporočila in sklepi:

• urediti je treba obstoječa otroška igrišča in na njih organizirati nadzorstvo nad rekvizitji;

• obstoječe varstvene ustanove v Zagorju je treba razširiti;

• urediti je prostore okrog blokov in v samih blokih zagotoviti potrebne prostore za sestajanje otrok;

• urediti je treba kombiniran tip otroškega vrta. Ti otroški varstveni oddelki naj bi bili v okviru vrta ali kakor drugače, v prostorih naj bi imeli otroci določen program dela;

• treba je okrepiti patronažno službo v zdravstvenem domu, ki naj bi prevzela tudi nadzorstvo nad zdravstvenim varstvom rejencev v občini;

• na vseh šolah je treba urediti šolske mlečne kuhinje in zagotoviti za njihovo poslovanje potrebna finančna sredstva;

• doseči je treba, da bodo starši prispevali večje zneske za šolsko mlečno kuhinjo;

• v prihodnje kaže razširiti oblike letovanja in vključiti v letovanje večje število otrok, preskrbeti pa bo treba tudi sredstva za letovanje socialno ogroženih otrok;

• z novim občinskim statutom naj se predvidi sklad, kamor bi se stekala sredstva, s pomočjo katerih bi razvijali oblike otroškega varstva, osnovno poslavko lega pa naj bi vseboval vsakokrat tudi družbeni načrt občine;

• čimprej kaže ustanoviti obrat družbene prehrane;

• delavska univerza naj bi občasno pripravila predavanja o prehrani otrok in pravilni prehrani otrok, tako za center kot za okoliske kraje;

• v okviru stanovanjskih skupnosti naj bi začele delovati komisije za socialno problematiko;

• kmalu naj bi bil ustanovljen medobčinski center za socialno delo;

• občinski ljudski odbor naj bi kmalu zaposlil socialnega delavca, ki bi delal izključno na terenu;

• delo socialnih organov občine bi kazalo povezati s socialno zdravstveno in patronažno službo zdravstvenega doma ter s komisijami za socialno problematiko pri stanovanjskih skupnostih in

• skrbeti za to, da bodo bodoči mladi zakonec seznanjeni tudi z oblikami varstvenih otrok, za kar naj bi poskrbela delavska univerza in občinski komitei LMS.

Na podlagi sklepov in priporočil posvetovanja o razvoju otroškega varstva je bil izdelan načrt za postopno reševanje problemov otroškega

varstva v komuni. Tako se je za izboljšanje razširjenega dela vzgojno-varstvene ustanove uredilo nove prostore za to ustanovo na Cankarjevem trgu. V novih prilikah se bo notranja ureditev ustanove, ki je bila doslej namenjena le predšolskim otrokom, spremenila. Ustanova bo odprta zjutraj od 7. ure do 18. ure zvečer in bo v njej mogoče dobiti tudi kosilo, ki bi ga prinesli iz Gosliške šole. Ustanova lahko nudi v novih prilikah mnoge nove koristi, neprecenljive vrednosti, saj je lahka otrok v njej poljuben čas, v otroškem kolektivu si pridobi najrazličnejše prednosti neprecenljive vrednosti, od higijene, kulture, ravnanja z najrazličnejšimi orodji in materialom, umskega razvoja, telesne krepitve do osnovnih moralnih

čustev. In ne nazadnje: mladost preživi v vedrem, njemu primernem okolju. Ob vsem tem se pa tudi igraje pripravila na šolsko delo. Šolski otroci pa opravljajo pod nadzorstvom v taki ustanovi domače naloge, prosti čas pa izkoristijo v najrazličnejših interesnih krožkih, hodijo na sprehele itd., skratka sebi primerno izkoristijo čas.

Korak naprej pa je napravljen tudi z zabavnimi popoldnevi, ki jih organizirata ustanovi v Toplicah in Zagorju enkrat tedensko. Otrokom vrte diafilme, pripovedujejo jim pravljice in igrajo z njimi različne družabne igre. Za zabavne popoldneve vlada precejšnje zanimanje in so tudi dobro obiskani.

V Zagorju ob Savi ugotavljajo, da so prispevki staršev

za kritje stroškov vzgojno-varstvenih ustanov minimalni, saj znašajo od 150 do 200 din in so enaki za vse. Ostale stroške pa krije občinski ljudski odbor, se pravi kar 93,5% vseh ostalih stroškov vzgojno-varstvenih ustanov. Prispevek občine je največji v naši republici. Kljub temu se pa v Toplicah postavlja vprašanje obiska, čeprav je prispevek minimalen. Na Lokah pa bi vzgojno-varstvena ustanova rabila v Kisovcu vsaj en, če že ne več prostorov.

Po zadnjih podatkih je na področju zagorske občine 4.550 otrok v starosti do 15 let, v predšolske ustanove pa je zajeto v Toplicah in Zagorju skupaj 157 otrok (zmogljivost 110 otrok), na Lokah pa 46 otrok (zmogljivost 30 otrok).

Kako je s problemi okrog zaposlovanja

Pri Zavodu za zaposlovanje delavcev v Zagorju ob Savi je bilo ob koncu novembra prijavljeno skupaj 69 začasno nezaposlenih oseb, od tega 15 moških in 54 žensk. V pretežni meri je bila to nekvalificirana ženska delovna sila, saj kažejo statistični podatki, da sta iskala zaposlitev 2 kvalificirana delavca, 8 kvalificiranih delavcev, 12 nekvalificiranih delavcev, 41 nekvalificiranih delavk, 2 ženski s srednjo strokovno izobrazbo ter 1 moški in 3 ženske z nižjo strokovno izobrazbo. Zanimivo je, da nudijo ženskam, neporočenim in brez obveznosti zaposlitev kot gospodinjske pomočnice, službo v drugih krajih, vendar nobena prijavljena neče iz Zagorja.

Medtem ko je pri zavodu prijavljeno 69 začasno nezaposlenih oseb, v zagorske gospodarske organizacije iščejo za zaposlitev 61 oseb, od tega na Rudniku rjave-

ga premoga 30 nekvalificiranih moških delavcev, v Obrtnem mizarstvu tri kvalificirane mizarje, v Zdravstvenem domu 2 dentista ali stomatologa in v TEVE »Varnost« pa 1 pravnik, 1 strojnega inženirja, 2 strojna tehnika, 5 kvalificiranih strugarjev, 6 kvalificiranih ključavničarjev in 1 kvalificiranega rezkarja. Vendar pa vse kaže, da ta mesta ne bo mogoče zasedeti.

Na Zavodu za zaposlovanje so izdali do konca novembra skupaj 829 napotnic za delo, se pravi, da se je povprečno mesečno zaposlilo na novo 75 oseb. Ob tem pa ugotavljajo, da zapusti gospodarske organizacije povprečno me-

sečno od 60 do 80 zaposlenih, največ zaradi odpovedi samih delavcev. Iz tega izhaja, da je fluktuacija zaposlenih precejšnja.

V Zagorju ob Savi tudi ugotavljajo, da je še precej — nad 300 taktih, ki pri Zavodu za zaposlovanje delavcev niso prijavljeni kot začasno nezaposleni, in ki bi se vključili v proizvodnjo, če bi bilo to mogoče. Nekvalificirano delovno silo, ki jo je največ, je mogoče le malo zaposliti. Zato bi veljalo v prihodnje razmišljati o kakih dodatnih industrij, ki bi lahko zaposlila del nekvalificirane delovne sile, ki se bi pričevala za delo na delovnih mestih.

Stolpnica bo preurejena v stanovanja

V »Tribuni Zagorjanov« smo že nekajkrat pisali o načrtih za dokončno ureditev zagorske stolpnice. Letos so v želji, da bi naši najboljše rešitev za ureditev stolpnice, pripravili na zagorskem občinskem ljudskem odboru več posvetovanj. Za preureditev stolpnice je bilo nekaj predlogov, med katerimi je bil tudi predlog, da bi se v stolpnico preselil občinski ljudski odbor, drug pa, da bi se v stolpnico preselile uprave nekaterih gospodarskih organizacij. Vendar pa noben od teh predlogov ni bil sprejemljiv. Zato je bila sprejeta dokončna odločitev, da se preostala nadstropja v stolpnici preuredi v 14 družinskih stanovanj in 6 garsonier. Omeniti velja, da so nastale ležave okrog gradnje stolpnice prav zaradi spremenjenega načina financiranja. Prvotno je bilo predvideno, da bo služila stolpnica

potrebam bivše Industrijske rudarske šole. Na začetku so se investicijska dela med drugim financirala tudi iz sredstev zveznega sklada za kadre. Sredi dela so ta sklad ukinitili, zgradbo in nadaljevanje del pa prenesli najprej v pristojnost okrajnega ljudskega odbora, kmalu zatem pa v pristojnost občinskega ljudskega odbora, vendar brez vzporednega prenosa sredstev, potrebnih za dograditev.

Zdaj se je izkazalo, da je kljub kritiki stolpnica primerna za preureditev v stanovanja. Gospodarske organizacije so namreč z občinskim stanovanjskim skladom že sklenile pogodbe za odkup vseh stanovanj, ki bodo sodila v vrsto najboljših v Zagorju.

Dograditev zagorske stolpnice, o kateri se je v zadnjem času precej govorilo in pisalo, je torej na dlan!

Oh, ti znaki!

Tole je pozdrav vozniku motornega vozila, ko pripelje po delu moderne asfaltirane ceste od Lok proti Zagorju. Vožnja od Zagorja je treba nadaljevati po ozki, vijugasti cesti. P.činkovalj smo, da bo nova cesta od Lok do separacije že služila v celotnem odseku namenu, vendar...

VESTI IZ OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA Z NOVIM LETOM SPREJEMNA PISARNA

ZAGORJE — Občinski ljudski odbor Zagorje ob Savi ima v načrtu, da z novim letom uredi sprejemno pisarno, kjer bodo lahko stranke oddajale vloge, dobile potrebne obrazce in taksne znamke ter izvedle vse potrebne informacije.

REGISTRACIJA MOTORNIH VOZIL ZA LETO 1963

ZAGORJE — Občinski ljudski odbor Zagorje ob Savi obvešča vse lastnike motornih vozil, da morajo še v mesecu decembru letos podložiti vlaganje za registracijo motornih vozil za leto 1963.

Na podlagi 36. člena uredbe o prometu na javnih cestah (Uradni list FLRJ, št. 51/50), 3. in 150. člena temeljnega zakona o prekrških in 26. člena statuta občine Zagorje ob Savi je občinski ljudski odbor Zagorje ob Savi na seji občinskega zbora in na seji zbora proizvajalcev dne 19. oktobra sprejel

ODLOK

o ureditvi prometa na območju občine Zagorje ob Savi

1. člen

Vprezna vozila smejo voziti v koloni na javnih cestah le tako, da je med posameznimi vozili najmanj 50 m razdalje.

2. člen

Vozila, ki prevažajo tovor, morajo biti naložena tako, da se tovor ne raztresa in da ne ogroža drugih uporabnikov cest ter da je v skladu z 21. členom uredbe o prometu na javnih cestah (Uradni list FLRJ, številka 51/50).

3. člen

Za vse sprevoje in druge javne prireditve, razen pogrebnih sprevedov, ki bi ovirale promet na javnih cestah, mora imeti prireditelj posebno dovoljenje oddelka za notranje zadeve občinskega ljudskega odbora Zagorje ob Savi v smislu 4. člena zakona o prekrških zoper javni red in mir (Uradni list LRS, št. 38/59).

4. člen

Avtomobili, ki se uporabljajo za učenje, morajo imeti znak na prednji in zadnji strani, motorna kolesa pa na zadnji strani; izda ga Avtomoto društvo, njegovo obliko pa predpiše AMZ Slovenije.

5. člen

Skozi območje mesta Zagorje je prepovedana vožnja z večjo hitrostjo kot 50 km na uro.

6. člen

Vprezna vozila se na Cesti zmage, Kidričevi cesti in na podaljšku ceste proti Lokam ter na Cesti 9. avgusta do zaključka asfaltirane ceste ne smejo ustavljati. Živina se mora voditi, kjer koli je možno, le po stranskih cestah. Po Cesti zmage, Cesti 9. avgusta in Kidričevi cesti pa samo od 17. ure dalje.

7. člen

Tranzitni promet je dovoljen le na transverzali Trojane - Zasavska cesta in z odcepom po Cesti 9. avgusta. Prepovedan je promet z motornimi vozili z nosilnostjo več kot 5 ton in s tovornimi vozili s priklopniki po naslednjih cestah; cesta III. reda od odcepa pri žagi Jesenovo.

8. člen

Prepovedano je parkiranje vozil na cestah in ulicah: Cesti zmage, Kidričevi cesti in Cesti 9. avgusta. Motorna vozila lahko parkirajo samo tam, kjer so označbe za parkir-

ni prostor, in na parkirnem prostoru pred upravo Rudnika.

Če je na parkirnem prostoru organizirano čuvanje motornih vozil, morajo uporabniki parkirnega prostora plačevati uporabnino.

9. člen

Na cestah, na katerih je ustavljanje in parkiranje vozil posebej urejeno z znakom B-5 brez dovolilne table, sme vozilo ustaviti le za toliko časa, kolikor je potrebno, da potniki izstopijo, oziroma da se blago naloži ali razloži. Zaradi nakladanja ali razkladanja se sme ustaviti vozilo največ az pol ure, pri tem pa ne sme ovirati prometa.

Kjer je ustavljanje vozil prepovedano, se sme vozilo ustaviti samo zaradi dela pri odstranjevanju prometne zapreke in pri upravljanju nujnih komunalnih del. Delovno mesto mora biti zavarovano. V drugih nujnih primerih lahko dovoli ustavljanje vozil službujoči prometni miličnik.

10. člen

Prepovedano je prislanjati kolesa ob pločnike. Prav tako je prepovedano prislanjanje koles ob zgradbe in druge objekte na tehle cestah in ulicah: Cesti zmage, Kidričevi cesti in Cesti 9. avgusta.

Na cestah, ulicah in trgih iz prejšnjega odstavka se smejo kolesa spravljati le na stojala, ki so za to določena.

11. člen

Zaganje drv na cestih, ulicah in trgih iz 2. odstavka prejšnjega člena je prepovedano. Dovoljenje izda oddelek za notranje zadeve, toda le v izjemnih primerih.

Blago, kurivo in drug material, ki je dostavljen prebivalcem mesta Zagorje ob Savi, mora biti odstranjen s pločnikov in ulic med 6. in 21. uro najpozneje v dveh urah, v času od 21. ure do 6. ure pa najpozneje do 7. ure zjutraj.

12. člen

Pranje ulic in odvažanje smeti na glavnih cestah (Kidričeva cesta, Cesta zmage in Cesta 9. avgusta) je opravljati po možnosti ponoči. Smetnjaki se ne smejo nahajati na pločniku.

13. člen

Zive meje in grmičevje ob vseh cestah in pločnikih na območju mestnega področja je treba stalno obrezovati oziroma prirezovati, da ne ovira vidljivosti voznikov.

Skladiščenje ali odlaganje kakršnega koli materiala ob cestah, ki ovira preglednost ceste, je prepovedano.

14. člen

Delo na vozišču mora biti označeno in zavarovano:

a) z rdeče-belo pleskanimi letvami širine 20-40 cm ali z drugimi enakovrednimi sredstvi za zavarovanje, ki morajo biti postavljena v obe smeri ceste pravokotno na cestni rob in v razdalji 10 m od mesta, kjer je delo na cesti;

b) z enako pregrado se morajo zavarovati delovna mesta tudi nasproti odprtemu delu cestišča;

c) pred zaporo mora biti z obeh strani v zadostni razdalji postavljen prometni znak »Delo na cesti«.

Prometni znak iz točke c) tega člena je treba podvojiti, če to zahteva gostota prometa na ogroženem odseku.

15. člen

Delovišče na cesti ali neposredno ob cesti mora biti ponoči in v megli razsvetljeno po potrebi z električnimi ali akumulatorskimi svetilkami.

16. člen

Kdor prekoplje cesto ali pločnik, mora v roku, ki ga določi cestni upravni organ, spraviti cestišče v prejšnje stanje.

17. člen

Izvajalec gradbenih del ob javni cesti mora gradbišče zavarovati tako, da delo na gradbišču ne ovira varnosti prometa.

Kadar je zaradi gradnje potrebno zavzeti pločnik ali del cestišča za postavitev odra, mora izvajalec gradnje speljati pod odrom prehod za pešce, ki mora biti zavarovan pred padanjem materiala, zadostno razsvetljen in urejen za varno hojo.

18. člen

Postajališča vozil javnega mestnega ali medkrajevnega prometa morajo biti oddaljena najmanj 15 metrov od križišča, če se vozila ustavljajo za križiščem, najmanj 25 m od križišča pa, če se ustavljajo pred križiščem.

19. člen

Otroci do 10. leta starosti ne smejo voziti s kolesom po javnih cestah brez spremstva odrasle osebe.

Otroci od 10. do 14. leta starosti smejo voziti samostojno, če imajo legitimacijo oziroma značke o opravljenem kolesarskem izpitu v šoli.

20. člen

Mopedisti smejo voziti sopotnika, če imajo dodatni sedež in stopala. Po kolesarski stezi je dovoljena vožnja z mopedom ali kolesom s pomožnim motorjem samo takrat, kadar voznik poganja tako vozilo s pedali. Če je ob vozišču, ki je določeno za motorni promet, vozišče za počasnejša vozila, morajo mopedisti in kolesarji s pomožnim motorjem uporabljati to vozišče.

21. člen

Kjer na vozišču ni označenega prehoda za pešce, morajo pešci prečkati cesto, kadar v razdalji najmanj 100 metrov ni križišča ali označenega prehoda za pešce.

22. člen

Prepovedano je hoditi nezaposlenim po železniški prog.

23. člen

Z denarno kaznijo 500 din se kaznujejo za prekršek:

a) vozniki vprežnih vozil, ki vozijo po javnih cestah v koloni v nasprotju s 1. členom tega odloka;

b) vozniki vprežnih vozil, ki ustavljajo vprežna vozila na cestah in ulicah iz 6. člena tega odloka;

c) kdor vodi živino po glavnih cestah in ulicah iz 6. člena tega odloka; če obstoji stranska cesta;

č) kdor pristoni kolo ob pločnik ali zgradbe na cesti oziroma ulici iz 10. člena tega odloka;

d) kdor ustavlja motorno vozilo, kjer je ustavljanje prepovedano v 9. členu tega odloka;

e) kdor parkira vozilo na mestu, ki

ni določeno za parkiranje vozil iz 9. člena tega odloka;

f) kdor vozi motorno vozilo v nasprotju s 4. členom tega odloka;

g) kdor raztresa po cesti ali ulici razni material ali kdor na tovornem vozilu mima tovora pravilno naložena in da je v nasprotju z 2. členom tega odloka;

h) kdor vozi motorno vozilo v nasprotju s 7. členom tega odloka;

i) mopedist ali kolesar s pomožnim motorjem, ki vozi v nasprotju z 20. členom tega odloka;

j) kdor prečka cesto v nasprotju z 21. členom tega odloka.

Službujoči uslužbenec LM sme izterjati denarno kazen iz tega člena takoj na mestu od vseh prekršiteljev, ki jih je zalotil pri prekršku.

24. člen

Z denarno kaznijo do 2.000 din se kaznuje za prekršek:

a) kdor z motornim vozilo prekoraci dovoljeno hitrost skozi mestno območje po 5. členu tega odloka;

b) kdor se ne ravna po 11. členu tega odloka;

c) starši ali skrbniki, ki kršijo 19. člen tega odloka;

d) osebe, za hojo po železniški prog po 22. členu tega odloka;

25. člen

Z denarno kaznijo do 10.000 din se kaznujejo za prekršek:

a) gospodarska organizacija, ki pešce cesto in odvažati smeti v nasprotju z 12. členom tega odloka;

b) odgovorni uslužbenec gospodarske organizacije, ki odredi pranje ulic ali odvažanje smeti v nasprotju z 12. členom tega odloka;

c) gospodarska organizacija, ki pri delu na vozišču ali ob javni cesti ne izvede varnostnih ukrepov, predpisanih v 13., 14., 15. in 16. členu tega odloka;

č) odgovorna oseba gospodarske organizacije, ki je odgovorna za izvedbo ukrepov v 13., 14., 15. in 16. členu tega odloka;

d) kdor ravna v nasprotju s 17. členom tega odloka;

e) organizacija in društvo oziroma prireditelj javne prireditve, ki nima dovoljenja po 3. členu tega odloka;

f) odgovorne osebe, ki so organizirale javne prireditve v nasprotju z določbo 3. člena tega odloka.

26. člen

Po uredbi o prometu na javnih cestah (Uradni list FLRJ, št. 51/50) je odgovoren za prekršek, in sicer:

a) po 7. točki 32. člena pešec, ki prečka cesto ali ulico iz 21. člena tega odloka v mestnem območju izven označenega prehoda za pešce.

27. člen

Ta odlok se objavi v »Glasniku«, uradnem vestniku okraja Ljubljana, uporablja se pa s 1. januarjem 1963.

Številka 34-9/62-1

Datum: 19. oktobra 1962.

Ustanovili so nove servise

Delo stanovanjske skupnosti Zagorje-Center se je v letošnjem letu odvijalo predvsem pri organiziranju raznih servisnih služb, vse premalo pozornosti pa so posvetili drugim dejavnostim, ki pa naj bi bile prav tako odraz dejavnosti stanovanjske skupnosti.

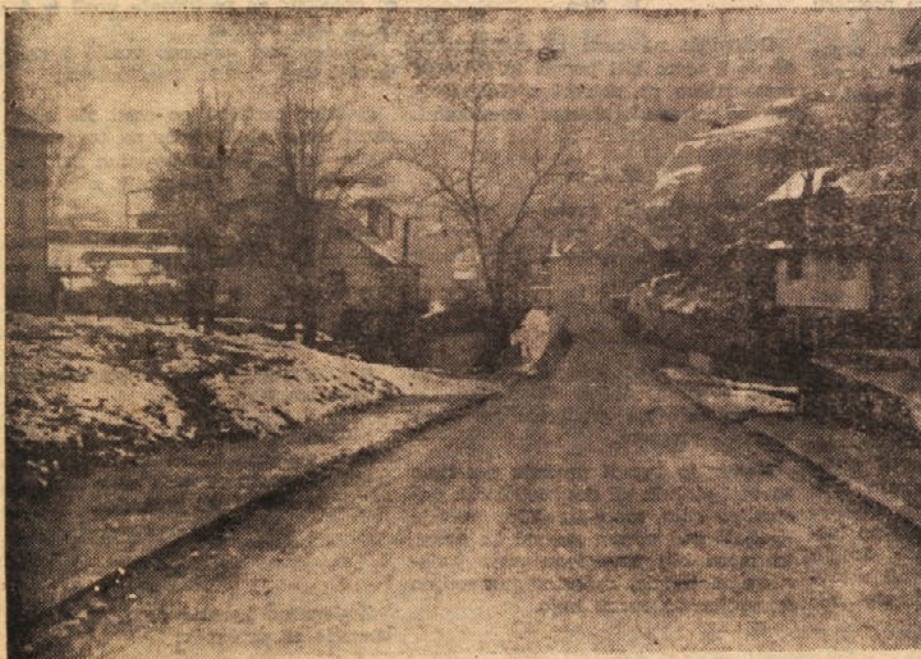
Stanovanjska skupnost Zagorje-Center je letos prevzela v upravljanje otroška vrtca v Zagorju in Toplicah, ki ju je združila v eno vzgojno varstveno ustanovo. Delo te ustanove je bilo doslej zaradi pomanjkanja prostorov v oddelku na Cankarjevem trgu in slabega stanja zgradbe v Toplicah precej oteženo. Stanovanjska skupnost pa skupaj z vzgojno-varstveno ustanovo letos ni bila sposobna, da bi uredila prostoro v Toplicah, pač zaradi pomanjkanja potrebnih sredstev. Pereče pa je bilo tudi pomanjkanje prostorov za oddelke vzgojno-varstvene ustanove na Cankarjevem trgu, kjer sta bila na voljo za nad 100 otrok le dva prostora. Občinski ljudski odbor Zagorje ob Savi je domel težavno stanje in potrebe in je zato s 1. decembrom odstopil v sporazumu z osnovno šolo Zagorje vizorij zraven osnovne šole. Te prostore je dal občinski ljudski odbor tudi primerno urediti, tako da bodo predstavljali prijeten drugi dom našim malčkom. Z ureditvijo vizorija pa še ni v celoti rešen problem prostorov za vzgojno-varstveno ustanovo, saj bo treba prihodnje leto urediti še prostore in okolico oddelka v Toplicah. Prepričani smo, da bo dosežen po ureditvi prostorov in okolice večji obisk vzgojno-varstvene ustanove v Toplicah kot doslej.

Pri urejanju teh vzgojno-varstvenih ustanov pa bi tudi gospodarske organizacije morale pokazati večje zanimanje za to dejavnost in pomagati na kakršen koli način, da obiskujejo te ustanove tudi otroci mož in žena, ki so zaposleni v teh gospodarskih organizacijah. Če bodo te vzgojno-varstvene ustanove dostojno urejene in če bodo otroci pod dobrim in pravičnim nadzorstvom, bo tudi uspeh večji, ker se bodo — ko bodo brez skrbi za otroke, še bolje uveljavili na svojih delovnih mestih. Ureditve vzgojno-varstvenih ustanov naj bi bila torej skrb vseh občanov, od vzgojiteljic, občinskega ljudskega odbora, stanovanjske skupnosti, gospodarskih organizacij do staršev.

Sicer pa stanovanjska skupnost Zagorje-Center pomaga tudi pri delu hišnim svetom in vsklajuje njihovo delo ter jim pomaga pri finančnem poslovanju. V okviru stanovanjske skupnosti so pa organizirane tudi razne servisne službe, kot mizarstvo, vodoinstalatstvo in kdepavstvo. V gospodinjiskem servisu pa je vključena pralnica, krpalnica, čistilnica, šiviljska delavnica in oddelke za pobiranje zank. Vse te servisne službe so na voljo vsem in jih lahko uporabljajo vsaki dan. Delo gospodinjiskega servisa je zdaj zelo oteženo, ker ni na razpolago dovolj primernih prostorov. Upati pa je, da bo tudi ta problem v prihodnje rešen, seveda če bodo pri občinskem odboru na razpolago sredstva za dograditve pralnice zraven stolpnice.

Razumljivo pa je, da bo treba prihodnje leto v okviru Stanovanjske skupnosti Zagorje-Center ustanoviti še nekatere druge potrebne dejavnosti.

Dopisujte v
Zasavski
TEDNIK

Nov cestni odsek v Toplicah je že urejen, vendar ga vozniki motornih vozil ne smejo uporabljati. Doklej bo še tako?

Krajevni odbori so se izkazali

V letošnjem letu so bili glede na urejanje vprašani lokalnih potreb in družbeno-gospodarskih nalog za prihodnje za svoja območja delavni zlasti krajevni odbori v Podkumu, Čemšeniku, Sengotardu, Senožetih in Mlinšah.

Krajevni odbor v Podkumu je letos dogradil cestišče v vrednosti 5 milijonov din in predvsem z lastno delovno silo in finančno pomočjo občinskega ljudskega odbora pripomogel k usposobitvi ceste Sklendrovec — Podkum za avtobusni promet iz Zagorja do Podkuma. Hkrati s tem se je pa znatno skrajšala oddaljenost Podkuma od Zagorja, ker je bilo mogoče do dograditve ceste opravljati prevoze iz Podkuma do Zagorja le skozi Radeče. Sicer pa je bila v tem času urejena ambulanta za redno delo, urejene vodovodne naprave za posamezne zaselke in prosvetno društvo, za potrebe protipožarne obrambe kup-

ljen gasilski avtomobil in delovne obleke in obnovljena lovska kočica ter za kočico nakupljena nova oprema. Vse to je vredno okrog 2.000.000 din. Vsa ta dela so opravili domačini brezplačno s prostovoljnimi delom, s čimer so se občutno znižali stroški. Krajevni odbor v Podkumu pa je že sprejel tudi načrt del za naslednja tri leta, v katerem je zajeta zgraditev in dograditev posameznih cestišč in kolovoznih poti, dograditev vodovoda v vas, dograditev Zadrúžnega doma, organiziranje zobozdravstvene službe ter skrb za pospeševanje kmetijstva, zlasti pa še živinoreje. Pri teh delih bi bilo potrebno — tako kot doslej — največje sodelovanje občanov s prostovoljnimi delom.

Krajevni odbor Čemšenik, ki ima težave glede prometnih zvez s središčem zagorske komune, predvsem iz gospodarskih, vzporedno pa tudi turističnih vidikov, je delo v preteklem obdobju usmeril v

rešitev teh problemov, se pravi usposobitve ceste za redno obratovanje avtobusa na progi Čemšenik — Zagorje. Pri tem so se izoblikovala stališča krajevnih odborov Čemšenik in Jesenovo, da se naj ne bi drobila sredstva za vzdrževanje občinskih cest, pač pa da se naj združujejo za financiranje tistih lokalnih prometnih zvez, ki so najbolj potrebne. Pri tem so prišli do ugotovitve, da je sicer iz gospodarskih razlogov treba misliti na gradnjo ceste Izlake — Čemšenik, pred tem pa urediti cesto Jesenovo — Čemšenik, ker bo to pripomoglo k vzpostavitvi redne avtobusne proge in razmahu turizma, ki se bo pri urejenih cestah razvil zlasti na območju Čemšeniške planine. Zdaj je cesta Jesenovo — Čemšenik že v rekonstrukciji in so dela v polnem teku. Preureditvena dela vodi poseben gradbeni odbor in bodo dela končana čim bo to mogoče, da se tako že spomladi vzpostavi redna avtobusna proga.

V Sengotardu je krajevni odbor v tem letu posvetil vso skrb popravilu javnih cest in potov, ureditvi javne razsvetljave in vodovoda. Vodovod je bil zgrajen s prostovoljnimi delom in daje vodo tudi sosednjim naseljem Zide, Jelševca in Jelenk, ki so k izgradnji vodovoda prispevali določena sredstva. Krajevni odbor ima za prihodnje leto izdelan obsežen program dela, v katerem je zajeto vse področje in predvideva med drugim ureditev zunanjega izgleda Sengotarda, ureditev kanalizacije, izgradnje weekend hiše nad Sengotardom, popravilo cest v posameznih naseljih, zunanjo izgleda vseh naselij in še vodovoda v vasi Hraštnik.

Delo krajevnega odbora Senožeti je bilo v največji meri usmerjeno na gradnjo krajevnih poti. Dela so oprav-

Jubilej PD Čemšenik

ZAGORJE — Člani Prosvetnega društva Čemšenik bodo v soboto in nedeljo, 15. in 16. novembra, slavili 50-letnico obstoja društva. Prosvetno društvo Čemšenik vključuje v letošnjem jubilejnem letu nad 120 članov, v okviru društva pa delujejo knjižnica, dramska sekcija in kino sekcija.

V počastitev 50-letnice obstoja in dela Prosvetnega društva Čemšenik pripravljajo več prireditev. Tako bo v soboto, 15. decembra, ob 19. uri nastopila v Čemšeniku dramska družina DPD Svoboda Prebold s »Celjskimi grofi«. V nedeljo, 16. decembra, bo pa s pričelkom ob 15. uri osrednja slovesnost, na kateri bodo izvedli del programa člani domačega prosvetnega društva, del pa gostje iz Zagorja ob Savi. Na slovesnosti bodo dolgoletnim članom Prosvetnega društva Čemšenik podelili priznanja.

Vodstvo Prosvetnega društva Čemšenik in odbor za proslavo 50-letnice ustanovitve društva vabita vse člane društva in vse občane Zagorja ob Savi, da se udeležijo prireditev v Čemšeniku!

Rekonstrukcija in perspektive steklarne

(Iz razprave direktorja tovarne Jožeta Klanjška na posvetu članov Zveze komunistov za Spodnji Hrastnik)

Rekonstrukcija steklarne se je pričela nekako v letu 1950. Takrat smo pričeli z obnavljanjem tovarne, ki pa ni bilo načrtno. Zaradi tega so vsa nadaljnja dela počivala vse do leta 1957.

Zaradi izrabljenosti strojnih naprav, posebno peči za taljenje steklene mase, smo bili prisiljeni, da smo se lotili obnove objektov, kjer bi prvotno proizvedli 6.200 ton steklenih izdelkov. Za gradnjo smo dobili takrat 193 milijonov dinarjev kreditov (to vsoto smo tudi že poravnali), ki pa smo jih uporabili le za obnovo.

Nastopili so izredno težki časi za našo tovarno, ki pa smo jih uspešno premagali. Danes je proizvodnja večja kot pred leti.

Pri investicijah smo naleteli na dva problema. Tako smo planirali, da bomo proizvajali s tisoč sto ljudmi, danes pa jih imamo približno 450 več, in drugič, ko smo predvideli avtomatsko proizvodnjo, preusmeriti pa smo se morali na ročno delo predvsem zaradi izvoza in deviz.

Problem prekoračenega plana zaposlenih se kaže v manjših skladih in nizkih osebnih dohodkih, ki so med najnižjimi v naši komunici.

Pri izgradnji sodobnejše tovarne smo pozabili na gradnjo zmesarne in skladišča za zgotovljene izdelke. Da pa bomo imeli to, bo potrebno za novo zmesarno 75 milijonov, za skladiščne prostore pa 140 milijonov dinarjev. Oprema za zmesarno bo veljala okrog deset milijonov, obratovanje v njej pa bo popolnoma avtomatsko. Po vsej verjetnosti bomo morali vsa nadaljnja rekonstrukcijska dela financirati iz lastnih sredstev.

Zaradi vseh gornjih problemov se je kolektiv odločil za nadaljnjo obnovo tovarne, kar bi nekako terjalo preko milijardo din. Glede samega dela v tem delu tovarne še razpravlja centralni delavski svet. Potrebno bi še precej deviznih sredstev, predvsem za opremo novega dela tovarne.

Program prihodnjih rekonstrukcijskih del zajema v glavnem dve etapi. Menimo pa, da od tega, kar zdaj planiramo, ne smemo odstopiti, če hočemo korakati vzporedno z ostalimi podjetji v komunici.

Dosedanja rekonstrukcija je bila prav gotovo velikega pomena za nas. To nam najlepše ponazarja izvoz. Leta 1957 smo izvozili za 60.000 dolarjev; letos pa je izvoz narasel na 600.000 dolarjev, kar je desetkrat več kot pred petimi leti. Z novimi kapacitetami pa bodo možnosti izvoza še večje, tako pričakujemo v izvozu milijon dvesto tisoč dolarjev.

Prihodnje leto bomo kurili tudi na olje, s čimer bomo prihranili okrog 80 milijonov dinarjev letno; na drugi strani pa ne bomo več onesnažili vode s fenolom.

Vse to bomo dosegli z istim številom ljudi. Potrebno bomo le več strokovnjakov.

ri go

Pregled proizvodnje avtomatskih strojev

Iz mladinske organizacije

Na letnih konferencah mladinskih aktivov v steklarni so mladi opozorili na celo vrsto vprašanj glede neaktivnosti posameznih članov v organizaciji kot tudi problemov v

proizvodnji. Precejšnje težave glede sklicanja konference je imel aktiv brusilnice in uslužbencev, medtem ko je bilo tega manj v notranjem obratu, kjer pa je tudi konferenca lepo uspela. Tovarniški komite in pa sekretariati aktivov so se zavzemali, da bi poiskali takšne interesne dejavnosti, kjer bi se mladina najraje vključevala v reševanje družbeno-ekonomskih vprašanj. Kot na konferenci notranjega obrata tako se je tudi na tovarniški konferenci pokazalo, da je mladina zavestno pripravljena sodelovati pri reševanju problemov proizvodnje. Jasen dokaz, da je temu tako, je sama vsebina vseh letnih konferenc aktivov, na katerih so se zvrstili vsi problemi od proizvodnje do delitve čistega in osebnega dohodka, o ekonomskih enotah in delu organov delavskega samoupravljanja. S tem smo v steklarni dokazali, da smo zainteresirani za boljše gospodarjenje, boljše od-

nose med člani kolektiva.

Na tem mestu bi rad zapisal še o delu kluba mladih proizvajalcev. Na letni konferenci tovarniškega komiteja je bil sprejet sklep, da se ponovno ustanovi klub mladih proizvajalcev. Z ustanovitvijo tega kluba pa ne mislimo preiti na stare metode dela, nasprotno, klub naj skrbi, da bomo čimveč mladih strokovno usposobili in pa, da bomo preko predavanj in razgovorov usposabljali mlade upravljavce za delo v organih samoupravljanja.

K.

Razprava o planih podjetij

(pob) HRASTNIK - Včeraj popolde je bilo na občinskem ljudskem odboru v Hrastniku posvetovanje o proizvodnih planih gospodarskih organizacij za leto 1963. O družbenem planu občine pa bo razpravljaval v petek tudi občinski komite Zveze komunistov.

KAKO BOMO DELALI PRED NOVIM LETOM?

Po sklepu UO, izvršnega odbora sindikalne podružnice kakor tudi delov kolektiva Steklarne Hrastnik bo delavstvo tovarne v nedeljo, 30. decembra t. l., normalno delalo, tako da bo kolektiv dne 31. decembra lahko že praznoval novoletne praznike.

Celotnemu delovnemu kolektivu tovarne želimo srečno in uspešno novo leto 1963!

ri go

Industrijsko oblikovanje izdelkov

(Nadaljevanje z 8. strani)

HRASTNIK izdeluje vrsto kvalitetnih svetlobnih teles za izvoz in domači trg.

Zirije likovnih strokovnjakov so jim na domačih razstavah uporabne umetnosti prisodile priznanje in nagrade, razstavljene so bile na razstavah industrijske estetike v Franciji, pred leti pa tudi Poljskem in v Sovjetski zvezi. Trenutno pripravljamo izdelavo več oglatih ploskih skodel iz satiniranega opala, ki so montirane tako, da se nosilna armatura ne vidi. Izdelava bo na polavtomatih, katerih pomen vidno raste. Proizvodi teh strojev so se dobro uveljavili na trgu. Za sedaj je bila predstavljena izdelava nekaterih ročno izdelovanih svetlobnih teles na polavtomatsko izdelavo in kvaliteta teh izdelkov iz opalnega stekla nekoliko zaostaja za kvaliteto ročno izdelanih stekel, predvsem zaradi specifične gladke oblike. Treba bo oblikovati nekaj novih artiklov, prilagojenih izdelavi na polavtomatu, kar bo visoko dvignilo kvaliteto mehansko izdelanih svetil.

V pripravi je še mehansko izdelovanje pihalnih kozarcev z debelim dnom in pa mehansko izdelovanje zgoraj zoženih kozarcev srednje kvalitete, medtem ko so ročne delavnice že prešle na izdelavo finejših kozarcev z debelim dnom, kot je bilo že napovedano po obisku velesejma v Hanovru. Izdelava enostavnejših kozarcev in celo kelihov je namreč na zahodu že mehanizirana do skrajnih mej - kozarce in kelihke že izdelujejo avtomati. Kvaliteta sicer zaostaja za ročno izdelanimi predmeti, ker je robustna, vendar njih cena je nizka, kvaliteta pa še ustreza za gostinstvo, ki je največji potrošnik kozarcev in kelihov.

Nova ročno izdelana svetlobna telesa, ki so vzbudila na velesejmu v Zagrebu veliko zanimanje arhitektov in povpraševanje pri kupcih, smo že pričeli izdelovati v manjših serijah, ki pa so takoj prodane in jih izdelamo vse premalo, čeprav je njih cena zelo ugodna in rentabilnost velika. Pripraviti pa bo treba še več novih originalno oblikovanih teles. V letu 1963 bo namreč v mestu Milanu v Italiji velika razstava indu-

strijskega oblikovanja »Triennale 1963«. Razstava obsega splošni del in pa nacionalne razstave držav udeleženk. Jugoslavija sodeluje na obeh delih razstave. V okviru teme »človek in njegov prosti čas« si je izbrala za nacionalni del razstave pod temo »kulturni dom«, v katerem bo prikazana notranja oprema in sploh ambient doma kulture, v katerem delovni človek naše socialistične domovine preživlja svoj prosti čas.

Vsa podjetja, proizvajalci uporabnih predmetov, ki nekaj pomenijo, si prizadevajo, da bi njih izdelki bili razstavljeni na tej razstavi. Bil bi velik uspeh za naš kolektiv, če bi bil kateri naših izdelkov prikazan na tej razstavi, ker vse vzorce oceni zelo stroga žirija.

Pred kratkim je bila odprta Jugoslovanska razstava oblikovanja industrijskih izdelkov, na kateri je zastopana tudi STEKLARNA HRASTNIK s 5 eksponati stropnih svetilk ter dvema serijama kozarcev. Ena teh serij je dobila priznanje in denarno nagrado na internem natečaju Društva likovnih umetnikov uporabne umetnosti Slovenije za leto 1962, kar je lepo priznanje za prizadevanje na tem področju.

Franc Papež

Obiskal sem Poljsko

Pihalec pri delu

V zadnjih dneh našega obiska v Zakopanah smo si ogledali več muzejev in kulturnih ustanov južne Poljske ter se povzpeli na nekaj vrhov Tater.

Ob večerih pa so bili prijetni razgovori z ostalimi delegacijami, ki so se zanimale predvsem za sistem delovanja delavskega in družbenega upravljanja pri nas, princip delitve dohodka med kolektivom in družbo, kako delajo delavski sveti in kakšne so njihove pravice. Naj povem, da tovariši iz Sovjetske zveze niso in niso mogli razumeti, da imajo pri nas odločilno in končno besedo delavski sveti in ne direktor, še manj pa, da delovni kolektivi sami odločajo o ustvarjenih sredstvih in jih tudi upravljajo.

V teh razgovorih smo dobili utis, da smo z razvojem in načinom delavskega in družbenega upravljanja daleč pred ostalimi. Isto velja tudi za standard delovnega človeka pri nas in ostalih socialističnih deželah.

Povsod po Poljski pa smo lahko ugotovili velike napore, ki jih vlagajo Poljaki, da bi izboljšali svoje gospodarstvo in zacelili rane, ki so jim jih

prizadejali nacisti v drugi svetovni vojni.

Kljub številnim novim objektom pa bodo ostali v spomin in opozorilo vsem spomeniki, ki spominjajo na najtežje dneve Poljakov v tej vojni.

Gotovo najpretpreseljivejši tak spomenik, ki sem ga lahko videl na obisku, je koncentracijsko taborišče Auschwitz.

Taborišče je preurejeno v muzej, v njem pa še sedaj urejujejo stvari iz dni, ko je požiralo dan za dnem jetnike. Do konca vojne več kot štiri in pol milijona.

Obiskovalec, ki je pod nebežnim otisom grozodejstev, lahko vidi v blokih v vitrinah otroške oblekice, čevlječke, ortopedske orteze in invalidov, kovčke jetnikov in drugo. Se pretresljivo podoba pa sem dobil, ko sem videl slike stradanih ljudi in grozot nacistov nad nemočnimi jetniki.

Ko smo odhajali iz Poljske, pa nam je predstavnik indikatov dejal:

»Na svidenje naši prijatelji in resnični sorabci za lepši jutrišnji dan delavcev vsega sveta!«

Alojz Janežič

Filmi v decembru

Precej članov delovnega kolektiva steklarne je vključenih v DPD Svobodi II. Zaradi tega bi vam razon filmskega sporeda povedal še nekaj o delu naše sekcije.

V letošnjem letu smo imeli v načrtu preureditev kabine in montažo drugega kinoprojektorja. Tega vprašanja pa zaradi objektivnih težav nismo uspeli urediti v predvidenem času. Z delom pa smo končali šele v mesecu novembru. Nov kinoprojektor in preurejena kabina bosta prav gotovo služila boljšemu predvajanju filmov in celotnemu delovanju filmske sekcije.

Program filmov za naš kinematograf pa je do konca decembra naslednji:

Od 12. 12. do 13. 12. bomo vrteli španski cinemaskopski film »NAVIHANEC IZ TORNAŠE«.

14. decembra bo na sporedu francoski film »RESNICA«.

Od 15. do 17. decembra bomo lahko videli italijanski

barvni film v cinemaskopu »TEROR BARBAROVA«.

Od 18. do 20. 12. smo pripravili predvajanje poljskega filma »MATI IVANA ANGELSKA«.

Temu filmu bo sledil v času od 22. do 24. decembra nemški barvni film »GRASČINA STRAHOV«.

25. decembra bomo imeli na sporedu italijanski film v cinemaskopski tehniki in barvah »SIN RDECEGA GUSARJA«.

26. in 27. decembra vam bomo vrteli švedski film »POLETJE Z MONIKO«.

Od 29. decembra pa do Silvestrovega večera pa si boste lahko ogledali ameriški barv. cinemaskopski film »STRELJANJE V DODGE CITYJU«.

Novi delovni moči v steklarni

Glede na vedno večja naročila inozemskih kupcev v steklarni kratko malo ne morejo izvesti vsega dela. Vodstvo tovarne se je odločilo, da bo zaposlilo v tem obratu 4 nove delovne moči. V soboto se je zbralo devet deklet, ki so preizkusile svoje spretnosti s slikanjem na kozarce. Posebna strokovna komisija, ki jo je vodil vođa slikarstva Boris Logar, je po opravljeni preizkušnji pregledala in ocenila spretnosti, ki so jih dekleta pokazala vsaka na treh kozarcih. Strokovna komisija je povsena objektivno izbrala štiri najboljše izdelke. Ostalih pet deklet ni uspešno prestalo preizkušnje.

Izvoz v oktobru in novembru

Iz hrastniške steklarne so v mesecu oktobru izvezli dva vagona steklenih izdelkov v Belgijo, 15 v Zahodno Nemčijo, 9 v Kanado in po en vagon v Veliko Britanijo in Tunis. V novembru pa 9 vagonov v Nemčijo, dva v Belgijo in 11 vagonov v Kanado. V to severno ameriško državo so iz steklarne poslali v zadnjem času že tri pošiljke svojih izdelkov. Inozemski kupci se zanimajo predvsem za razsvetljavna telesa in kozarce, ki jih steklarne tudi največ izvozi.

Letna konferenca SZDL Hrastnik

Nedavno nedeljo zjutraj so se zbrali v upravnem poslopiju Steklarne delegati, člani krajevne organizacije SZDL v Sp. Hrastniku. Mimo domačinov so se konference udeležili člani že priključene krajevne organizacije iz Podkrajja in Krnic.

Zelo dobro obiskana konferenca je pokazala, da se ljudje zanimajo za delo SZDL na svojem terenu.

Po obširnem poročilu, ki ga je podal predsednik krajevne organizacije tov. Adolf Haberl, se je razvila obširna in konkretna razprava, v kateri je sodelovalo več kot 15 de-

legalov. Razprava je bila predvsem usmerjena na probleme gospodarjenja v različnih podjetjih, na komunalno gradnjo, na kulturno-prosvetno življenje kakor tudi na delo stanovanjske skupnosti. Značilno v razpravi je bilo, kako gledajo prav člani SZDL na vsa ta vprašanja.

Iz poročila je bilo razvidno, kar je potrdila potem tudi razprava, da je bilo delo krajevne organizacije SZDL zelo plodno, zlasti se, da je v njo vključeno 98,07 % prebivalcev. Na tem terenu je le 32 ljudi, ki niso še člani Socialistične zveze.

V razpravi je bli med drugim kritično ocenjena odnos gasilskega društva Steklarne, ki ni dovolil, da bi imela SZDL v Zasavju svojo konferenco v njegovih prostorih.

Ko so člani obravnavali komunalne gradnje v občini, so poudarili, da je najbolj potrebna izgradnja ustrezne ceste v Zidanem mostu, nadalje dograditev osnovne šole v Radečah.

V razpravi so člani obravnavali tudi odnos urbanistov do gradenj v Sp. Hrastniku ter poudarili, da bo treba zgraditi tu trgovski lokal, prav tako tudi mesnico, ker ena sama ne zadostuje za vse prebivalstvo Sp. Hrastnika.

Ko je prišel na dnevni red statut občine, so člani naglasili potrebo spremembe člena občinskega statuta, namreč da naj bosta v hrastniški dolini tudi v bodoče dve krajevni skupnosti in ne samo ena.

Na konferenci so obravna-

rovanja, delo prosvetnih društev in Svobode, nadalje vprašanje pokojnin ter odškodnin za seje v Zasavju.

Konferenca je bila uspešna. Na kraju so izvelili nov 19-članski odbor ter delegate za občinsko konferenco Socialistične zveze.

Pet milijonov knjig Prešernove družbe

Prešernova družba je te dni razposlala svojim članom letošnjo zbirko knjig s KOLEDARIEM za leto 1963. Ostale knjige so: Nalder Laxness »ATOMSKA POSTAJA«, Ivan Potrč »SREČANJE«, Arkady Fedler »RIBE POJO V UKAFALI«, Oskar Davičo »ČRNO NA BELEM«, W. L. Shirer »VZPON IN PROPAD TRETJEGA RAJHA«, Inž. Milja Tavčar »ELEKTRIKA ZA DOMAČO RABO«, in Ivan Spolar »KEMIJA V SLUŽBI CLOVEŠTVA«. Ezen tega prejme vsak član družbe še umetniško sliko.

Knjige Prešernove družbe so že deseta zbirka. Do sedaj je šlo med člane te družbe že čca 5 milijonov knjig. Pomembno je poudariti, ki ga opravlja in širi Prešernova družba med našim narodom z namenom, da mi čimbolj poceni nudijo kar največ dobrih in lepših knjig, ki so bogato čtivo za nas vse.

Program Prešernove družbe za leto 1963 pa napoveduje KOLEDAR za leto 1964, Ivan Tavčar »V ZALI, V. Nekrasov »V DOMAČEM MESTU«, France Bevk »POZAR«, dr. E. Smerdu »NAS ZDRAVNIK« in F. Planina »SLOVENIJA IN NJENI KRAJE«. Vsak redni član družbe bo nadalje dobil po eno brezplačno umetniško sliko. Izven tega pa bo vključen vsak član Prešernove družbe še v veliko nagradno žrebanje. Darila bodo: FIAT 600, televizijski aparat, moško in žensko kolo, tranzistor, radijski aparat, klubska garnitura, fotoaparat, električni bojler, zapesna ura in še več drugih praktičnih nagrad.

V letu 1963 naj bo gost: Naj ne bo družine, ki ne bi bila naročnik Prešernove družbe!

Nekaj misli o letošnjih reklamacijah

Ta sestavek naj bi seznanil člane našega kolektiva tudi o reklamacijah, ki prihajajo z raznih strani od naših odjemalcev glede izdelkov naše tovarne.

Praden bi konkretno obdelal vse zadevne probleme, bi rad poudaril, s kakšnimi težkočami se velikokrat bori naš kontrolni oddelek v sami steklarni. Predvsem smo imeli v prvih mesecih letošnjega leta težave, ker ni bila v redu sama priprava dela, drugič pa smo imeli precejšnjo fluktuacijo delovne sile v kontrolnem oddelku, saj se je med letom izmenjalo več kot 15 % pregledovalk izdelkov, na drugi strani pa spet težave zaradi drugih podjetij, ki nam pošiljajo oz. izdelujejo zapiralke za parfumske stekleničke itd. Tako je na primer imelo več zapiralke celo vrsto preveč navoja. To je privedlo do raznih zmešnjav. Zadevna komisija ni niti upoštevala teh reklamacij.

Bila pa je spet vrsta primerov površnega dela samega kontrolnega oddelka v notranjem obratu in brusilnici ter v slikarnici. Tu nosijo gotovo del krivde tudi odgovorni ljudje v proizvodnji.

Komisija za reklamacije je obravnavala v letošnjem letu 64 reklamacij tehničnega značaja. Mimo tega je imela komercialna spet svoje reklamacije zaradi nepravilnega odpravljanja in štetja odposlanih izdelkov.

Med vsemi reklamacijami omenjamo le nekaj resnih

reklamacij v eksportu, kjer smo v dveh ali treh primerih morali kupcem priznati delno odškodnino. Predvsem so se pritožbe v izvozu nanašale na nepravilne dimenzije in teže izdelkov, medtem ko reklamacij nad kvaliteto stekla ni bilo. Tako smo predvsem dobili pritožbe glede teže stiskanih vrčev, nepravilne dolžine kozarcev, kar je zakrivila brusilnica. To se pojavlja zlasti pri kozarcih z nogo.

Mimo tega smo imeli eno reklamacijo zaradi slabega satiniranja oz. slabega brizganja razsvetljavnih tulp. Tu bo morala slikarnica resneje delati, da izboljšamo kvaliteto. Vprašanje madežev na tulpah je sedaj rešeno, ker se vse brizgane tulpe pakirajo v vrečke.

Kaj pa reklamacije na domačem tržišču? Dobili smo devet pritožb glede slabih navojev, deset reklamacij zaradi slabega hlajenja, katere ima v evidenci reklamacijske komisija. Največ pritožb je zaradi hlajenja izdelkov. Evidenco za določene podobne reklamacije vodi komercialni oddelek.

Šest pritožb smo dobili glede dimenzij, kar je v glavnem zagrešila brusilnica zaradi malomarne kontrole pri brušenju. Stanje se je v zadnjem času precej popravilo. V tem pogledu smo imeli samo eno resno reklamacijo, ki je kolektiv stala precej sredstev.

Mimo tega je imela brusilnica šest reklamacij, in sicer zaradi slabega pakiranja in

površnosti pri brušenju.

Zaradi loma smo dobili šest pritožb, katerih pa komisija ni priznala, ker ne spada to v področje tehničnih reklamacij. Največkrat pride do loma zaradi slabega transporta, pa tudi zaradi težkoč z neurejenimi skladišči.

Komisija za reklamacije, ki je sestavljena iz vodje kontrole, vodje priprave dela, obratovodje osnovne dejavnosti in vodje komercialnega oddelka, je vsako pritožbo temeljito obdelala in tudi storila potrebne korake, da se ne bi več ponavljale.

Res je pa, da niti ni obilo reklamacij, če pomislimo, v kakšnih okoliščinah morajo kontrolni organi v določenih momentih delati. Tako mora-

jo pregledovalke iskati posodo, v katere devajo izdelke, s čimer izgube čas za pravičen pregled. So pa tudi težave, ker je v kontroli dosti novink. Problem dobrih pregledovalk bo pa obstajal še vnaprej, dokler bodo v veljavi za tako odgovorno delo najnižje plače. Kolektiv bo moral rešiti tudi to vprašanje.

Eden izmed glavnih problemov, ki se pojavljajo, je pa nered pri hlajenju izdelkov. Tako nastajajo reklamacije predvsem zaradi slabega hlajenja prizem in stiskanega stekla, zlasti pri velikih skledah in krožnikih. To vprašanje bo moral resneje obravnavati tehnični sektor in urediti proizvodnjo. Tako nastaja že vprašanje nadaljnega

dela akumulatorjev, katerih ne moremo nikjer več hladiti.

Nujno potrebno je pa, da se uredi odnos mojstrov in pomočnikov do kontrolnih organov, ki morajo biti pravilni. Na splošno so ti odnosi zadovoljivi, je pa nekaj skrajno neodgovornih primerov, kjer je odnos do pregledov zelo slab.

Zavedati bi se morali v kolektivu vsi, da se dobro blago samo hvali, saj je tako blago vedno ogledalo ugleda kolektiva doma in prav tako na inozemskih tržiščih – torej proizvodnja dobre in kvalitetne robe, ki bi jo kolektiv naše steklarne lahko nudil vsem potrošnikom naših izdelkov. To bomo dosegli, če se bomo vsi zavzeli za opravo očitanih napak.

Naši počitniški domovi

Članom kolektiva hrastniške Steklarne je gotovo znano, da imajo dva počitniška domova. Prvi je ob morju, v Crikvenici, ki ga imajo že nekaj let v najemu, drugi je pa na Gorenjskem, v Bohinjju. Oba domova sta bila v glavnih poletnih mesecih do kraja izkoriščena.

V Crikvenici je letos letovalo 576 članov kolektiva s svojci, v Bohinjju pa 211. Mimo tega so naš dom koristili še številni člani Tovarne kemičnih izdelkov in člani drugih delovnih kolektivov.

Kolektiv Steklarne je tudi član občinske Počitniške skupnosti v Hrastniku, kjer imajo člani našega kolektiva na razpolago štiri camping hišice s 15 ležišči pri Pulju. Ker je počitniška skupnost letos prvič letovala tamkaj s svojim taborom, se tega letovišča naši člani zaradi neutemeljene nezaupljivosti niso v zadovoljivem številu poslužili in so razpoložljiva ležišča koristili člani drugih kolektivov.

Vseh teh razpoložljivih ugodnosti pa smo se zelo nepravilno poslužili vsaj v prvih izmenah (kljub lepemu vremenu). Tako razen »preventivcev« skoraj ni bilo na letovanju naših članov, temveč so se povečini vsi nagomilili v izmenah v mesecu juliju in avgustu. Ravno tako niso bile polno zasedene zad-

nje izmene. Pri takem stihjskem koriščenju razpoložljivih kapacitet pride jasno kaj rado do nesporazumov, do gneče in nezadovoljstva, katere nevedčnosti mora seveda izglajevati sindikalna podružnica, ki je upravnica počitniških domov.

Ker se bliža čas letnih konferenc sindikalnih pododborov in podružnice same, opominjam vse člane kolektiva, da to vprašanje preštudirajo in z umestnimi predlogi poskušajo rešiti pravilno koriščenje svojih počitniških domov, saj je mimo izvrševanja plana našega podjetja in še

drugih obveznosti prav tako važna tudi naša rekreacija. Da bomo laže izdelali predloge, naj omenim nekaj vprašanj:

Ali bi bilo umestno, znižati cene penzionov v presezoni in po njej. Kakšni rekviziti: igre, ročna knjižnica itd. manjkajo v domovih za razvedrilo? Kako bi dom v Bohinjju, ki je naša last, koristili tudi pozimi (odlični smučarski tereni, čist zrak)?

Vsa ta in še druga vprašanja skušajmo rešiti z umestnimi predlogi v korist nas vseh.

V. V.

Gibanje delovne sile v Steklarni

V obdobju meseca oktobra in novembra t. l. je bila fluktuacija delovne sile v naši tovarni naslednja:

V podjetje je vstopilo meseca oktobra 27 delavcev, odšlo jih je pa 19. Število delovnih moči se je povečalo zaradi potrebe okrepiteve transportne skupine v skladišču stekla, ki se je povečala od 58 na 68 oseb.

Meseca novembra je odšlo iz tovarne 19 delovnih moči, na novo pa je bilo sprejetih osem.

Število delovnih moči v brusilnici v mesecu oktobru ni bilo zadovoljivo, zato je bilo treba stalež povečati v novembru za 6 ljudi, ki so bili dodeljeni v skupino razno – brušenje. Število osebja je bilo treba povečati tudi zaradi vsakodnevnih izostankov (bolezni, dopusti).

Meseca oktobra so vstopili v tovarno na novo: Franc Weingartner, Albin Slešč, Martin Bajda, Vanda Bajda, Magda Doberšek, Janez Drnovšek, Jože Božič, Olga Barič, Franc Potočnik, Silvester Musar, Vera Osterman, Margareta Rogan, Majda Kaše, Erna Dornik, Sonja Ankon,

Mihaela Grum, Judita Pajič, Jožica Fajdiga, Stanko Petrič, Ivanka Stradar, Ivanka Bobek, Darinka Majer, Jelena Ločičnik, Peter Tošič, Milorad Pokrajac, Terezija Šopar in Majda Sladič. – Odšli so pa: Marija Gril, Mihaela Kalčić, Ivan Tofolini, Kristina Majer, Jože Grišek, Kristina Gorenc, Barica Videčak, Florian Holešek, Veronika Breznikar, Ivan Kumelj, Avguštin Rajbar, Janez Zorko, Ljudmila Kunšek, Slavica Vene, Jože Bizjak, Matilda Omahna, Terezija Miško, Marija Avdič in Ema Kolander.

V novembru so bili na novo sprejeti: Franc Smid, Stefanija Kolander, Majda Pirc, Nevenka Projlič, Nada Levstik, Alojzija Pikelj, Jože Holešek, Olga Brglez, Marija Bregar, Tomislav Uldrijan, Viktor Alt, Nada Osenjak, Alenka Jazbinšek, Helena Bevc, Martin Srebot, Leopold Zidar, Jožica Turšič, Marija Dornik in Matilda Salmič. – Odšli so pa: Zdenka Kupec, Marija Kolar, Tomislav Kišiček, Ivan Bervar, Fetid Selimagič, Ivan Sovre, Anica Kumelj in Olga Borštnar.

V. S.

Seminarji za člane delavskih svetov

Izobraževalni center je priredil za člane centralnega delavskega sveta večdnevni seminar, zdaj pa so na podobnem seminarju še ostali člani obratnih delavskih svetov. Seminar obsega teme s področja družbene in ekonomske vzgoje, razen tega se člani na teh seminarjih seznanijo tudi z vlogo in nalogami organov samoupravljanja, delitvijo dohodkov in nekaterimi vprašanji podjetja in komun.

Dom na Gorah prijetna izletniška točka steklarjev

Končno tople malice

V našem glasilu smo že pred nedavnimi pisali o uvedbi toplih malic v kolektivju. Na nekatera vprašanja je prav rad odgovoril upravnik tega obrata Leopold Moder:

- Tovariš upravnik, Prosim vas, ali lahko poveste kdaj bomo imeli v tovarni tople malice?

- Če ne bi bilo nepredvidenih objektivnih težav zaradi štedilnika, bi lahko uvedli tople malice že pred časom. Tudi sedaj sem menil, da bomo s prvim decembrom lahko nudili članom kolektiva tople obroke, pa smo rok prestavili na 15. december. Ta datum je dokončen. Le nekaj dela nas še čaka z notranjo ureditvijo kuhinje.

- Kako bo urejena prodaja v novem obratu?

- Za začetek bomo uvedli poskusno prodajo toplih malic, ki bo potekala približno 14 dni. S tem želimo zbrati želje članov kolektiva, mnenja o kvaliteti kuhanja in izbire jedilnikov. Cena prodaje bo izračunana in v višini, ki jo bo pokazala kalkulacija stroškov. Zatem bomo vsako soboto izdelali jedilnik, to je za 6 dni. Interesente bomo vnaprej seznanili z jedilnikom, tako da se bodo člani kolektiva lahko predhodno abonirali. Redni abonenti bodo lahko imeli tudi možnost, da bodo v primeru, če jim jedilnik ne bo ustrezal, izbirali z dodatnim obrokom. To bo boljše malica, vendar

bo moral posameznik poprej obvestiti ohrat prehrane, da želi boljši obrok. V takih primerih pa bo moral abonent plačati nastalo razliko. Se to: nestalni »odjemalci« bodo plačevali malico po cenah, kakor bo pokazala kalkulacija. Stalni abonenti bodo imeli bloke.

- Tovariš upravnik, kaj pa ceniki jedil?

- Cenik za dvanajst obrokov je naslednji: goveji golaž bo stal 67 dinarjev, vampi v omaki 63 dinarjev, pljuča v omaki 46, pljuča s krompirjem 42, jetra v omaki 85 dinarjev, sesekljeni zrezki v omaki 74 dinarjev, čufti v omaki 82 dinarjev, segedinski golaž 86 dinarjev, kranjske klobase z zeljem 118 dinarjev, pečenica z zeljem 118 dinarjev, jota (domača hrana) 79 in mesna obara 72 dinarjev. Povprečna cena za posamezni obrok pa bo okrog 78 dinarjev. Bloke bomo prodajali po 90 dinarjev. V razliko je všteta cena kruha. Cena polovičnega bloka pa bo v višini 50 dinarjev za obrok.

Ta cenik je izračunan po stvarnih cenah. V teh cenah ni všteta režija. V kolikor bi dobili še kakšna dodatna sredstva iz skladov, bi se cene gotovo znižale. Mislim, da bi bilo prav, če bi mislili tudi na tiste delavce, katerih osebni prejemki so nizki. O tem bodo razpravljali organi

delavskega samoupravljanja in sindikat.

Postrežba v novem obratu družbene prehrane bo samopostrežnega tipa. Primanjkuje pa nam potrebnega kvalificiranega kadra za kuhinjo, kar je največji problem, je zaključil tovariš upravnik.

Cene toplih obrokov bodo prav gotovo kamen spotike nekaterih članov kolektiva, vendar menim, da neprimerne slabše malice stanejo ravno toliko ali pa še več. Razen tega imajo v mnogih tovarnah še višje cene, ali pa krijejo del stroškov iz sklada

osebnih dohodkov. Tako plačajo v tovarni »Sava« v Kranju iz tega sklada kar 443.000 dinarjev mesečno.

Menim, da moramo vsekakor pozdraviti dejstvo, da bomo končno le imeli v naši tovarni tudi tople malice.

Viktor Racki

Med šahisti

Šahovski klub Svobode II Hrastnik je izvedel v počastitev dneva republike in 100-letnice Kemične tovarne več tekmovalj.

Na turnirju posameznikov 23. novembra je zmagal Milenkovič z 11,5 točke od 14 možnih. 2. Peršič 11 točk; 3. Ojstršek 4; Kušo itd.

Naslednji dan bi moral odigrati proti hrastniškim šahistom simultanko mojstrski kandidat Branko Grosek. Ker ga ni bilo, sta jo odigrala Milenkovič in Ravnikar. Po štiriurni borbi sta zabeležila 18 zmag, šestkrat remizirala in šestkrat izgubila. Končni rezultat je bil 21:9 za Milenkoviča in Ravnikarja.

Na brzopoteznem turnirju ekip 25. novembra so med šestimi moštvi zmagali Celjani s 17 točkami. Drugo mesto si je priborila ekipa Svobode II iz Hrastnika s 14 točkami, tretja je bila Litija, sledijo Velenje, Domžale in Svoboda I iz Hrastnika.

Najuspešnejši igralec na tem turnirju je bil Milenkovič, ki je zbral štiri in pol točke od petih možnih.

Po ekipnem brzoturnirju je bil še brzoturnir za posameznike. Za šahovnice je posedlo 21 šahistov, ki so bili razdeljeni v tri grupe. V prvi je zmagal mojstrski kandidat Draksler iz Celja, v drugi Zabovič iz Velenja in v tretji domačin Milenkovič. V finalu, v katerega sta se uvrstila dva najboljša iz

grup, pa je prav tako zmagal Draksler iz Celja.

Na klubskem prvenstvu za leto 1962 sodeluje 32 igralcev, in sicer v prvi grupi 12 in v drugi 20 šahistov. V prvi skupini sta bila favorita Milenkovič in Sušter, ki pa ju je nepričakovano prehitel s odlično igro Vili Ojstršek, ki vodi s 5 točkami iz petih partij in ima tudi največ upov za osvojitve prvega mesta. V drugi grupi vodita Tone Kobal in Egon Zabkar.

C. M.

Zanimivo za vas

SODELOVANJE Z INOZEMSKIMI KUPCI

Centralni delavski svet tovarne je sprejel predlog strokovnega kolegija, da predstavnik podjetja obiščejo vse inozemske kupce, predvsem v Belgiji in Zahodni Nemčiji. Pred nedavnim sta odšla na pot vodja komercialnega oddelka Martin Mlinar ter vodja priprave dela Franc Trante. V Belgiji in Nemčiji se bosta zanimala za probleme inozemskih tržišč, strojno opremo za avtomate ter orodje za oddelek dekoracij steklenih izdelkov. Sklenila bosta tudi nove pogodbe za leto 1963.

je inozemski kupec poslal reklamacije glede izdelkov. Teh ni bilo. Pri prevozu pa je prišlo le do loma, ki ga pa ni zakrivila tovarna. Nasprotno, kupec je celo povečal svoje naročilo krogel za mesec december od 6 na 8 tisoč. Precej verjetno pa je, da bo ameriški kupec obiskal v kratkem naše podjetje.

POTREBE PO TRGOVINI

Na zasedanju centralnega delavskega sveta so člani poudarili tudi potrebo po gradnji sodobnega trgovskega lokala v Spodnjem Hrastniku in objekta za muzej. Kot je znano, so na zadnji seji občinskega ljudskega odbora odborniki razpravljali o negotovarskih investicijah v občini, med katerimi je tudi gradnja trgovskega lokala v Spodnjem Hrastniku.

IZVOZ V ZDA BREZ REKLAMACIJ

Članj centralnega delavskega sveta so se po izvozu v Združene države zanimali, če

Uspeh NK »Bratstvo«

V ljubljanski nogometni podzvezi je Bratstvo iz Hrastnika zaslužno na vrhu tabele s 23 točkami. Moštvo je izgubilo edino tekmo s Savo iz Tacna, točko pa mu je odščitnila še ekipa Svobode iz Kisovca.

Bratstvo je v jesenskem delu prvenstva prikazalo zelo dobro igro, kar je prav gotovo tudi zasluga novega trenerja ing. Vojnova. Slednjemu je uspelo utrditi še disciplino med igralci, kar je predpogoj za doseganje uspehov. Moštvo je homogena celota, v njem ni izrazitih posameznikov. Med enajstorico pa se je še posebej odlikoval napadalec Vili Trinkar, ki je bil zlasti spreten pri streljanju na nasprotnikova vrata. Tako je dosegel od skupno 47 golov sam kar 26 golov. To zgornjo pričo o njegovih realizatorskih sposobnostih.

Nedvomno je osvojitve prvega mesta v jesenskem delu prvenstva velik uspeh nasploh doslej v zgodovini tega nogometnega kluba. Sem pa lahko prištevamo še tekmovalje za pokal predsednika republike, kjer so nogometaši Bratstva osvojili prvo mesto v ljubljanskem okrugu.

In kakšni so obeti Bratstva v spomladanskem delu? Lahko rečemo, da zelo ugodni. S

svojimi najresnejšimi tekmeči igra moštvo na domačem terenu. Razen tega pa se bodo tekmovalci tudi v zimskem mrtvem teku marljivo pripravljali za spomladanske spopade na igriščih.

Starejšim sovrstnikom so se pridružili še mladi nogometaši, ki so ravno tako osvojili v jesenskem delu prvenstva prvo mesto med mladinskimi moštvi.

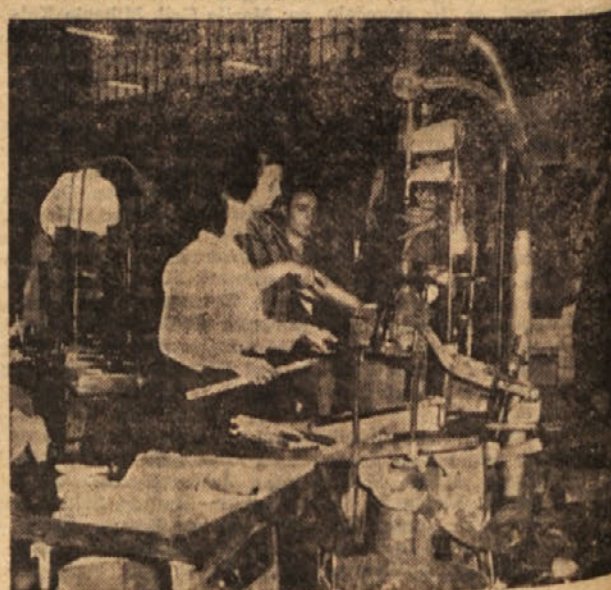
C. M.

TABELA:

1. BRATSTVO	13	11	1	1	47:8	23 točk
2. Sava	13	8	4	1	38:14	20 točk
3. Litija	13	8	1	4	38:22	17 točk
4. Mengeš	13	7	3	3	23:19	17 točk
5. Kamnik	13	4	6	3	21:27	14 točk
6. Kisovec	13	5	3	5	21:18	13 točk
7. Proletarec	13	4	5	4	21:32	13 točk
8. Slavija	13	4	4	5	27:25	12 točk
9. Poštar	13	3	6	4	28:28	12 točk
10. Duplica	13	4	3	6	21:18	11 točk
11. Rudar	13	4	1	8	18:31	9 točk
12. DOMŽALE	12	1	5	6	12:24	7 točk
13. Litostroj	12	2	3	7	17:32	7 točk
14. Tabor	13	1	3	9	13:37	6 točk

TABELA MLADINSKE LIGE:

1. BRATSTVO	13	11	2	0	63:18	24 točk
2. Kamnik	13	9	3	1	44:18	21 točk
3. Rudar Hrastnik	13	8	1	4	40:23	17 točk
4. Rudar Trbovlje	13	7	2	4	33:30	16 točk
5. Mengeš	13	7	2	4	29:26	16 točk
6. Proletarec	13	6	3	4	31:30	15 točk
7. Slavija	13	6	1	6	33:27	13 točk
8. Domžale	13	6	1	6	31:29	13 točk
9. Sava	12	6	1	5	40:36	13 točk
10. Kisovec	13	4	0	9	28:44	8 točk
11. Tabor	13	3	1	9	20:32	7 točk
12. Litija	13	3	1	9	25:45	7 točk
13. Litostroj	11	3	0	8	19:39	6 točk
14. Duplica	12	1	0	11	7:46	2 točk

Polavtomatsko izdelovanje kozarcev

Mednarodni telovadni dvoboj v Trbovljah

TRBOVLJE - V okviru Gimnastične zveze Slovenije je bilo v soboto zvečer v organizaciji trboveljskega TVD Partizana v Delavskem domu mednarodno telovadno srečanje med izbranimi vrstami Slovenije, ki so jo zastopali Stražišar, Srot, Skaza, Brodnik, Poljšak, Teršek in Trugar ter Francije, ki so jo zastopali Juillot, Charles, Sniczek, Bouchonnet, Audin in Ibba. Zmagala je vrsta Slovenije z rezultatom 273,30 : 264,10 točk.

V soboto dopoldne so francoske telovadce pozdravili zastopniki TVD Partizana pred spomenikom revolucije, ob 12 uri jih je pa sprejel tudi podpredsednik ObLO Trbovlje Ado Naglav, ki se je zanimal za razvoj in možnosti delovanja telesnovzgojnih organizacij v Franciji.

Pred polno dvorano je pozdravil obe vrsti predsednik sekcije za orodno vadbo dr. Kastelic, v imenu Gimnastične zveze Slovenije pa predsednik France Kutina.

Samo srečanje je pokazalo, da so naši telovadci nekoliko boljše na posameznih orodjih, pri vseh se je opazilo, da nekatera orodja niso popolnoma obvladali, tako da so nastopajoči večkrat krajšali posamezne obvezne elemente nekaterih vaj in prvin. Kljub temu, so pa gledalci zadovolj-

ni zapuščali dvorano, saj so jim tako domači kot tuji telovadci prikazali visoko raven orodne telovadbe. Žal je precej gledalcev zapustilo dvorano pred koncem, kar je razumljivo, če povemo, da se je srečanje končalo okoli 24. ure.

Izidi na posameznih orodjih - parter: 1. Poljšak, Srot 9,65, 2. Audin 9,55, 3. Ibba 9,50; preskok čez konja: 1. Stražišar, Teršek 9,40, 2. Srot 9,35, 3. Ibba 9,30; konj z ročaji: 1. Srot 9,30, 2. Trugar 9,05, 3. Skaza 8,95; krogi: 1. Skaza 9,70, 2. Srot 9,65, 3. Audin 9,45; bradlja: 1. Trugar, Audin 9,30, 2. Skaza, Srot, Stražišar 9,35, 3. Bouchonnet 9,05 - v predzadnji disciplini je vrsta Slovenije že imela precejšen naskok pred gosti: 22P 55:219,25 točk; drug: 1. Srot 9,40, 2. Skaza 9,35, 3. Bouchonnet 9,20

Vrstni red posameznikov: 1. Srot (član državne telovadne vrste, nastopal poleg Cerarja kot edini Slovenec v Pragi) 56,50 točk, 2. Skaza 55,30, 3. Audin (član francoske državne vrste) 54,80, 4. Trugar 54,25.

Medtem ko je bila slovenska vrsta dokaj izenačena, je bila francoska vrsta bolj nehomogena. V francoski vrsti sta gledalce navdušila zlasti Audin, Charles in Bouchonnet. - Janko SAVSEK

Upravni odbor sklada za pospeševanje kulturne in telesnovzgojne dejavnosti v Trbovljah je nedavno tega imenoval strokovno komisijo za pregled finančnega poslovanja društev in organizacij, ki se financirajo iz omenjenega sklada. Komisija je pregledala finančno poslovanje osmih športnih ter osmih kulturno-prosvetnih organizacij ter poslovanje dveh ostalih organizacij.

Komisija poudarja, da se vsa društvena dejavnost v knjigovodskem pogledu razvija več ali manj urejeno in ni bilo opaziti kakih posebnih odstopanj. Pri svojem delu je komisija stala na stališču, da morajo posamezne postavke prejetih in koriščenih sredstev temeljiti na verodostojni dokumentaciji. Komisija poudarja, da bi bilo dobro urediti društveno enoten sistem vođenja finančnega poslovanja, kar bi omogočilo predložitev poročil vedno, kadar bi želeli ugotoviti porabo prejetih finančnih sredstev. To bi pa bilo vsekakor izvedljivo, ker se vsa društvena dejavnost razvija preko centrov (Svet Svobod), občinska zveza) in ti bi lahko zbirali od nižjih enot mesečne ali časovne daljše podane obračune, ti bi jih pa s svojim obračunom dostavljali upravnemu odboru sklada za pospeševanje kulturne in telesnovzgojne dejavnosti. To bi po eni strani olajšalo delo pri skladu, na drugi strani pa mu omogočilo izvajanje take politike, da se financirajo samo tiste društvene enote, ki aktivno delujejo.

V začetku leta, ko je bil

ustanovljen sklad, so predvidovali, da se bo zbralo okoli 40 milijonov din iz 5-odstotnega proračunskega prispevka iz osebnih dohodkov, do 17. novembra t. l. se je pa zbralo približno 28 milijonov ter nekaj nad milijon dinarjev prispevka jugoslovanske loterije od dobička športne napovedi, tako da je bilo skupno realizirano 65 odstotkov predvidenih sredstev. Od tega zneska je dobila kulturna dejavnost nekaj nad 3 milijone din, telesnovzgojna dejavnost nad 8 milijonov, strelska dejavnost 300.000 din, nerazporejenih sredstev je ostalo nekaj nad 300.000 din, za vzdrževanje kulturnih in telesnovzgojnih domov je bilo izdano 3.300.000 din, stroški za izredne prireditve 606.785 din ter stroški za vrhunske storitve 1.320.000 di-

narjev, za investicijska vlaganja pa je bilo porabljenih 5.091.047 din. Tako je bilo od zbranih sredstev porabljeno do sredine novembra 73 odstotkov. Komisija je poudarila, da so vsa društva smotrno porabila prejeta sredstva, - ek.

Novo gostišče na Dobrni

(ko) TRBOVLJE - O tem, da so na Dobrni odprli nove prostore DPD Dobrna, smo že pisali, ravno tako tudi o tem, da so tudi lični prostori namenjeni za gostinski lokal. V zvezi s tem je DPD Dobrna vložilo na ObLO prošnjo za odobritev ustanovitve samostojnega gostišča v domu.

Upravni organi ObLO so o tem razpravljali z obstoječim gostinskim podjetjem, ki se je strinjalo, da bi to gostišče delovalo v okviru tega podjetja. S to rešitvijo se pa ni strinjalo DPD Dobrna.

Odborniki obeh zborov so na priporočilo sveta za blagovni promet, turizem in gostinstvo dali soglasje k ustanovitvi gostinskega obrata, ki bo delovalo v prostorih novega doma.

ZANIMIVO PREDAVANJE V TRBOVLJAH

(af) TRBOVLJE - Prejšnji teden je bilo v Trbovljah dvoje zanimivih predavanj v klubu Svobode II in Svobode Doberna. Obisk obeh prireditelj je bil prav dober ter so bili vsi poslušavci s predavanjem prof. Letiniča iz Ljubljane izredno zadovoljni. V poldrugournem predavanju je prof. Letinič prikazal lepote in zanimivosti Biokova in Sušaka. Celotno predavanje so poživili lepi barvni diapozitivi. Takih predavanj naj bi bilo še več. - V sredo pa je bilo podobno predavanje istega predavatelja v klubu Svobode Center in Svobode Zagorje pod naslovom »V domovini kornatskih ribičev«.

SE ENKRAT: POMEMBNI USPEHI KOLEKTIVA GRADBENEGA PODJETJA ZAGORJE

V predzadnji številki Zavaskega tednika (48/49) nam jo je tiskarski škrat na 14. strani v sestavku »Pomembni uspehi Gradbenega podjetja Zagorje ob Savi« zagodel kar trikrat. V drugem odstavku bi moralo pravilno pisati, da so do konca septembra izdelali za 11.446.727 din oblikovancev in ne toliko komadov oblikovancev; prav tako pa bi moralo v tretjem odstavku pravilno pisati, da so na stroju »rosacometa« izdelali za 22.857.839 din oblikovancev (plan za 16 milijonov din oblikovancev) in ne toliko oblikovancev. V zadnjem odstavku pa nam jo je tiskarski škrat zagodel pri podatkih o vskalkuliranih poslovnih stroških. Leti-ti je v primerjavi z lanskim letom nižji za 8 % (in ne a 92 %, pač pa je indeks 92).

črni bratje

127. Anselmo je hitro pobral svoje hlače in bežal iz skrivališča, kot bi mu gorelo pod petami. »Ali si zdaj zadovoljen?« se je obrnil Kozavi h Giorgio. »Hvaležen sem vam. Toda rad bi vedel, če je Enoki name še jezen?« - »Nisem,« je leta smeje se pokimal, »in prav žal mi je, da te je Anselmo tako podlo napadel. Pojdi z menoj, da si izmiješ rano, tu v bližini je voda.« Giorgio se je sicer delal pogumnega, toda rana na glavi ga je bolela. »Toraj tovariški pozdrav,« je rekel Giorgio in pogledal vse »Volkove« po vrsti. Nekateri so ga potrpljali po rami, drugi so mu samo prikimali. »Tovariški pozdrav,« je rekel glasno Kozavi, »in povej svojim tovarišem, da želimo od zdaj mirno sožitje.« - Ko se je ta večer Giorgio vračal domov, je prvič, odkar je bil v Milanu, pogumno hodil po glavnih ulicah, kajti ni se bilo treba bati »Volkov«.

128. In tako vesel je bil, da so sklenili mir prav na dan Alfredovega pogreba. - Ko je prišel Giorgio domov, je bil presenečen, ko je videl, da gori v kuhinji še luč. Hotel je skrivaj smukniti mimo, toda tenko uho mojstrove žene je ujelo šum. Kot brez uma je pritekla gospodinja ven in udarci so dečevali po ubogem dečku kot najgostejša toča. Nobenega dela telesa ni štedila in Giorgio se je zaman skušal obvarovati s svojimi glanmi. Končno je žena zvelkala vajenca v kuhinjo, kjer se je v kolu omeril Anselmo. Potegnila je svojemu sinu hlače dol in pokazala njegovo zdelano zadnjico: »To si naredil ti, vražji fantalin!« in znova so leteli udarci, ne samo z roko, ampak tudi s irdo leseno cokljo. Zaman se je Giorgio upiral in branil, rana na glavi mu je začela znova krvaveti.

pisalne mize in stole v dobrem stanju.
Licitacija 21. decembra ob 9. uri v Zagorju v stolpnici.

RAZPIS

Center za napredek gospodinjstva v Trbovljah razpisuje vpisovanje v začetne in nadaljevalne šiviljske in kuharske tečaje. - Prijave sprejema vsak dan od 16. do 20.

ure v prostorih centra, Trg revolucije 17 (v vrtcu na Vodah).

Tečaji se prične 3. jan. 1963.

OBVESTILO

ObLO Trbovlje obvešča vse lastnike in uporabnike motornih vozil, da bo letna registracija za leto 1963 od 11. do 29. decembra 1962. Tiskovine za registracijo se dobijo pri ObLO, soba št. 19/I. Drž. taksa Zakona o upravnih taksah se plača za osebna in ostala motorna vozila 700 din, za motorna kolesa 400 din.

Iz pisarne ObLO Trbovlje

PREKLIC

Preključujem žaljivke, ki sem jih izrekla tov. Matildi Savrič iz Hrastnika 73. - Slavica Frankovič, Hrastnik 75

rezija Podbregar iz Trbovelj, Trg svobode 26 - deklico; Berta Rataj iz Trbovelj, Gimnazijska 4 - deklico; Justina Klančičar iz Zagorja, Požarje 15 - deklica.

Poročili so se: Stanislav Kos, mizar iz Trbovelj, Opekarna 16, in Ana Vengust, krojačica iz Trbovelj, Kešetovo 14 a;

Franc Murn, upokojenec iz Trbovelj, Loke 21, in Matilda Cestnik, roj. Brečko iz Trbovelj, pod Ostrim vrhom 3; Jožef Češek, krojač iz Trbovelj, Novi dom 37, in Marija Strehar, delavka iz Radeč, Jagnjenica 9; Marijan Pirc, študent iz Domžal, Rojska 12, in Marija Čestnik, absolvent iz Trbovelj, Knezold 28.

Umrli so: Ivan Urbajs, kmetovalec iz Hrastnika, Prapretno 11 - star 72 let; Janez Šikovec, ključavničar iz Zagorja, Loke 31 - star 49 let.

Zaključni računi • Zaključni računi

INVESTICIJSKI BIRO TRBOVLJE

na dan 31. 12. 1961

AKTIVA		PASIVA	
I. Osnovna sredstva			
Sedanja vrednost osnov. sredstev	17.091	I. Viri stalnih sredstev	
Sedanja vrednost sredstev skupne porabe	19.775	Poslovni sklad	19.392
II. Druge oblike sredstev		Sklad skupne porabe	14.080
Banka in blagajna	3.942	Rezervni sklad in drugi skladi	2.746
Kupci in druge terjatve	39.018	II. Druge oblike virov sredstev	
Zaloge	6.110	Kredit pri banki	22.560
Druge aktiva	10.512	Dobavitelji in druge obveznosti	10.783
		Druge pasiva	26.887
Skupaj	96.448	Skupaj	96.448

Celotni dohodek je znašal 156.812.047 din, od tega je bilo z izvajanjem investicijskih del v tujini (projektiranje) doseženega 3.781.362 din. Za poslenih je bilo povprečno 52oseb.

Računovodja: Božena Volovec I. r.   Predsednik upravnega odbora: Ing. Vilko Rupnik I. r.   Upravnik: Dipl. ek. Marjan Ahačič I. r.

ZAVOD ZA KOMUNALNO GOSPODARSTVO HRASTNIK

na dan 31. 12. 1961

AKTIVA		PASIVA	
I. Osnovna sredstva			
Sedanja vrednost osnov. sredstev	330.730.704	I. Viri stalnih sredstev	
Sedanja vrednost sredstev skupne porabe	-	Poslovni sklad	338.696.856
II. Druge oblike sredstev		Sklad skupne porabe	3.009.979
Banka in blagajna	5.722.430	Rezervni sklad in drugi skladi	35.377
Kupci in druge terjatve	26.354.572	II. Druge oblike virov sredstev	
Zaloge	8.286.151	Kredit pri banki	5.869.318
Druge aktiva	4.998.004	Dobavitelji in druge obveznosti	23.879.983
		Druge pasiva	4.600.348
Skupaj	376.091.861	Skupaj	376.091.861

Celotni dohodek je znašal 138.515.534 din, čisti dohodek pa 8.370.757 din. Povprečno je bilo zaposlenih 86 de-lavcev.

Računovodja: Ivanka Mencin I. r.   Predsednik UO: Franc Rotar I. r.   Direktor: Ivan Urbajs I. r.

GOSTIŠČE »ZASAVJE« TRBOVLJE

na dan 31. 12. 1961

AKTIVA		PASIVA		
I. Osnovna sredstva				
Sedanja vrednost osnovnih sredstev	-	I. Viri stalnih sredstev		
Sedanja vrednost sredstev skupne porabe	-	Poslovni sklad	603	
II. Druge oblike sredstev		Sklad skupne porabe	502	
Banka in blagajna	844	Rezervni sklad in drugi skladi	-	
Kupci in druge terjatve	184	II. Druge oblike virov sredstev		
Zaloge	1.647	Kredit pri banki	-	
Druge aktiva	394	Dobavitelji in druge obveznosti	1.964	
		Druge pasiva	-	
Skupaj	3.069	Skupaj	3.069	

Knjigovodja: Draga Pinter I. r.   Direktor: Daniel Blažič I. r.

GOSTINSKO PODJETJE »MAJOLKA« TRBOVLJE

na dan 31. 12. 1961

AKTIVA		PASIVA		
I. Osnovna sredstva				
Sedanja vrednost osn. sredstev	26.446	I. Viri stalnih sredstev		
Sedanja vrednost sredstev skupne porabe	-	1. Poslovni sklad	19.997	
II. Druge oblike sredstev		2. Sklad skupne porabe	160	
Banka in blagajna	4.806	3. Rezervni sklad in drugi skladi	-	
Kupci in druge terjatve	3.016	II. Druge oblike virov sredstev		
Zaloge	10.880	4. Krediti pri banki	16.015	
Druge aktiva	1.487	5. Dobavitelji in druge obveznosti	10.463	
		6. Druge pasiva	-	
Skupaj	46.635	Skupaj	46.635	

Računovodja: Draga Pinter I. r.   Predsednik UO: Slavi Stakne I. r.   Direktor: Draga Pinter I. r.

FILM

Kino Delavski dom v Trbovljah: 13. decembra angleški film »V soboto zvečer - v nedeljo jutraj«; 14. do 17. decembra nem. film »Mržnja brez milosti«; 18. do 20. decembra franc. film »Resnica«.

Kino Svoboda - Trbovlje II: 15. do 17. decembra nemški film ob 17. in 19. uri »Profesor Mamlok«; 18. in 19. decembra češki špijonski film »Alibi ni dovoljen«.

Kino Svoboda - Zasavje v Trbovljah: 15. do 17. dec. ameriški barvni film »Drevo življenja«. Predstave: v soboto ob 17. in 19.15 uri, v nedeljo ob 15., 17. in 19.15 uri, v ponedeljek samo ob 17. uri.

Kino »Svoboda II« v Hrastniku: 13. dec. španski CS film »Navihanez iz Tornase«; 14. decembra francoski film »Resnica«; 15. do 17. decembra italijanski barvni CS film »Teror barbarov«; 18. do 20. decembra poljski film »Mati Ivana Angelska«.

Kino Delavski dom v Zagorju: 13. decembra italijanski film »Ljubezni in dogovarjanje«; 15. do 17. decembra ameriški barvni film »Dober dan žalost«; 19. do 21. decembra italijanski barvni film »Vojna in mir« I. del.

Kino Litija: 13. do 16. dec. amer. kavbojski film »Stari Zuč«; 18. in 19. decembra jug. film »Pustolovec pred vrati«.

Kino Smarino: 13. decembra jug. film »Rafal v nebo«; 15. in 16. decembra ameriški barvni film »Linija za Tuxon«; 19. in 20. decembra mehiški film »ba«.

HRASTNIK
Rojstev in smrti ni bilo.
Poročila sta se: Karel Homšek, rudar s Turja 13, in Antonija Zupanc, delavka s Turja 10.

BREZICE
Rodile so: Franciška Sušin iz Brezine 56 - deklica; Franciška Mižigoj iz Vidma-Krškega - deklica; Slavica Krčelič iz Hrastnine 48 - deklica; Karolina Molan iz Anovca 15 - deklica; Ana Rodman s Trške gore 16 - deklico; Marija Bibič iz Brezine 110 - deklica; Dragica Ivanuš iz Kraljeva 13 - deklico; Marija Zorčič iz Bojsnega 3 - deklica; Antonija Lazanski iz Brezja 7 - deklica; Veronika Hostnik iz Gaj 9 - deklica; Roza Bohorč iz Senovega 155 - deklico; Marija Heimbring iz Penikev 22 - deklico.

Poročili so se: Jože Vrtič, kroj, pomočnik iz Brezine 100, in Ljudmila Hrastovšek, šivilj. pomoč. iz Zakolta 58; Milan Kostič, kovinostrugar iz Kos. Mitrovice, in Uršula Gašperin, uslužbenka iz Brezice.

Umrli so: Andrej Pavlin, kmetovalec iz Novev asl 16 - star 65 let; Katarina Kralj, gospodinja iz Brezice - stara 74 let; Jurij Mikolavčič, kmetovalec iz Vidma-Krškega - star 65 let; Ruža Cerinski, gospodinja iz Drenja 21 - stara 44 let; Milja Brodarič, Vučilčevo 15 - stara 37 let; Karel Novak, upokojenec iz Brezice - star 72 let.

ZIMSKI BAZEN NA IZLAKAH ODPRT
(M. G.) IZLAKE - Na Izlakah, v Medijskih toplicah, je zimski bazen odprt. Bazen ogrevajo ob sobotah in nedeljah ter ob praznikih. Za skupine bo po naročilu na razpolago tudi med tednom. - Obiščite Medijske toplice, tudi pozimi in izkoristite to ka, Marno 3 - deklico; Te-ugodnost!

Iz naših krajev

TRBOVLJE
Rodile so: Stanislava Kralj iz Hrastnika 114 - deklica; Marija Blažič iz Trbovelj, Globušak 22 - deklico; Martina Grešak iz Hrastnika, Marno 3 - deklico; Te-ugodnost!

ČETRTEK - 13. decembra
 8.55 Novi posnetki KZRTVL
 Pet popevk za pet pevcev;
 9.25 Iz domače operne
 ustvarjalnosti; 10.55 Vsak
 dan nova popevka; 11.00
 Pozor, nimaš prednosti!
 12.05 Obrezovanje in urejanje
 dreves ter grmičevja v
 sodobnih sadovnjakih; 12.15
 Poje Ženski vokalni kvar-
 tet; 14.05 Od kontinenta do
 kontinenta; 14.35 Naši po-
 slušalci čestitajo in po-
 zdravljajo; 15.30 Turistična
 oddaja; 18.10 Naš plesni
 karnet; 19.05 Glasbene raz-
 glednice; 20.00 Četrtek večer
 domačih pesmi in na-
 pevov.

PETEK - 14. decembra
 8.40 Petnajst minut z an-
 samblom Mojmir Sepeta;
 9.45 Slovenske narodne ob-
 spremljavi harmonike; 11.00
 Pozor, nimaš prednosti!
 12.05 O zreji pujskov; 12.15
 Ansambel Mihe Dolžana s
 sekstetom Pleško; 13.30 Ren-
 dez - vous z zabavno glas-
 bo; 14.05 Radijska šola za
 nižjo stopnjo - Ela Peroca;
 Bele posteljice; 14.35 Iz
 slovenskih logov in gajev;
 15.20 Zabavni intermezzo;
 15.45 Jezikovni pogovori;
 18.10 Z lokom po strunah;
 18.45 Iz naših kolektivov;
 20.00 Popevke ulice; 20.15
 Tedenski zunanje-politični
 pregled; 21.15 Oddaja o
 morju in pomorščakih.

SOBOTA - 15. decembra
 8.05 Poštarček v mladinski
 glasbeni redakciji; 9.45 Igra
 Pihalni orkester LM p. v.
 Rudolfa Stariča; 11.00 Po-
 zor, nimaš prednosti; 12.05
 Starše - žarišče domače se-
 lekcije in semenarstva;
 12.15 Poje Planinski oktet;
 13.30 Od južnoameriških
 pamp do madžarske puste;
 14.35 Naši poslušalci česti-
 tajo in pozdravljajo; 15.15
 Zabavni kaleidoskop; 17.05
 Gremo v kino; 18.45 Naši
 popotniki na tujem; 20.00
 Novo v studiu 14; 21.00 Za
 konec tedna - ples! 22.15
 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA - 16. decembra
 8.00 Mladinska radijska igra
 - O Butterwort; Dogodek
 v Freemu; 10.00 Se pom-
 nite, tovariši... Borojevič-
 Radonjič; V Bani in Ba-
 nja Luki; 10.30 3. zabavno-
 glasbena radijska matineja;
 11.30 Nedeljska reportaža;
 12.05 Naši poslušalci česti-
 tajo in pozdravljajo; 13.30
 Za našo vas; 14.00 Koncert
 pri vas doma; 14.15 Naši
 poslušalci čestitajo in po-
 zdravljajo; 16.00 Humoreska
 tega tedna - George Simes;
 Kavčlovj in ženski listi;
 16.20 Ogrlica s popevkami
 in prijetnimi melodijami;
 17.15 Radijska igra - Carl
 Erik Soya; Mali očka želva;
 18.20 Vedri zvoki; 18.30
 Sportna nedelja; 20.00 Izbe-
 rite svojo melodijo; 22.15
 Skupni program JRT -
 studio Zagreb.

PONEDELJEK -
17. decembra
 8.25 Vedra glasba za dobro

voljo; 8.55 Za mlade rado-
 vedneže; 9.45 Petnajst mi-
 nut ob zvokih Kmečke god-
 be; 11.00 Pozor, nimaš pred-
 nosti! 12.05 Vloga namizne-
 ga grozdja in vina v ljudski
 prehrani; 12.15 Pesmi iz Ma-
 kedonije; 14.05 Ljubljanski
 operni pevci v popularnih
 operah; 14.35 Naši poslušalci
 čestitajo in pozdravljajo;
 15.40 Literarni sprehod -
 Ivan Jan; Stopinje; 18.10
 Pisana paleta veselih nape-
 vov; 18.30 Poje Komorni
 zbor iz Maribora pod vod-
 stvom Rajka Sikoška; 18.45
 Radijska univerza - Stane
 Urek; Problemi rekreacije;
 20.00 Koncert simfoničnega
 orkestra Slovenske filhar-
 monije.

TOREK - 18. decembra
 8.35 Nekaj glasbe ob delu;
 8.55 Radijska šola za sred-
 njo stopnjo - Dvigamo za-
 stor; 9.45 Poje Akademski
 oktet p. v. Sema Vremšaka;
 11.00 Pozor, nimaš pred-
 nosti! 12.15 Trio orglic Andre-
 ja Blumauerja; 12.30 Za-
 bavni kaleidoskop; 14.35
 Venček narodnih in doma-
 čih napevov; 15.30 V terek
 s svidenje; 17.05 Koncert
 po željah poslušalcev; 18.45
 Ljudski parlament; 20.00
 Sprehod po Dunaju s pian-
 stom Georgom Feyerjem;
 20.15 Radijska igra - Saša
 Vuga; Bernardek.

SREDA - 19. decembra
 8.55 Pisani svet pravlice in
 zgodbi; 9.25 Zabavni kaleido-
 skop; 10.15 Igra pihalni or-
 kester LM p. v. Rudolfa
 Stariča; 10.45 Človek in
 zdravje; 11.00 Pozor, nimaš
 prednosti! 12.05 Erozijski
 pojavi in borba proti njim;
 12.15 Ansambel Srečka Dra-
 žila igra slovenske narodne
 pesmi; 13.30 Pol ure v ve-
 drem tonu; 14.05 Radijska
 šola za srednjo stopnjo (po-
 novitev) Dvigamo zastor;
 17.05 Glasbena oddaja s ko-
 mentarjem; 18.25 Pesmi in
 plesi iz Južne Amerike;
 18.45 S knjižnega trga; 20.00
 Za ples in razvedrilo.

Nov detomor

Petletna deklica zastruplje-
 na - Tudi mati je izbrala
 smrt

V Belgiji so pred dnevi za-
 beležili nov, dosedaj že tretji
 detomor. Gre za petletno
 mongoloidno deklico Ninette
 Lusciax iz Monansa. Otroka
 so našli nezavestnega v kuhinji,
 iz katere je močno za-
 udarjalo po svetilnem plinu.
 Poleg nje je ležala mati,
 47-letna vdova. Obe, mati in
 hči, sta umrli malo zatem, ko
 so gasilci vdrlili v stanovanje.

«Tega ne morem več pre-
 našati,» je napisala vdova v
 poslovnem pismu. «Ne morem
 prenesti misli na trplje-
 nje, ki čaka mojega otroka.»

Osem dni pred tem je bila
 zadavljena v Lüttichu triletna
 deklica, ki je imela ne-
 normalno glavo in tudi du-
 ševon ni bila normalna. De-
 klčina starša sta v preisko-
 valnem zaporu.

Bajni zaslužki neapeljskih goljufov

Neapeljska policija je od-
 krila skupino prodajalcev po-
 narjenega mleka, ki so vsi
 pripadniki ene družine. Are-
 tirala je dva brata družine
 Di Guido, medtem ko se
 tretji brat in oče nekje še
 skrivata. Mlajši od bratov je
 prevzel nase vsa odgovornost
 pred oblastjo.

V zbiralnici mleka tvrdke
 Di Guido so namreč »raz-
 množevali«; v njihovih uma-
 zanih posodah se je tisoč
 litrov mleka razmnožilo v
 šest tisoč litrov pijače, ki so
 jo pili neapeljski otroci in
 bolniki. Računajo, da so tako
 razpečali v treh mesecih - to
 je v kratkem času obstaja
 »laboratorija« družine Di
 Guido - nad 350.000 litrov te
 mlečne mešanice, po mnenju
 nekaterih časopisov pa se ta
 številka suče okoli pol mili-
 jona.

Kako so mleko razmnože-
 vali? Pregled je ugotovil, da
 je bilo pravega kravjega

Ben bela se bo oženil

Tednik «Akbar el Donja»,
 ki izhaja v Rabatu, je pred
 kratkim objavil vest, da je
 alžirski premier Ben Bela
 baje izrazil željo, da bi se po-
 ročil z maroško princezo
 Lallo.

List piše, da je glavni taj-
 nik političnega biroja Moha-
 med Kider že seznanil s tem
 maroškega kralja Hasana II.
 In da bo premier Ben Bela
 prispel v Rabat 15. decembra
 da bi še pred iztekom leto-
 njega leta opravili poročne
 slovesnosti.

Dobra znanka v bolnišnici

Prikupna avstrijska televi-
 zijska napovedovalka Marta
 Hauser, ki jo gotovo poznajo
 tudi številni naši televizijski
 gledavci, je morala pred dne-
 vi nepričakovano v bolniš-
 nico.

Ob prihodu tja je izjavila,
 da jo je televizijski režiser
 Günther Schifter baje prete-
 pel v njenem lastnem stano-
 vanju.

Režiser Schifter pa je izja-
 vil pri zaslišanju na policiji,
 da je tudi sam utrpel telesne
 poškodbe. Za nobeno cenó pa
 ni hotel povedati, na katerem
 delu telesa...

Draga pečenka

Dva meščana nekega mesta
 v Južnoafriški uniji sta
 ukradla kozo, jo zaklala,
 spekla in pojedla. Ko so ju
 ujeli, sta bila obsojena na 21-
 oziroma 9 mesecev zapora.
 Kazen je res visoka, njen po-
 vod pa je vrednost ukradene
 koze, saj so jo ocenili na 11-
 milijon dinarjev.

Ta kozja je bila namreč po-
 sebno dresirana in tako vzgo-
 jena, da je vodila ovce v
 klanjnico.

mleka le ena šestina, drugo
 pa je bila mešanica vode.
 (Neapeljčani upajo, da je bila
 vsaj pitna), maščobe iz sirot-
 ke, pokvarjenega mlečnega
 prahu severnoameriškega iz-
 vora in sode, ki naj bi nev-
 tralizirala kisli okus te me-
 šanice.

Nerazumljivo je, kako so
 se ponarejevalci oskrbeli z
 mlečnim prahom, saj je znano,
 da piše na škatlah:
 »Mlečni prah, ki ga pokla-
 njajo narodi ZDA in ki za-
 radi tega ne sme biti niti
 prodan niti zamenjan.« Tudi
 zaradi tega prestopka bodo

moral člani družine Di Gui-
 do odgovarjati pred sodiš-
 čem. Se bolj nerazumljivo
 dejstvo, ob katerem so vsi
 presenečeni, pa je to, da ke-
 mik centralne razdeljevalni-
 ce za mleko, kjer se je zbra-
 lo tudi mleko iz Di Guidove-
 ga laboratorija, niso opazili
 ponaredbe.

Sicer pa je ta goljufiga z
 mlekom le eden od mnogih
 poskusov ponarejanja živil,
 ki jih italijanska policija od-
 kriva predvsem, odkar se je
 začela pred meseci splošna
 kampanja proti ponarejeval-
 cem v živilski industriji.

Crna smrt v Angoli

Pred nekaj tedni se je na
 meji jugozahodne afriške dr-
 žave Angole pojavil prvi pri-
 mer bubonske kuge. Od tedaj
 se epidemija bliskovito širi
 in je »crna smrt« že zabeleži-
 la svoje prve žrtve.

Bubonska kuga, ki jo po-
 vzroča bacil »yersina«, se po-
 javi nenadno in zajame v
 kratkem času velika področ-
 ja. Bacil prenaša na človeka
 xenopsylla cheopis, posebna
 vrsta bolh, ki jo najdemo pri
 podganah. Ker živijo podgane
 v bližini človeških bivaljšč,
 je razumljivo, da se epidemi-

ja kuge med podganami v
 najkrajšem času prenese tudi
 na ljudi. Zato je v boju pro-
 ti tej epidemiji predvsem tre-
 ba uničiti podgane. Deratiza-
 cija pa pomeni velike težave,
 saj je znano, da te živali v
 kratkem času spoznajo ne-
 varnost, ki jim jo nastavlja
 človek. Najboljše uspehe pri
 uničevanju podgan so doslej
 dosegli z arzenom.

V ogrožene predele Angole
 so že prispele izurjene ekipe
 lovcov na podgane, ki s po-
 močjo zdravnikov skušajo
 omejiti nevarno epidemijo.

Stefanija Sandrelli je nova zelo talentirana zvezda italijanskega filma